TÜSTAV ARŞİVİ Bülent Tuna Bağışı

Sosyal Demokrasi — Dosya — Sayfa 6-7

Gelişmenin diyalektiği — Sayfa 10

Önce kim başlatacak? — İşçi Servisi — Sayfa 5

Platform yaşatılmalıdır — Sayfa 2

Dürüst yoksulluk benimki — Sayfa 9

Kara Sevdalı Bulut — Osman Çelik — Sayfa 8

Dünyamızın yüzünü güldüren güçler:

SOSYALİZM VE BARIŞ

1988 yılında dünya gündemini sosyalizm ve barış yanlıları belirledi. Bu güçlerin savaş karşısında, toplumsal eşitsizlikler karşısında aldıkları tavır gezegenimizin yüzünü güldüren gelişmeler arasında

Ülkemiz insanı rejimden hoşnut olmadığını ilan etmiştir. Ülke insanı güven odaklarının, perspektif odaklarının eksikliğini yaşıyor

Dünyadaki gelişmelere rağmen Türkiye'de militarist ve gerici anlayış egemenliğini 12 Eylül rejimiyle devam ettiriyor

Devamı 11. sayfa'da

Gençlik Dünyası

Aylık Gençlik Gazetesi Ocak'89 Sayı 15/1000 TL (KDV dahil)

Yeşilçam'daki 68'li

Yeşilçam yıllardır toplumsal gerçekliği çarpıtmada bir illüzyon olarak kullanılıyor. Zengin-fakir çelişkisinin bu perdeden yansıtılan dramatik uyumu nicelerimizin gözleri yaşlı, mendilleri ıslak saatlerini çalmış, bilincini uyuşturmuştur. Seks filmleri tufanı yediden-yetmişe insanlarımızın tensel beğenilerini et pazarı kabalıklarına dönüştürme de nasıl da etkili olmuşlardır. Malkaçoğulları, Tarkanlar, Battal Gaziler "Milli ve Dini" duygulanımlarımızı nasıl da kabartmış.

Fakat Yeşilçam eskici ve hurdacı dükkânı olmaktan çıkıyor artık toplumsal sorumluluklarının bilinciyle hareket eden sanatçıların öncülüğünde. Bu emekçilerden biri de Ömer Kavur.

Kendisiyle yaptığımız söyleşiyi Kültür-Sanat sayfalarımızda okuyabilirsiniz.

'Anayurt Oteli'nden bir görüntü

"BOZKURTLAR" ULUYOR!

Hitler selamı gibi elini yukarı kaldırarak mahkeme salonuna girdi ve orada bulunan 432 sanık oturdukları yerden ayağa kalktılar ve topuklarını birbirine vurdular, ellerini yukarı kaldırdılar ve istiklal marşını söylediler. 1981 yılı Ağustos ayında Ankara'daki bir askeri mahkemede bozkurtlar, kendileri gibi sanık durumunda olan liderleri Türkeş'i böyle selamlıyorlardı. 600'den fazla öldürme ve 220 cinayet yargılanmasının yapıldığı dava 6 yıl sonra Türkeş'in parti lideri olarak ve MHP'nin de masum bir parti olarak aklanmasıyla sonuçlandı. O dönemlerde askeri mahkemelerin sol partiler ve solcu bilinen kuruluş ve kişilere biçtiği cezalar hatırlanırsa, MHP davasının göstermelik olduğu anlaşılır. Türkeş ve çetesi tekrar ortaya çıktı. Cezasının bir kısmını tutuklu olarak geçi- ren ve kalanı affedilen Türkeş, geleceğe güvenle bakıyor. Kendisi tarafından yönetilen MÇP, MHP'nin devamı şeklinde gelişiyor.

MHP'li Komandolar '80 öncesinde eğitim kampında...

Türkeş 60'lı yılların sonunda bozkurtlar adını verdiği güçlü bir gençlik teşkilatının kurulma işlemine başladı. Paramiliter vurucu birlikleri olan bozkurtlar Hitler'in SA'sına benzer.

Bozkurtlar şimdi tekrar ulumaya başladılar.

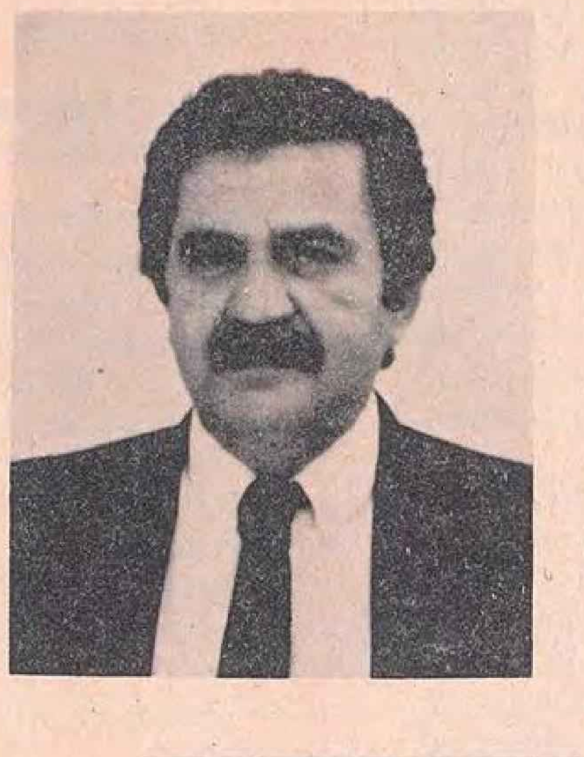
Bozkurtların bir kolu 12 Eylül sonrasında Mafya bağlantılı çetecilik faaliyetleriyle uğraşırken şimdi de okullar da, yurtlarda başladılar faaliyetlerine.

12 Eylül duruşmaları sırasında MHP'nin liderlerinden Agah Oktay Güner'in söylediği sözler varolan bir gerçeği vurgulamanın ötesinde geleceğe yönelik ipuçlarını da veriyordu. Şunu söylüyordu A. Oktay Güner:"Dünyanın hiçbir yerinde kendi görüşleri iktidarda olup ta savunucuları hapiste olan bir hareket daha yoktur."

12 Eylül "Tarafsızlığının" bir göstergesi olarak herne kadar "davalar" açmış ise de okullardaki ve yurtlardaki Faşist kadrolaşma ve koruma bu

Devamı 11. sayfa'da

GENÇLER İÇİN YAZDILAR

Ünsal Oskay

Reklamlar bir aldanım boyutu ile verili sistemlerin içinde ve onun için çalışıyor. Ama, bu etkinliğini sürdürürken bir karşı kültür işlevini de yürütmek zorunda kalıyor. Bilgi üretiminde, toplumun yönetiminde dışlanan modern toplum insanına hâlâ hayata ve insanın aradığı mutluluklara erişmekte insanın kendisinin özne olmasından başka çözüm bulunamayacağı görüşünü temel alıyor.

Devamı 9. sayfa'da

***Y**aşamı sorgulayanlar, gün gelir yaşam tarafından sorgulanırlar. Sorgulananın bedeniyle yaşamadığı andır o an. Sorgucunun önünde eğildiği biri İSMAİL ŞENTÜRK.*

İşçi olarak, sendikacı olarak işçi sınıfı bilimine bağlı olarak yaşadı. Zor onlarda umudunu ve mücadelenin enerjisini yitirmeyen, karanlık ve dalgalı denizlerde bir denizci feneriydi.

Bir sıra neferiydi kıdemli dostumuz İSMAİL ŞENTÜRK. Biz onun genç dostları, bayrağını bıraktığı yerden geleceğe taşımak için teslim alıyoruz.

L İ S E L İ

kimlik

- *Gençlik mi? Pöh!..*
- *Fantastico*
- *Üçüncü kattan atladı*
- *Konyalı olmak*

SANATA SAYFA

- *Duvardaki diğer tuğla*
- *Köpek hikâyesi*
- *Laf torbası*
- *Şiir sever misiniz?*

ÇEK-AL

YAŞADIKÇA

Erhan Rasim Yücel

ÖĞRENCİLER, DEMOKRASİ, SOL PARTİ...

Kesiksiz akıp geçen zamanın önüne geçmek, genellikle kolay değildir. Zaman, sanki avuçlarından kayıp gidiveriyormuş gibi gelir insana. Tam bir çelişkinin ucunu yakaladığınızı düşünürsünüz ki, yeni bir çelişki ipini koparıverir.

Ünlü Roma'lı düşünür ve şair Horatius, bir türlü zamanın önüne geçmesini beceremeyen kişiyi, yolunda bir ırmakla karşılaşıp da, akıp geçmesini bekleyen köylüye benzetir.

□

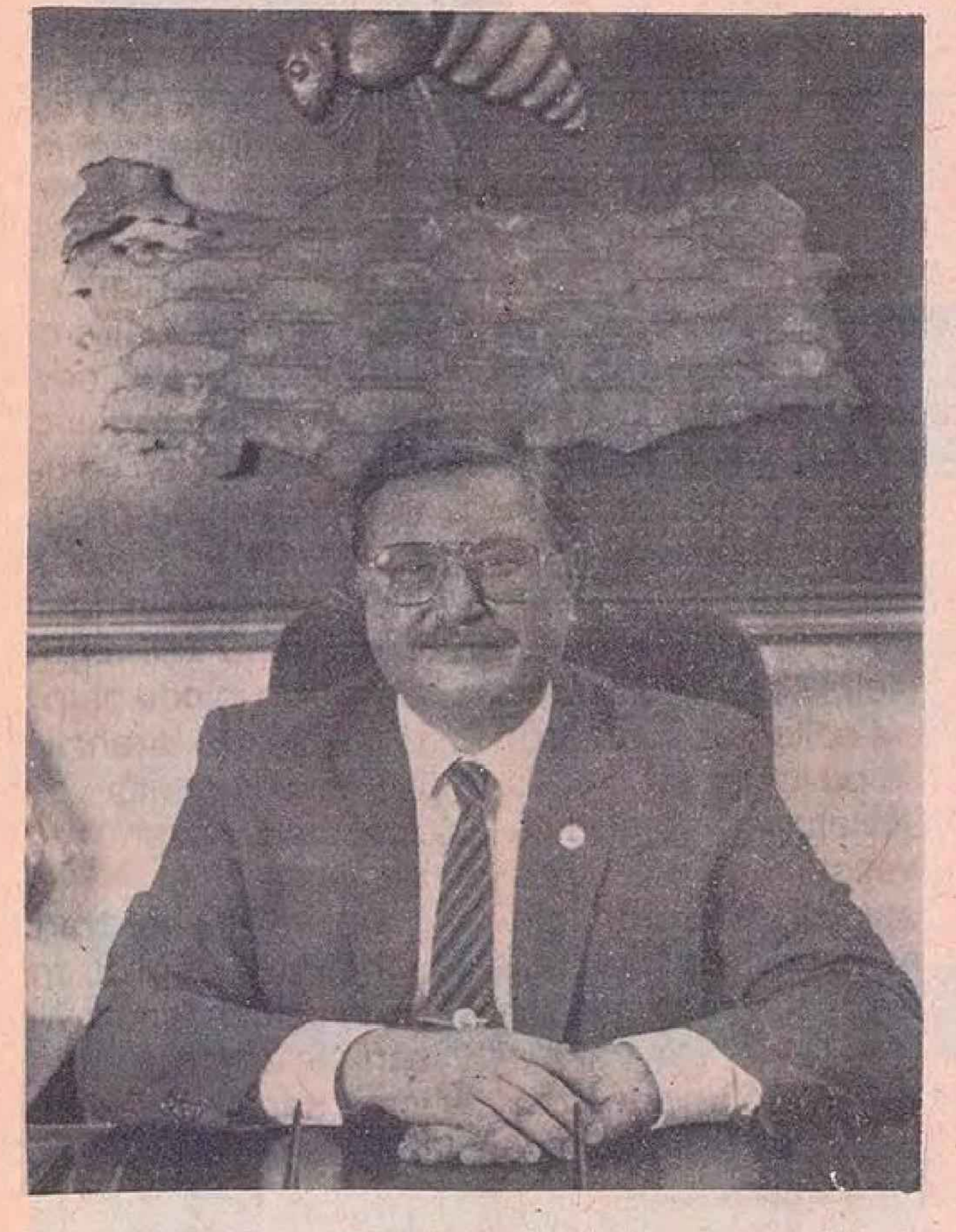
Oysa ırmak durmadan akıp gidecektir.

Türkiye'de, öğrenci hareketimiz de, onu oluşturan tek tek bireyler de bence Horatius'un zaman karşısında apışıp kalan köylüsüne benziyorlar. Gerçeklik karşısında, elleri böğürlerinde kala kalmış durumdalar.

88'den, muhtemelen 89'a devredilecek, iç içe geçmiş örgüt-ilke- eylem tartışmalarının yarattığı kaos ve bekleyiş ortamı, hareketimizin havasını zehirlemeye de-

Devamı 11. sayfa'da

Gericiliğin "Modernleşme" Çabaları veya Acizliğin Anatomisi

Gül Şahin

İstedikleri gibi düzenleyemediler gitti şu eğitim sistemini. şu okullar olmasa ne güzel olurdu diyen eski Bakandan tutun da, en son Bakan H.Celal Güzel'e kadar. Hakkını yemeden söylemek gerekirse H.Celal Güzel epey yol almış durumda. Güler yüzü, demokratlığı, YÖK'e karşı oluşuyla kamu oyunun da beğeni ve desteğini almış durumda. Atalarımız başlamak işin yarısıdır derler. Geldiği noktada işin yarısını bitirmiş sayılır Bakan. Peki öbür yarısı? Öbür yarısında işi oldukça zor Bakanın. Çünkü bu yarısı düşünüleni gerçekleştirmek gibi bir özelliğe sahip. Düşünülen neydi? Bakan ne yapmak istiyor? Basından, televizyon ve radyodan öğrendiğimiz kadarıyla eğitim ve öğretimi 20.yüzyılın gereklerine göre düzenlemek istiyor. Çağın insanını yaratmak istiyor.

Bakan'ın tespit ettiği eksikler şöyle:

Maarif sistemimiz ezberciliği hedeflemiş durumda. Bunu değiştirmek öğrenciyi yararlı ve kullanabileceği bilgilerle yetiştirmek.

2-Bilim ve tekniğin gelişmelerini okullara sokmak (bilgisayarlı kara tahta yerine beyaz tahta)

3-Yabancı dil eğitimini yeni esaslara göre yeniden düzenlemek, bu konuda nicelikten çok niteliğe önem vermek. Bunlar ilk ve orta öğrenime ilişkin düşünceleri sayın bakanın. Pek yeni şeyler söylemiyor aslında. Kendinden öncekilerinin yakınmalarından farklı bir yanı yok. Sayın bakan üniversitelere de el atmak istiyor. Doğramacıyla bu konuda ilan edilmemiş bir savaşa tutuşmuşlar. YÖK'ü aşırı merkezi buluyor. Üniversite öğrenimini yeterli bulmuyor. Bakanlığının üniversitelerde etkili ve yetkili olmasını istiyor.

İşin kamuoyunu yönlendirmedeki boyutu bu kadar. Hasan Celal Güzel ne yapmak isityor sorusunun bunlarla yanıtlanabileceğini sanmıyoruz.

Bakanın asil amacının yine söylediklerinin arasından bulup çıkarmak olanaklı. "Her değişen iktidar eğitim sistemini kendince planlıyor. Öyle bir eğitim sistemi kurmalıyız ki bu bir devlet politikası olmalıdır". Asıl amacının da burada gizli olduğunu sanıyoruz.

Her bağımlı ülkede olduğu gibi ülkemizin de siyasi, ekonomik ve sosyal alanlarında hükümetlere bağlı olmayan daha doğrusu bağımlı bulunulan dış odakların yol göstermesiyle yürütülen faaliyet alanları vardır. Örnek göstermek gerekirse dışişleri politikamız böyledir. Emperyalist bloğun uluslararası politikaları dış politikamızın temel bileşenlerindendir. Savunma politikamız da böyledir. Nato'nun belirlediği strateji değişmedikçe bu politikamızda değişmez.

Peki eğitim politikası hangi değişmez stratejiye bağlanmak isteniyor? Bu politika 12 Eylül generallerinin resmi olrak işbaşında oldukları zaman Arap gericiliğinin, ABD emperyalizminin ve Faşizmin akıl hocalığını yapan ocaklı aydınlarımızın yoğurdukları politikadır. Genç kuşakları gericilik adına teslim almaya çabalayan politikadır. Atatürk'çülüğün arkasına gizlenerek pazarlanan TÜRK-İSLAM SENTEZİ POLİTİKASIDIR. Faşizm çağa ayak uydurmak istiyor. Bunun içinde herkesin farkında olduğu sorunları, bu sorunları çözme gayreti aldatmacasını kullanmaya çalışıyor. Evet aldatmaca diyoruz. Kopartılan onca gürültüye rağmen hiçbir şey yapılmadığı gibi eğitim politikası tam anlamıyla bir çıkmazın içine sürüklenmiştir. Özal'ın ve onun demokrat liberal Bakanının yeni manevrası bu bataklıkta halkı boğmaktır.

Özal ve Bakanı, eğitim isteyen halk ile kaynaklar arasında tam bir çaresizliği yaşıyor. Nitekim Milli Eğitim bakanı eğitim maliyetlerinin pahalılığından yakınmakta eğitimin paralı olmasını önermektedir. Orta öğrenim arz-talep dengesine göre düzenlenmek isteniyor. Bunun içinde kendi okulunu kendin yap kampanyasının devamı, Eğitim Fonunun kurulması, Eğitim sektörüne daha fazla pay ayırılması ve eğitim hizmetini alacaklardan ücret talep edilmesi öngörülüyor.Paralı eğitim, bir yandan eğitimin maliyetine bu hizmeti alanların katılmasını sağlarken öte yandan ekonomik gücü olmayan geniş halk kitlelerinin eğitim sisteminden uzaklaştırılmalarına yol açmaktadır. Böylece günümüzde toplumsal bir baskı haline gelen eğitim talebinin giderek kendiliğinden azalmasına, ancak parası olanların eğitim talebinde bulunmasına ortam hazırlamış olacaktır. 1980 yılından bu yana izlenen ve uygulanan ekonomi politikalarının gelir dağılımını ücretliler, işçiler ve emekçi katmanlarının aleyhine bozulduğu dikkate alınacak olursa... Bu kesimler ve sınıflar metalaştırılan konut sisteminden, sağlık sisteminden, kent yaşamından da uzaklaştırılmaktadır.

Hasan Celal Güzel istediği kadar kamu oyunu pembe hayallerle oylamaya çalışsın coplu ve tepeden temsili şuralarla demokratlığını kanıtlamaya çalışsın bizi götürmek istediği yer sömürge ülkelerin bulunduğu konumdur.

Evet size inanmıyoruz sayın bakan. Bütün o sempatik görünüşünüzün altında yatan gerçeğin kokuşan gerici eğitim anlayışına çağdaş bir maske takmak olduğunun, eğitim ve öğretimi belli bir azınlığın hizmetine sokmak olduğunun farkındayız.

DERNEKLERE SOLUK

Memet Güvenç

Doğduktan sonra uzun süre nefes alamayan çocuğun yaşamından bir an için umut kesilmişti. Ancak o sırada odaya giren amcası Dr.Don Salvador, gittikçe moraran çocuğun burnuna, kalın sigarasının dumanından bir nefes üfleyip, küçük bedene büyük bir uyarım göndermiş ve ilk soluk alıp verme işlevinin başlamasını sağlamıştı. Daha sonra sürrealizmin büyük ustası olacak bu çocuk Pablo Picasso'idi...

Picasso'yu hayata döndüren o derin bir soluk nefeste öğrenci derneklerinin de aşırı derecede ihtiyacı var. Derneklerimiz de soluk alamamaktan git gide morarıyor. Ancak Don Salvador'un kalın sigarasının dumanı değil aranan. Zaten dernek aktivistleri yeterince -hatta fazlasıyla- alıyorlar o dumanı... Birşey, birşey bulmak gerekiyor.

Günlerden talihsiz Dernekçiler nefes alacakları bir alan buldular. Hem de öyle bir alan ki, şu andaki kitlelerine ikiye-üçe katlayabilirler. Sosyal-kültürel kol çalışmaları bekleyin, dernekçiler geliyor!

Dernek içi gruplar otururlar ve kol çalışmalarını değerlendirmeye başlarlar. Tiyatro kolunda potansiyel var, oraya gidelim, edebiyat kolunu diğerleri kapmış. Folklor koluna da girmeye çalışalım. Evet böylece kuyuya taş atan körler döğüşü dernekten kollara taşınır.

Tiyatro kolunun odasının kapısından içeri bir bakalım. Diksiyon, dramaturji çalışmaları yapılırken kenarda oturan dernekçiler teorik tartışma yapılmasını beklerler. Sözü alıp mangalda kül bırakmayana kadar konuşurlar. Her grup kendi tiyatro anlayışını dayatır. Tartışmalar sonuçlanmadan biter ve ikna olmamak için yapılan konuşmalardan sonra sivrilen unsurlara "çengel atılır". Tabii, tiyatro kolundan derneğe "çekilen" öğrenci(ler) kim "çengel atmışsa" onun saflarında yer alır. Belki derneğe üye kazanılır ama tiyatro kolu işlemez hale gelir. İstekli üç-beş kişi de ayrılıp gider.

Bu durumun ve tartışmaların bir benzeri de edebiyat kolunda yaşanır. Edebiyatı "Sosyalist gerçekçilik"ten ibaret gören anlayışlar "dediğim dedik, çaldığım Pir Sultan" yaklaşımıyla yolumuzu devrimci halkın sanatı aydınlatır "sanat anlayışını" hakim kılmaya çalışırlar edebiyat koluna... Burada da dernek tartışmalarının aynısı yapılır ve yine kol çalışmaz hale getirilir. Ayrıca edebiyat kolunun duvarları Nazım'ın, A.Arif'in, Pir Sultan'ın şiirleri ve posterleriyle süslenir.

Folklor kolunun ise ayrı bir yeri var dernekçiler için. Dernekçilerin çoğu daha önce folklor oynamış ve oynayanlardan oluşmaktadır. Derneğe en çok bu koldan yeni simalar gelir. Bu kolda sadece halkoyunlarıyla ilgilenilir, folklor bilimi gözardı edilir. Derneklerdeki bir grup kendi kadrosunu sürekli folklor kolundan devşirir.

Kültür-sanatla bir görevi yerine getirmek bağlamında ilgilenmek birincisi entellektüel üretimin kendisine aykırıdır, ikincisi Don Salvador'u da kızdırır.

Kültür-sanat çalışmalarına hayatın zorlamalarıyla "ilgi göstermek", öncelikle tercih ettiğimiz bir dalın olmasını, o dalda bilgili ya da öğrenmeye açık olmamızı, çalışmalarına katılmamızı ve daha da önemlisi o dalda üretim yapmamız, entellektüel-estetik katkılarda bulunmamızı gerektirir.

"Sanat uzun hayat kısa" iken, git gide kısalan hayatımıza -ki bu fonksiyon yitimi bizden ve dışımızdaki nesnellikten kaynaklanıyor- bir soluk olsun diye "sanata yönelmek", sanatın kendi muhtevası içinde olmalı ve başkaldırı, direnme sanatsal üretimle estetize edilmelidir.

'Platform' yaşatılmalı

Erkan Atıcı

Platform "kendini inkar etme" yönelimiyle, öğrenci hareketinin merkezileşmesi ve demokratik öğrenci birliğinin kurulması perspektifini taşımalıdır.

Bugünlerde platform tartışmaları aldı yürüdü. Özellikle metropol illerde var olan bu "yüksekçe" artık tıkanmış durumda. Platformun şu andaki durumuyla kafamdaki tanımını karşılaştırdığımda, var olanla olması gereken arasında geniş bir açı oluşuyor. Ve en son İstanbul'da platformu kurumsallaştırma ve bağlayıcı bir üst organ haline getirmeyi amaçlayan öneriler bana tam da "reel politiker" bir anlayış olarak geliyor. Yani kendi nesnelliğimizi mutlaklaştırmak ve o doğrultuda hareket etmek, politikalar üretmek. Teori ile pratik arasında her zaman bir açı olmuştur. Bu açı da reel hayatın kendisinden kaynaklanmaktadır. İşte dernekler platformu da bugüne kadar ki işleyiş tarzıyla ve yeni getirilen önerileri de kapsayacak şekilde oradaki bu açıyı ki, bu açı bizi çevreleyen nesnellikten ve öğrenci hareketinin kendi öznelliğinden kaynaklanıyor- kendisine referans alıyor ve bunu mutlak doğruymuş gibi algılıyor.

Şimdi, karşımıza üçlü bir bütünlük çıkıyor. Dernekler platformunu da teori-reel-pratik diyalektiği içinde kavramak ve kendi nesnelliği ve öznelliği içinde açıklamak gerekiyor.

TEORİ NE OLA Kİ?

Sınıf veya kitle çıkarları mevcut düzen tarafından gaspedilen ve geriletilen her kendiliğinden yapılanma örgütlenmek ve merkezileşmek zorundadır. Merkezi örgütlü bir güce ancak merkezi örgütlü bir güçle karşılık verilir. Kimi sosyal devrimler yapmayı amaçlarken kimi de düzen içi kazanımlar elde etmeyi ve reformlar yapmayı amaçlar.

Öğrenci dernekleri de bu kapsamda değerlendirildiğinde izlenmesi gereken yol: Dekana karşı birim dernek, rektöre karşı federatif üniversite derneği, YÖK'e karşı Türkiye öğrenci birliği olmalı. Öğrenciler akademik-demokratik hakları için mücadele verirken karşılarına çıkan birbirine bağlantılı dekan- rektör-YÖK merkezileşmesine karşı federatif -konfederatif yapılanmasını oluşturmalı.

Bu yönelimin gerçekleşmesi için de bütün derneklerin iller ve ülke bazında bir araya gelip süreci hızlandırması gerekir. Ve bu da derneklerin kuracağı ve her derneğin eşit söz ve yetkiye sahip olduğu bir platformla mümkün. Bu platform, derneklerin merkezileşme ile ilgili görüşlerinin değerlendirildiği ve toparlandığı bir temel işlevi yüklenirken yanı sıra da birim derneklere yönelik saldırıları göğüsler ve mücadelenin güncel sorunlarına tepki gösterir. Alınan kararlar birim derneklerin özerkliği gözönüne alınarak öneri olarak fakülte derneklerine iletilir. Yapılacak etkinliğin ve alınan kararların birim dernekler bazında bağlayıcılığı yoktur. Ayrıca platform öğrenci birliğinin oluşturulması temelinde ve yasal olarak merkezileşmenin gerçekleştirilmesi perspektifiyle kurulduğu ve çalıştığı için primitif halinden en kompleks yapılanmasına kadar kendisini inkar etme ve merkezi birlik içinde elimine olmak durumundadır. Platform(lar) daha en baştan bu ön kabul üzerine kurulur.

Kısaca öğrenci dernekleri platformu, merkezileşmenin motoru ve onun önünü açıcı bir güç olmanın yanı sıra dernekler arası eylem birliğinin toparlayıcısı olmalı.

REEL HAYAT-PRATİK VE BU NE BÜYÜK AÇI?

Olması gerekenler bunlarken, bakalım neler oldu kendi yaptığımız kısacık tarihimizde. Ayrıca öğrenci hareketinin durumunu platformda yapılan tartışmalardan, alınan eylem kararlarından, dernek temsilcilerinden yola çıkarak anlayabiliriz. Çünkü platform süreç içersinde bir üst örgütlenmeye ve bağlayıcı kararlar alan bir hale dönüştü. Platform merkez komite gibi işlemeye başladı.

Öğrenci derneklerinin kurulmaya başlamasıyla birlikte platformlarda oluşturuldu. Dernekleşme çabaları hemen hemen aynı siyasi görüşten öğrenciler tarafından başlatılmıştı. Daha sonra "Yarıncılar" olarak adlandırılacak bu grup merkezi bir yayın çıkartmak için duyarlı kesimlere çağrı yaptı. bu çağrı kimi gruplar tarafından çeşitli gerekçelerle reddedildi. Ve Öğrenci Postası Yarıncılar ağırlıklı bir yazı kuruluyla bir kaç sayı yayınlandı ve daha sonra kapandı. Platform daha en baştan önemli bir imkanı tepti ya da bu imkanı dahi gündemine almayarak ilk işini yarım bıraktı. Bu arada yaklaşık bir yıl geçmiş ve platform merkezileşme adına gözle görülür birşey yapmamıştı.

Daha sonra "ilke" tartışmaları yapılmaya başlandı. Yine daha sonra "Yeni Çözümcüler" diye adlandırılacak bir grup derneklere üye olma kıstası olarak "Anti faşist anti emperyalist ilkeler"i getirerek diğer ağırlıklı grup olan Yarıncılarla kutuplaştılar. Kutuplaşma öyle boyutlara vardı ki, yumruklaşmalar, küfürler, elektrikleri söndürüp kaçmalar v.b. yaşanmaya başlandı. Platform, kendisini ilgilendirmeyen konularla uğraşıp oylamalarla karar almaya başlayınca naylon dernekler ve naylon temsilciler ortaya çıkmaya başladı. Oylamalarda sıkışan gruplar "bu platformu tanımıyoruz" demekte buluyorlardı çareyi. İlke tartışmaları da platformun 1-1.5 yılını almıştı. Derneklerin kendi içindeki gruplarıyla hayata geçen çalışma programlarının platformdan oylamayla geçirilmeye çalışılması yada gündem oluşturması platformun kavram ve olgu olarak içinin boşaltıldığını göstermektedir.

Platform kendi içinde çözemeyeceği bu tartışmayı da yarım bırakarak "eylem birliği" diyebileceğimiz bir döneme geçti. "Artık ortak yapabileceğimiz birşey kalmamıştır, eylem birliğinin dışında" mantığı üzerine kurulan ve öğrenci hareketinin ençok ve en yığınsal eylemler yaptığı bu dönem bir sağlıklılık gibi görünse de temelinde bir zorunluluğu taşıyordu. Zorunluluk, iktidarın ve YÖK'ün yeni uygulamalarına tepki göstermek bağlamındaydı.

İstanbul platformunun 88 Kasım'ında başlattığı "YÖK'e hayır" imza kampanyası başarılamamış, düzenli çalışma yürütülemediği için toplanan imzalar orada burada kalmıştı. Daha sonra bu kampanya platformda yapılan tartışmalarda "Yok kampanyası" olarak anılmaya başlandı... 28 Nisan eylemlerinden önce toplanan Türkiye platformunda tek tip dernek yasasına karşı 15 günlük bir eylemlilik programitize ediliyor ve ilk hafta yapılacak ajitasyon-propaganda çalışmalarıyla kitlenin duyarlılaştırılması ve diğer hafta Türkiye'deki tüm üniversitelerde ortak bir eylem yapılması kararlaştırılıyordu. İlk hafta gerçekleştirilmesi planlanan forum, anfi konuşmaları, bildiri dağıtma, rektörlük ziyaretleri v.b. hayata geçirilemiyor ve 28 Nisan günü spontane bir eylem ortaya çıkıyor.

Buna karşın platform "Filistin halkıyla dayanışma" ve "16 Mart" eylemlerini çok da iyi organize etmişti.

Bu örneklerden de anlaşılacağı gibi platform, eylem birliği ile sınırladığı çalışmalarını da ancak devrimci öğrencileri ilgilendiren eylemleri hayata geçirerek somutlamıştır. Eylem birliği öğrenci sorunları çerçevesinde ele alınamamış, bu nitelikli eylemlerde ancak iktidarın zoruyla yapılmıştır.

Yapılacak birşey kalmayınca, dernekler sağlıksızlığını her geçen gün arttırırken tek "iş yapan yer" olan eylem kararları alıp derneklere ileten platform Merkez Komite gibi çalışmaya başladı. "Platform kararı arkadaş! eylem yeri ve saati size bildirilecek" deyince akan sular duruyor. Öyle anlar oluyor ki, neden yaptığınızı bilmediğiniz yemek boykotları ve yürüyüşlere katılmak durumunda kalıyorsunuz.

Kuruluş mantalitesiyle çalışmayan ve bugüne kadar kendi dinamikleri üzerine oturmamış platform artık yeni öneriler doğrultusunda tartışılmaya başlandı. Fakat gelen önerilerin çoğu şu andaki durumu mutlak kabul ediyor ve bu çalışma şekliyle kurumsallaştırmaya çalışıyor. Ve bu sayede platformun seçeceği delegelerle merkezileşmek amaçlanıyor.

Bu öneride göstermektedir ki, platformun kelime anlamı dahi kavranamamış. Belli bir düşünce etrafında toplanmış farklı düşünce ve düşünüşlerin bulunduğu yer olarak tanımlanan platformu, yürütme kurullarıyla ve kararlara uyma zorunluluğuyla mutlaklaştırmak platform tanımının içini boşaltmak ve öğrenci dernekleri platformunun yapması gerekenleri çarpıtmak ve teori ile pratik arasında oluşan açıyı daha da açmaktır. Aslolan teori-pratik arasındaki açıyı teoriden yana kapatmaya çalışmaktır. Tanımının kavranması ve bu nedenle eyleminin niteliğinin yanlış yorumlanması sonucunda oluşan açı yeniden gözden geçirmeyle öğrenci hareketinin nesnelliği içinde teoriden yana uyumlulaştırılmak zorundadır.

Sonuç olarak var olan platformun amorf ve garip birşey olduğunu ve merkezileşmenin gerçeklenmesi sorununu ele alması gerektiğini ve bu esas görevini ifa edene kadar derneklerin güç birliğini sağlayacağını öğrenci hareketinin ve öğrenci birliğinin yapı taşlarını koyacak manivelamız olmalıdır. Platform çok sesliliğini korumalı ve bunu daha üst bir nitelik olan merkezi bir yapılanmaya taşımalıdır.

Yeni kurulan Gazi Ünv. İdari Bilimler Fakültesi Öğrenci Derneği'nden mesaj:

Öğrenci birliği zorunludur

Ankara'da Gazi Üniversitesi İdari Bilimler Fak. bağlı iki yıllık Maliye Meslek Yüksek Okulunda öğrenciler dernek kurmak için başvuruda bulundular. Sekiz kişilik kurucu üye ile Valiliğe başvuran Maliye Meslek Yüksek okulu öğrencilerine Rektörlük izni olmadığı için tüzüklerinin onaylanamayacağı cevabı verildi. Öğrenciler bu günlerde tüzüğün onaylanması için dava açma hazırlığındalar. Gazi Üniversitesi İdari Bilimler Fak. M.M.Y.O.—ÖD resmi olmasa dahi kurulmuştur. Bu konuda hakkında dernek kurucuları ile yapılan söyleşiyi sunuyoruz.

□ **Okulunuzu tanımlar mısınız?**

□ Okulumuz G.Ü.İ.İ.B.F ye bağlı Maliye Meslek Yüksek Okûludur, Türkiye'de bu statüye sahip tek okuldur... Okulumuz da şu anda iki bölüm mevcuttur. Bunlardan biri bölümüdür. Şu anda okulumuzun toplam öğrenci sayısı 300 dür.

□ **Dernekleşme sürecini anlatır mısınız?**

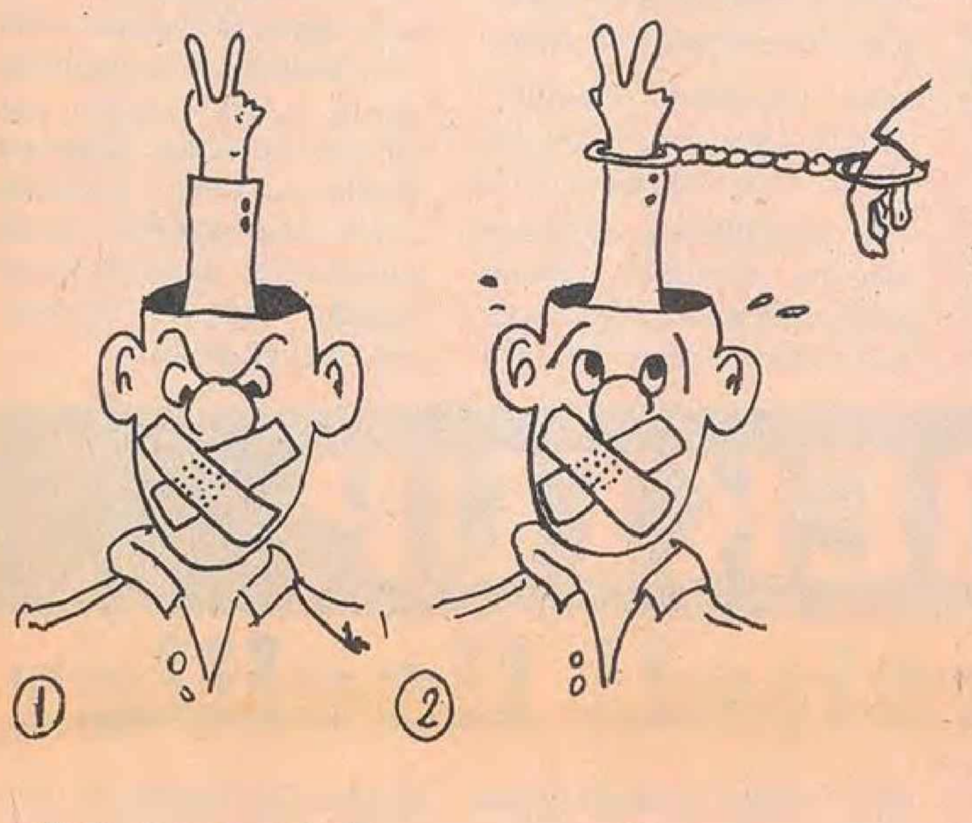
□ Dernek çalışması öğrencilerin politikleşmesinden doğdu. Bu politikleşme sürecini bizler hazırladık. Bu süreç, 12 Eylül'ün getirdiği depolitizasyonu yıkmakla başladı. Bizler 1986—987 öğretim yılında okula kayıt yaptırdığımızda şunları gördük: Gerek bizden önceki, gerekse bizimle birlikte okula başlayan öğrenciler bir araya gelip konuşmaktan, öğrenci sorunlarından bahsetmekten korkuyorlardı. Hatta bizlere "siz polis misiniz?" diye sorular yöneltildi. Bizler kültürel ve sosyal faaliyetler sayesinde öğrencilerin güvenini kazandık ve bir araya gelmeyi sağladık, böylece mevcut sorunların çözüm yollarını aramaya başladık. Bunun yolu da dernekleşmeden geçmekteydi. Çünkü kişisel çalışmalar iyi sonuç vermiyordu. Nasıl ki işçilerin işverenle tek tek yapacakları görüşmeler onların sorunlarına çözüm olmuyorsa ve işverenin karşısına sendikal bir sıfatla çıkılmak gerekiyorsa; öğrencilerin de mutlaka dernekleşme sürecinden geçerek idarenin karşısına tüm öğrencilerin birliği olan dernek sıfatıyla çıkmaları gerekiyordu. Eğitimden kaynaklanan sorunlar sadece okulumuza özgü değildir, okul yönetiminin dışında da faktörler vardır. Örneğin: YÖK, Hükümetin Eğitim Politikası, vb... Bu gibi konularda öğrencilerin mutlaka bir çatı altında toplanması; bununda bir öğrenci derneği olması gerekmektedir.

□ **Türkiye'deki öğrenci hareketini nasıl değerlendiriyorsunuz? Türkiye öğrenci hareketi dünya hareketinin neresindedir?**

□ Nasıl ki öğrenci sorunlarının çözümünde öğrencilerin kişisel çalışmaları yetmeyecekse tek tek dernekler de Türkiye'deki eğitim sorunlarına çözüm bulamayacaklardır. Bu yüzden Türkiye çapında bir öğrenci derneği birliğinin yaratılması zorunludur. Ancak bugün yasal olarak bu mümkün değildir. Ama bu sorunun ortak bir yayın çıkarılarak aşılabilinir. Öğrenci dernekleri kamu yararına dernekler olarak kabul edilmediğinden ülke genelinde Fedarasyonlaşma ve Konfedarasyonlaşma hakları bulunmamaktadır. Bu yüzden tüm dünya öğrencilerinin birliği olan "I.U.S "a üye olamamaktadır. En kısa sürede bu hakları kazanıp, bir parçası olduğu Dünya Öğrenci hareketine katılmalıdır.

□ **Bu gün dernekler kitleselleşmede bir tıkanıklık yaşıyor. Bu sorun sizce nasıl çözümlenir?**

□ Öğrenci derneğine sorunlarına duyarlı tüm öğrencilerin katılımı sağlanmalıdır. Bu da öğrenci sorunlarına duyarlı ÖD ile çözülür. Kitleselleşmede önemli bir engelde iktidarın derneklere karşı yürüttüğü politikadır. Dernekleri birer gizli örgüt odaklarıymış gibi göstermeye çalışmaktadırlar. Dernekler yürütecekleri çalışmalarla önce iktidarın bu politikasını saf dışı bırakmak zorundadırlar. Bu da tüm öğrencileri dernek çatısı altında toplamaktan geçer.

"4 yıl oldu 7 kurucu bulamadık"

1984 yılında Türkiye'de ilk defa dernek kurma çalışmasına başlamış olan bir fakülte, bugün gerçekten dikkate değer bir noktaya geldi.

Dernekleşme çalışmaları 4 yıldır sürmesine rağmen, der... hala tüzel kişilik kazanamadı. Ancak Aralık ayında DTCF'de bir dernek kuruldu. Hem de içinde hiç bir demokrat devrimci öğrencinin olmadığı bir dernek.

Dernekleşme çalışmaları boyunca kurucu üye sorunu tüm sorunların üzerine çıktı ve 7 kurucu üye bulunamadı. Geçen yıl yapılan seçimi az bir farkla kazanan ve ilkeler tartışmasında (anti-faşist,anti-emperyalist,anti-şovenist) en devrimci en sosyalist gözüken Dev-Genç grubu da 7 kurucu üyeyi bulamadı. Bazı özverili insanların sorunun büyüklüğünü anlatmaya çalışmaları ve hatta gericilerin dernek kurma niyetlerinin de bilinmesine rağmen birşey yapılmadı. Sonunda gericiler okulda faşist bir dernek kurdular.

Bu DTCF özeline ait bir hareket değil, bugün tüm Türkiye genelinde, her yönüyle sistemli ve destekli olarak yürütülen bir harekettir.

(Fotoğraf: Hüseyin Alsancak)

Marmara Ünv. Basın Yayın Yüksek Okulu'nda

GENEL KURUL

11.4.86' da tüzel kişiliğini kazanan MÜBYÖD 20 Aralık 1988 de 2. Olağan Genel Kurulunu yaptı. Saat 14:00'de başlayan ve okulun yüksek lisans sınıfında yapılan genel kurulda 108 üyeli derneğin 88üyesinin katılımıyla çoğunluk sağlandı. 25 kişiyi aşan bir konuk kitlesinin yanı sıra hükümet komiseri, dernekler masasından iki görevli, siyasi şubeden iki görevli, sivil polisler ve bir resmi polis izledi.

Genel kurul demokrasi mücadelesinde şehit olanlar için saygı duruşunda bulunulmasıyla başladı.

Divan heyeti seçildikten sonra, dernek başkanı Metin Kahraman açış konuşmasını yaptı ve derneğin bir yıllık çalışma raporunu sundu. Bu sırada söz alan bazı öğrenciler yasal olarak genel kurulun yapılabilmesi için bu çalışma raporunun aklanması gerektiğini belirterek raporu akladıklarını söylediler. Ayrıca bu yol seçilecek yönetim kurulunun geçen yılı çok iyi gözden geçirmesini ve aynı yanlışlara tekrar düşülmemesi istendi. Diğer üniversitelerden, dernekler den ve bazı dergilerden gönderilen mesajların okunmasından sonra yönetim kuruluna aday öğrencilerin yer aldıkları listeler sunuldu. Devrimci Gençlik ve Devrimci Demokrat Öğrenciler Birliği imzalı listelerin yanı sıra bağımsız adayların da yer aldığı gözlendi. Öğrencilerin hazırladıkları çalışma programlarını sunmalarından sonra oylamaya geçildi. Oylama sonucunda Devrimci Gençlik imzalı listenin aday gösterdiği 16 kişinin tamamı oylamayı kazanınca aynı grubun görüşünü savunan öğrenciler:Metin Kahraman, Cafer Çakmak, Güner Şar, Kerim Gürer, Nilgün Şahin. 88 kişinin katıldığı oylamada 7 oy geçersiz sayıldı.

Boğaziçi Ünv.'de üniversite sekreterinin de katıldığı bir toplantı düzenlendi.

"Metin bey, sıranız gelince konuşun"

B.Ü'de hazırlık sınıfına yönelik yeni uygulamanın, okuldaki eğitim niteliğinin tartışıldığı bir toplantı yapıldı. Ün.Sekreteri tarafından engellenmek istenen toplantıda bir de metin hazırlandı.

Son yıllarda normal liselerden gelen öğrenci sayısının artması nedeniyle, eğitimin kalitesinin düştüğünü belirten okul yöneticileri, bu öğretim yılında hazırlık sınıfının uzatılmasına gittiler. Bunun üzerine 14-12-88' de YAD-YOK (Yabancı Diller Yüksek Okulu) nda yüzden fazla öğrencinin katıldığı bir toplantı düzenlendi. Öğrencilerin tepkisinden rahatsız olan üniversite sekreteri Metin Atıcı, toplantının yapılacağı salona geldi ve "Arkadaşlar bu toplantının..." diye konuşmaya başladığı anda öğrenciler konuşmayı birkaç dakika alkışlayarak kestiler. Toplantı Başkanı sekretere toplantının sonunda konuşabileceğini söyledi. Birkaç kere daha konuşmak isteyen Atıcı yoğun alkışlar nedeniyle konuşamayarak toplantının sonunu bekledi. Toplantı sonunda Atıcı'ya konuşma sırası geldiğinde öğrenciler salonu terkettiler.

Toplantıda Yabancı Diller Yüksek Okulu Müdürlüğüne verilmek üzere hazırlanan dilekçede Türkiye genelindeki eğitim sisteminin çarpıklıklarının kendi üniversitelerinde de gözlendiğini belirten öğrenciler, bütün bunlar karşısında sessiz kalmayacaklarını açıkladılar. Dilekçe hazırlık sınıfları için getirilen yeni uygulamanın kaldırılmasını ve öğrencileri doğrudan ilgilendiren kararların alınmasında öğrencilerin söz sahibi olmasını talep ediyor.

YÖK'e dair bir ninni:

'Danalar girmiş bostana'

Ankara Üniversitesi Dil Tarih ve Coğrafya Fak. "Türk Ninnilerini Derleme Yarışması" açtı. Yarışmaya katılmak isteyenlerin günlük yazı dili ile kaleme alınmış ve herhangi bir yerde yayınlanmamış, en az beş ninniyi 31 Aralık akşamına kadar DTCF Halkbilimi Ana bilim dalı başkanlığına ulaştırmaları gerekiyor. DTC Fak. Halkbilimi ana bilim dalı Başk. Daç.Dr.Nevzat Gözaydın yaptığı açıklamada yarışmayla teknolojik ve sosyo-kültürel değişimler sonucu gün geçtikçe yok olan sözlü kültür ürünlerini derlemeyi amaçladıklarını bildirdi.

28 Şubat 1989 tarihinde sonuçlandırılacak değerlendirme sonucunda birinci olan ninniye 150, ikinciye 100, üçüncüye ise 75 bin lira ödül verilecek.

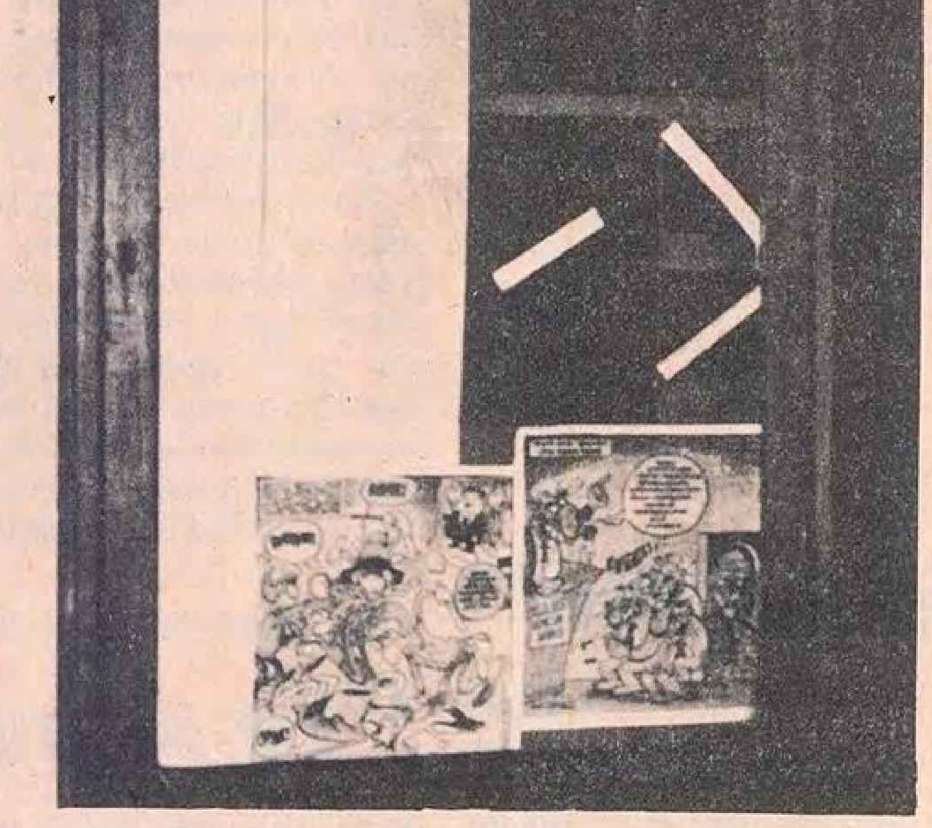
Selçuk Üniversitesi Öğrencileri:

"Fark edenler susmayacak"

Konya'da 1 Ağustos genelgesini protesto etmek ve cezaevlerindeki direnişi desteklemek amacıyla ilk aşamada sekiz devrimci-demokrat insan 23 Kasım 88'de SHP il binasında açlık grevine başladıklarını kamu oyuna duyurmuşlardır. Konya'nın duyarlı kesimlerinin ve SHP Karatay ve Selçuklu ilçe Örgütlerinin desteğine karşın, dokuz kişi olarak sürdürülen açlık grevinin ikinci gününde SHP il örgütü parti binasının grev yeri olarak kullanılamayacağını açıkladı. Açlık grevi yapan ve onları destekleyenlerin binayı terketmemeleri üzerine SHP yönetimi polis çağırmıştır. Polis bu insanları anarşi ve terör yaratmakla suçlamış ve kimliklerini almıştır. Polisin bu tutumunu protesto etmek için beş kişi daha açlık grevine başlamıştır. Polis grevci 14 kişi ve SHP il binası önünde toplanan halk arasından alınan iki kişiyle birlikte toplam 16 kişiyi tartaklayarak emniyete götürmüştür. Açlık grevi yapan arkadaşlarımıza şekerli su ve tuz verilmemiş ve çeşitli baskılar uygulanmıştır. Ertesi gün 16 kişiden 12'si hakkında tutuklama, 4'ü içinse tutuksuz yargılama kararı verilmiştir. 27 Kasım 88'de bu olayı protesto etmek amacıyla 9 kişi açlık grevine başlamıştır. Olayı haber alan basın mensuplarının grevin yapıldığı eve gelmesinden hemen sonra polis evi basarak toplam 23 kişiyi emniyete götürmüştür. Olayın ertesi günü 23 kişiden 17'si suç unsuru bulunamadığından, 6'sı ise mahkemece, tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmıştır. Daha sonra polis sindirme operasyonuna devam ederek 3 öğrenciyi keyfi olarak gözaltına almıştır.

Bu olaylarda göstermektedir ki polis-idare işbirliği devrimci demokrat insanları susturmaya çalışmaktadır. Amaç Düşünebilen, farkeden duyarlı insanları çeşitli yöntemelerle susturmak, alternatifsizlik iddiasını her şeye karşın ileri sürmektir.

SELÇUK ÜNİVERSİTESİNDEN BİR GRUP ÖĞRENCİ

Marmara Ünv. Basın Yayın'da

Panonoyak idare

Marmara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Öğrenci Derneği panosuna okul idaresi tarafından sansür uygulandı. Öğrenciler sansür edilen yazı ve fotoğrafların yerine siyah kartonlar koyarak olayı protesto ettiler.

Gençlik Şurasını konu alan yazı, fotoğraf ve karikatürleri onaylatmak için okul idaresine başvuran öğrenciler bunlardan bazılarını sansürden kurtaramadılar. Panoya yalnızca, şura hakkında bilgi veren bir yazıyla, Gırgır ve Limon dergilerinde yayınlanmış iki karikatürün asılmasına izin verildi. "TRT'de bir genç kız" yazısı, 25 Ekim tarihli Cumhuriyet gazetesi ve Milliyet gazetesinden alınan iki fotoğraf ve bir öğrencinin yaptığı karikatür sansüre uğradı. Bunun üzerine öğrenciler panoda boş kalan yerlere siyah kartonlar asarak olayı protesto ettiler.

"Sevgili" yurt müdürleri

Ankara Yenişehir Kız Yurdun'da 5.12.988 gecesi, dönem arası moral kazanmak amacıyla bir şenlik düzenlendi. Her nedense, şenlik düzenlenmesini öğrencilerden çok idare istedi. Öğrencilerin hazırladığı programa müdahale etkisi oldu, şiirler, şarkılar ve skeçler sıkı bir denetimden geçti. Şenlikten 1 gece önce, yurdun girişindeki aynaya yurt müdiresi tarafından şu duyuru yazılmıştı.

"Sevgili Kızlar

5.12.88 gecesi yurtta şenlik vardır. Bu nedenle yemek saat 6:30 da bitecek. 8:30 da gece başlıyor. Gecede eğlenmenizi ve ikramlara terbiye ölçüsünde saldırmanızı diliyorum. Bu sizleri tanımam için ilk fırsat. Beni mahcup etmeyin. Sahneyi boş bırakın" (Müdire)

Bu tür bir yazıyı kendilerine yediremeyen öğrenciler, geceye gitmek istemediler. Ama gece başlamadan idareciler tek tek katları dolaşıp öğrencilerin kantine inmelerini sağladılar.

Cenk Koray'ın programlarına taş çıkartacak nitelikteki gecenin sonunda müdire, kendisini mahcup etmeyen öğrencilerine teşekkür etti.

Bir adet "sevimli" yurt müdürü

Balıkesir Öğrenci Yurdu'nu birbirine katan müdürün açıklaması:

"BEN YOKTUM"

16 Aralık 88 günü saat 10.00'da bir grup öğrenci Balıkesir Öğrenci Yurdu'nda saz çalıp eğlenirken Yurt müdürü Naci Özer ve Müdür Yardımcısı Sarper Büker kendi deyimleriyle "suç aleti olan saz"ı alarak Entarnasyonel Marşı'nı söylüyorlar diye emniyet kuvvetlerine telefon ettiler ve silahlı jandarma birliklerinden yardım istediler. Arkadaşlarını yurda bırakmak için gelen dışarıdaki diğer öğrencileri de "olaya karışarak proganda yapmak"la suçlayan müdür kendince suçlu olarak belirlediği 4 öğrenciyi (2 kişi yurt öğrencisi değildi) jandarma kuvvetlerine teslim etti.

Ne olduğundan habersiz, yurdun jandarma kuvvetleri tarafından basıldığını gören diğer öğrenciler yurt müdüründen açıklama yapmasını istediler. Müdürün herhangi bir açıklama yapmaması üzerine öğrenciler, pencerelerden alkış tutarak müdürü protesto ettiler. Arkadaşlarının niçin gözaltına alındığını öğrenmek isteyen öğrenciler bilgi almak için jandarmayla birlikte yurttan ayrıldılar.

Jandarma da yapılan sorgulamada olayda hiç bir suç unsuruna rastlanmamasına rağmen sabaha kadar bekletilen öğrenciler saat 06'da serbest bırakıldı.

Yurt müdürü basın mensuplarına yaptığı açıklamada "O gün hiç bir olay olmadı. Olayın olduğu iddia edilen saatlerde yurtta değildim" dedi.

Olayların yatıştığı sanılırken müdür (nasıl seçildiği bilinmeyen) 13 kız, 15 erkek öğrencinin yurt yönetmeliğinin 38. maddesine dayanarak yurttan uzaklaştırıldığını bildirdi. (ek 1) Yurttan 15 gün uzaklaştırılmalarına gerekçe olarak "haklarında yapılmakta olan soruşturmanın sağlığı" gösterildi ve savunmalarını yapmaları istendi. (bu suçlar ek-1 belirtildi)

Müdür daha önce de buna benzer davranışlarda bulunmuştu. Özer'in öğrencilerle argolu ve küfürlü konuşmalar yaptığı, para karşılığı muhbirlik teklif ettiği, yurttaki kötü uygulamalara göz yumduğu biliniyor.

Yurttan uzaklaştırılan öğrenciler 20 aralık'ta son çare olarak Valiliğe başvurdular. Vali olayla ilgilenerek yurt müdürü ve görevli jandarma birliğinin komutanıyla görüştü. Yapılan uygulamayı haksız bularak, haklarında açılan soruşturmanın devam ettiği öğrencilerin yurda dönmesini sağladı.

Çevrelerinde demok... rak bilinen yurt soru[...] karşı duyarlı olan bu öğrencilerin sindirilmek amacıyla sınav döneminde yurttan uzaklaştırılmaları ilginç olsa gerek.

Ek 1 ..

ADI SOYADI: [karartılmış]
NUMARASI :.... [karartılmış]

Yönetmeliğe aykırı hareket ettiğin[...]
siplin işlemi yapılacaktır. Soruşturma ve in[...]
lı yapılabilmesi için Y.İ.İ. Yönetmeliğinin
15 gün süre ile yurda girmeniz yasaklanmıştı[...]

Gereğini rica ederim.

Ek 2

[illegible]

Hakkında disiplin işlemi yapılacağından savunmanızı aşağıdaki sorulara göre yazmanız,

Rica ederim.

Sarper Büker
Yurt Müdür Yrd.

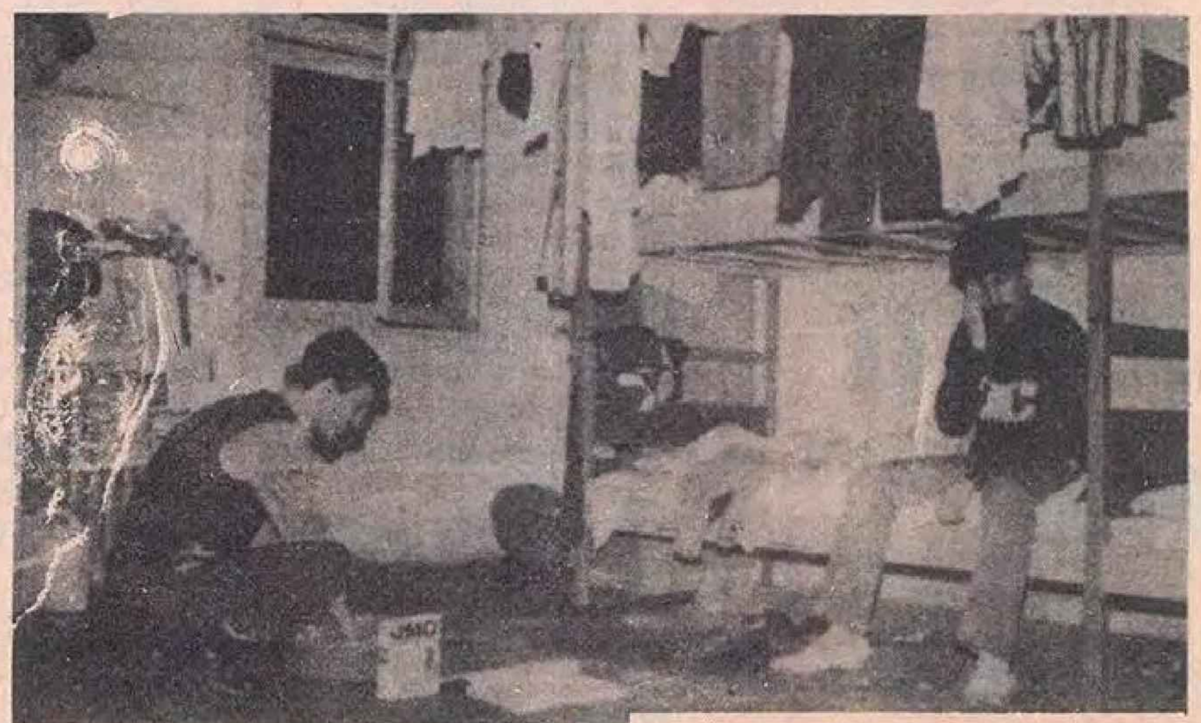
1-Yurt görevlileri ve jandarma tarafından defalarca ikaz edilmesine rağmen gruptan ayrılmadınız ve grubun dağılmaması için sürekli telkinlerde bulunuyordunuz. Niçin?

2-Asayişi düzenlemekle görevli devletin jandarmasını ve devletin memuru yurt yönetimini alkışla tempo tutarak protesto etmeye çalıştınız. Bunu yaparken amacınız ne idi.?

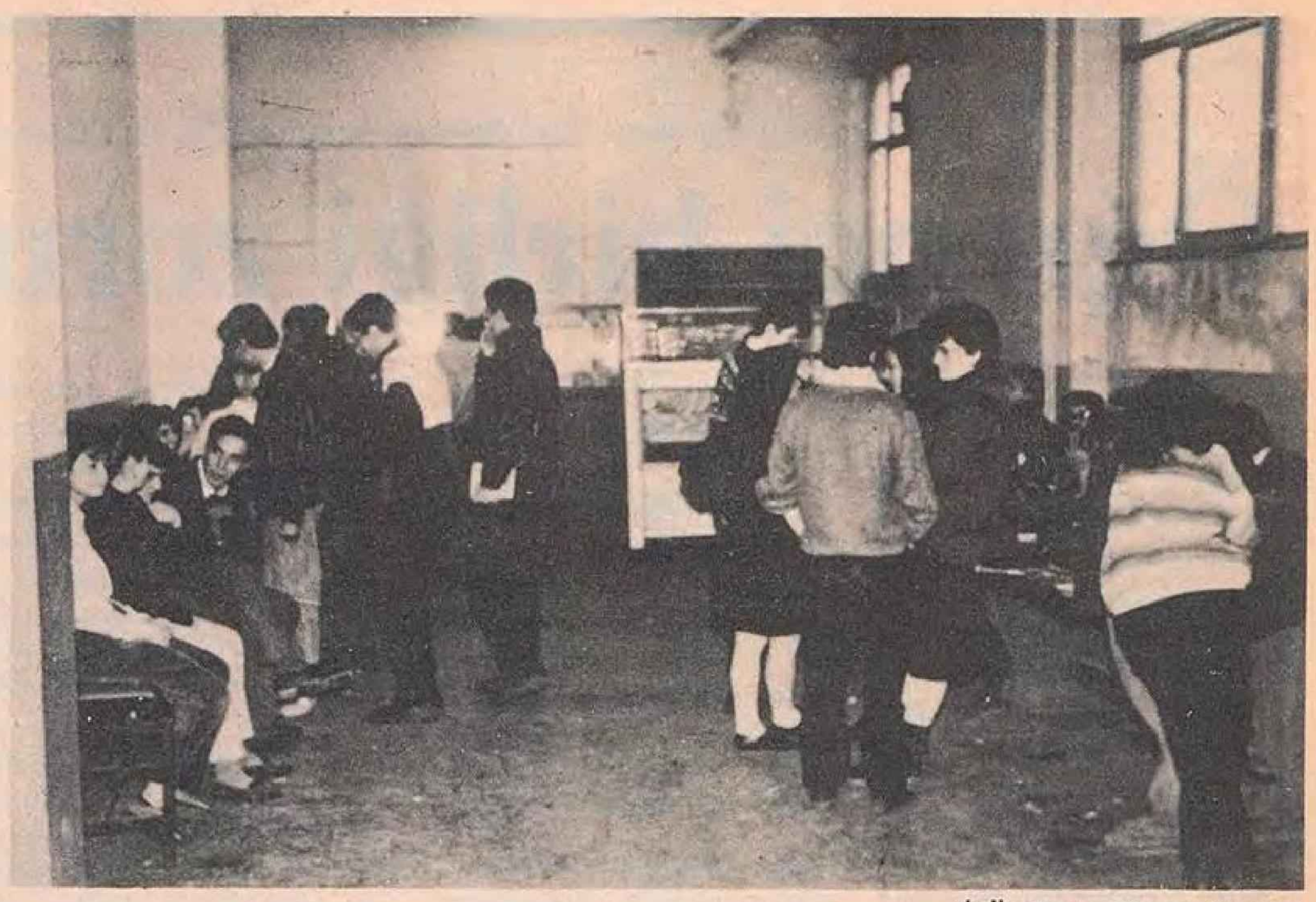
3-Jandarma ifadesi alınmak üzere bazı kişileri götürürken "Arkadaşlarımız dövülecek, işkence görecek" şeklinde bağırarak diğer öğrencilerin kafalarında asayiş kuvvetleri işkencecidir imajını yaratmaya çalışmakla ne amaçlıyordunuz?

4-Bu olaylar olurken erkek öğrenci yurdundaki yangın alarm düğme kutularının camları kırılarak çalıştırıldı. Bunu kimler ve ne amaçla yaptı?

5-17.12.1988 gecesi yurda basın mensupları çağırılarak yurt yönetimini şikayet ettiniz. Bunu yaparken ne gibi amaca hizmet ediyordunuz?

Öğrenci yurtlarında sorun tükenmez

İ.Ü. Basın Yayın kantini

İ.Ü. Basın Yayın kantini kapatılırken önerilen;

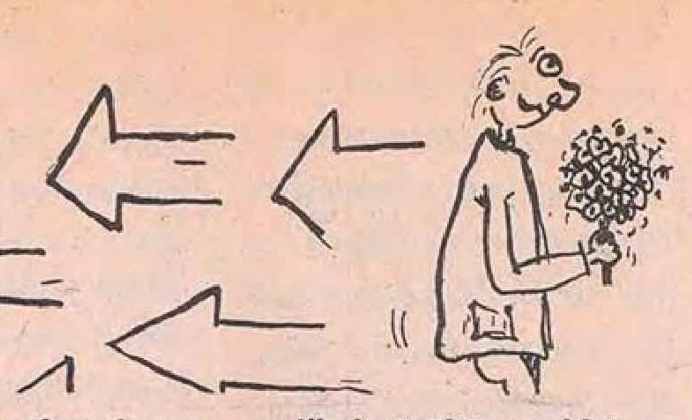
"YA MUHBİRLİK YA İŞSİZLİK"

15-12-88'de okul kantininde siyasi eylemler yapıldığı gerekçesiyle İ.Ü.Basın Yayın okulu kantini iki gün süreyle kapatıldı.

13 Aralık 88'de İ.Ü.B.Y.Y.O-ÖD kararıyla 13 Aralık 1980'de idam edilen Erdal Eren'i ve devrim şehitlerini anmak, 12 Eylül'ün gerici yüzünü teşhir edebilmek amacıyla okul duvarlarına yazılar asıldı ve kantinde bir konuşmayla birlikte saygı duruşu yapıldı. Aynı gün siyasi polisin idareyi uyarması üzerine okul müdürlüğü kantini kapatmak istedi. Dernek temsilcileri kantini işletenlerle birlikte müdürle konuyu görüştüklerinde kantin çalışanları siyasi polis tarafından daha önce bu tür olaylar nedeniyle uyarıldıklarını ve kendilerinden öğrencilerin isimlerinin istendiğini söylediler. Müdür kantinin birkaç gün süreyle kapatılacağını, daha sonra yeni düzenlemelerle açılacağını söylerken, dernek temsilcileri kantini fiili olarak işleteceklerini belirttiler. 13 ve 14 Aralık günleri öğrenciler kantin kapanana kadar orada oturarak kapatılmasına engel oldular. Ancak ertesi gün kantin kapatıldı. Kantin çalışanlarının isteği ve okul müdürünün Pazartesi günü kantinin açılacağına söz vermesi üzerine öğrenciler olaya müdahale etmedi ve 19 Aralık'ta kantin yeniden açıldı. Hafta boyunca ve kantin açıldıktan sonra okul girişinde polisin öğrencilerin üzerinde arama yaptığı ve giriş çıkışların kontrol edildiği gözlendi.

ODTÜ'de

"Kuşkulu bakışlar"

ODTÜ Sosyal çalışmalarına engelleme. ODTÜ ÖD'ün üniversite içinde hazırlık sınıflarına yönelik olarak düzenlediği saz dinletisi Jandarmalarca engellendi. 14 aralık günü hazırlık binasının bahçesinde düzenlenen dinleti jandarmaların kuşkucu bakışları üzerine okul kantınine taşındı. Eğitim görevlileri gürültü yapıldığı gerekçesiyle dinletiyi engellemek istediyse de dinleti devam etti.

Bir daha ki haftaya buluşulacağı sözleriyle dinleti dağıldı, ancak saz çalan öğrenci jandarma karakolunca gözaltına alınınca haftaya dinleti yapılamadı.

Bursa polisi ince düşünür

Kasım ayında "1 Agustos Genelgesi" nin kaldırılması isteğiyle başlatılan açlık grevlerini desteklemek amacıyla, Bursa İHD Şubesi ve Gençlik Dünyası Bursa Bürosunda yapılan açlık grevlerini ziyaret eden öğrenciler hakkında Uludağ Üniversitesi fakültelerince soruşturma açıldı.

ve Rektör Nihat Balkır imzalı birer yazı ziyaretçi ve açlık grevi yapan öğrencilerin aile lerine gönderilinceye kadar bu öğrencilerin kimliklerinin, grev sırasında göz korkutma amacıyla alındığı sanılıyordu. Ancak gönderilen yazılardan öğrenciler üzerinde bir de aile baskısı oluşturulmak istendiği anlaşılıyor. Rektör bu öğrencilerin 100'ü geçmediğini söylüyor. Ne kadar kötü 100 öğrenci hâlâ insan olmanın bilincinde...

Ancak, öncelikle Nihat Balkır bu isimleri polisten aldığını ve aslında Bursa polisinin evlatlarımız için aileleri uyarma inceliğine sahip olduğunu büyük bir gururla açıklamalıdır. Öyle ki insan olma suçundan içeri almadan önce ailelerini uyarmadı demesin hiç kimse.. eh aileler de çocuklarına sahip çıkmazsa polis ne yapsın?

Bursa Valiliği Emniyet Müdürlüğünden alınan yazıda, yasal olmayan eyleme girişen ve Hükümetçe çıkartılan cezaevi ve tutuklularla ilgili 1 Ağustos Genelgesini protesto etmek amacıyla tutuklu ve hükümlü aileleri ve yakınlarıyla birlikte açlık grevine katılarak fiilen destekleyenler arasında olduğunuz bildirilmektedi..

Bu konuda savunmanızı yapmak üzere 8.12.1988 Perşembe günü saat 14.oo' de Fakültemiz Dekanlığında bulunmanız gerekmektedir. Bu çağrıya uymadığınız takdirde, savunma hakkınızdan vazgeçmiş sayılarak diğer deliller dayanılmak suretiyle hakkınızda işlem yapılacağı hususunda bilginizi rica ederim.

DİSİPLİN SORUŞTURMA KOMİSYONU

Prof. Dr. Fevzi ALTUĞ

İstanbul Niğde Erkek Yurdu öğrencileri:

"Bunların tarihi geçmiş"

Niğde erkek öğrenci yurdunda geçen hafta içinde yedikleri yemekten dolayı 15 kişi zehirlendi, 2 kişinin de Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde midesi yıkandı.

Öğrencilerin olayla ilgili olarak yemekhane sorumlusuyla konuşma istemleri "döveriz" tehditiyle geri çevrildi.

Ayrıca yine aynı hafta içinde kahvaltıda verilen yiyeceklerin tarihlerinin geçtiğini ve sağlıksız beslendiklerini belirtmek için yurt müdürünün yanına çıkan öğrenciler "Bu yağların ve zeytin ezmelerinin tarihleri geçmiş " dediklerinde müdür ekmeğinin üzerine yağ sürerek yedi ve "Vallahi birşeyi yok çocuklar"cevabını verdi.

SAYIN VELİ;

İlimiz Dicle Üniversitesinde öğrenimini yapmakta olan aşağıda açık kimliği yazılı velisi olduğunuz öğrencinizin, Ankara'da yapılan 1.Gençlik Kurultayında olan olayları protesto etmek için Rektörlük binası önünde slogan atarak oturma eyleminde bulunduğu ve Cezaevlerindeki mevcut uygulamaları protesto etmek üzere Mahkumların yaptıkları açlık grevini desteklemek için Cezaevlerinde yakınları bulunan şahısların başlattıkları açlık grevine destek olmak üzere bunlara iştirak ettikleri, bu kişilerin yapmış oldukları toplantılara katıldıkları tesbit edilmiş bulunulmaktadır.

Okul ve öğrenci sorunları dışında olan bu olaylara, istikbalimiz olacak Üniversite gençliğinin alet edilmemesi ve gençliğimizin bir zarar görmemesi için tüm görevlilerimiz hassasiyetle hareket etmekte olup, bazı mihrakların gençliği suça teşvik ederek suç [karalanmış] (işlemeleri halinde mevcut yasalar) nezdinde suçlular yakalanarak Adli mercilere teslim edileceklerdir.

Hem öğrencinizin istikbali, hemde en yakını olarak sizlerin ileride telafisi mümkün olmeyecek nahoş ve üzücü olaylarıı yaşamamanız için kendilerini Velisi olarak uyarmanız bizleri memnun edecektir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Necdet MENZİR
Diyarbakır Emniyet Müdü

Trabzon'da kanun:

"Önden giden asılır"

Trabzon'da geçen ay cezaevlerindeki açlık grevini desteklemek amacıyla 200 öğrencinin Adalet Bakanlığına Protesto telgrafı çekmesinden bir hafta sonra 5 öğrenci gözaltına alındı.

23.11.88 günü saat 14:00'de yapılan eylem olaysız sonuçlandı. Ancak PTT.'de yalnızca öğrenci kimliğiyle telgraf çekilemeyeceğinin söylenmesi 20-25 öğrencinin geri dönmesine sebep oldu. Bir hafta sonra, eylemde bulunan dört öğrenci ve eylemle ilgisi olmayan bir öğrenci 20 saat gözaltına alındı. Öğrencilerin ikametgah bildirimi yapmadıkları gerekçesiyle evlerinde arama yapan polisler, Görüş, Yenidüşün, Emeğin Bayrağı, Güneşe Çağrı, Yarın, Yeni Öncü, Yeni Demokrasi, Çağdaş Yol gibi dergilerle, Materyalist Felsefe Sözlüğü ve Ahmet Telli'nin "Hüznün İsyan Olur" adlı şiir kitapları gözaltına alma sebebi olarak gösterdiler. Sonra da her zamanki gibi örgüt arama çalışmaları yapıldı. "Nasıl solcu oldun?", "Sosyal demokrasinin sağında mısın, solunda mısın?", "Ailen hangi partinin ne tarafında?" gibi bildik soruları, kırmızı yatak çarşaflarının bayrak olması ihtimali üzerinde durulması izledi. Sonra da "Kulağınıza küpe olsun" diye öğütlerini verdiler: "Arkadan giden kesilir, önden giden asılır, ortadan giden semizleşir."

MEKTUP

Üniversiteli liseliler

Gençlik dünyasını uzun süredir izleyen ve düşüncelerini benimseyen bir okur olarak, Türkiye'de pek bahiskonusu olmamış ve üzerine gidilmemiş bir olayı ele almak istiyorum.

Konumuz "iki Yıllık Meslek Yüksekokulları"

Meslek Yüksekokullarındaki öğretim sistemi üniversite kimliği verilmiş gerçekte meslek lisesi düzeyini aşmayan bir sistemdir.

Meslek Yüksekokulları mesleki yelpazede Mühendis ve teknisyen arasındaki elemanları yani ara elemanları, kalifiye işgücünü yetiştiren okullardır. Ancak M.Y.O.bunu ne kadar başarmıştır ortadadır.

M.Y.O.'nda yeterli bilimsel araştırma olmadığı, düşünme ve yaratma ortamı yaratılmadığı gibi mesleki açıdan da tam bir seviyesizlik egemendir.

Bunun nedenlerini şöyle sıralayabiliriz:M.Y.O.illerde ve küçük ilçelerde kurulmuş, rektörlüğe bağlı ve küçük okullardır. Gerek öğretim elemanı açısından, gerekse yeterli kitap ve araştırma için gerekli laboratuarlar açısından yetersizdir. Lise öğretmenleri ve meslek lisesi kitaplarıyla eğitim yapan okullara bilemiyorum ne kadar üniversite veya yüksekokul denir? Bu eğitimi alan öğrenci arkadaşlar içinse ne kadar yararlıdır?

M.Y.O. gerçekte nedir?

Bu okullarda okuyan öğrenci arkadaşların özgürce düşünebilme, araştırabilme hatta konuşabilme hakları elinden alınmıştır. Dernek kurabilme olanakları hiç yoktur denilebilir. Öğrenim süresinin kısalığı ve öğrenci sayısının azlığının yanı sıra baskı ve fişleme bu olanrakları yok derecesine indirmektedir. Yurt, idare ve polis işbirliğinin yanı sıra birtakım gerici güçlerin (özel olarak yerleştirilmiş öğrencilerden ve okul çevresindeki insanlardan) suçlamaları Yıldız Sarayı devrinin jurnalciliklerini gölgede bırakmaktadır.

M.Y.O. mezunlarına hiçbir özel mesleki yetki verilmediği gibi kısa dönem askerlik hakkından dahi yararlanamamaktadırlar. (A.Ö.F.öğrencileri bu haktan yararlanmaktadırlar.)

M.Y.O. mezunları ne mühendis ne de teknisyen statüsündedirler. Türkiye'de meslek lisesi mezunlarına teknisyen (İng.) M.Y.O.mezunlarına tekniker (fr.) denmektedir.

Özel kuruluşlar, kamu kuruluşları, devlet kurumları bu okul mezunlarına ne kadar ihtiyaç duyuyor? İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun İş Gazetesi'nde veya günlük gazete ilanlarında ne kadar M.Y.O. mezunu aranıyor? Hemen hemen hiç.

Peki bu yanlış sistemin kamburu kimin sırtına çıkarılmıştır? Evet, bu kambur, iktidarın sözde yere göğe sığdıramadığı gençliğin sırtındadır.

Bu çarpıklığın asıl sorumlusu, her konuda olduğu gibi bu konuda da aldatmaca yöntemine başvuran, üniversiteli sayısını Türk ve Dünya kamuoyuna kabarık göstermeyi amaçlayan 12 Eylül rejimi ve onun devamı olan iktidardır.

Türkiye'de eğitim sisteminin çarpıklığı M.Y.O.'larında daha net bir şekilde görülmektedir. Bu çarpıklığın tüm demokratik kamuoyu ve öğrencilerin çabası sonucu aşılacağına inanıyoruz.

İ.Ü. İşletme Fakültesi Dekanı öğrencilere der ki:

"Ya aranızda teröristler varsa"

İ.Ü.İşletme Fakültesinde işletme klubü dekanı Prof. Kemal Tosun ile bir şöyleşiye 250 öğrenci katıldı. 2 saat süren söyleşi, İşletme yönetimi, akıl, dimağ, zeka üzerine verilen bir konferansa dönüştü. Konuşmasının başında karşılıklı bir tartışma ortamının olmasını ve ders anlatır gibi konuşmak istemediğini belirten Tosun buna rağmen öğrencilere konuşma fırsatı vermediği gibi bir grup öğrenciye işimi gücümü bırakıp sizinle konuşmaya geldim, sizse orada konuşuyorsunuz diyerek karşılıklı konuşmalarda dinlemek üzerine ögüt verici bir ara konuşma yaptı. Uyumama başarısını gösteren öğrencilerden biri, İşletme Enstitüsü'ne sağlanan olanakların ödedikleri paradan mı kaynaklandığını ve fakültede okuyan öğrencilere verilen eğitimin neden daha düşük düzeyde olduğunu sordu. Soruya sinirlenerek karşılık veren dekan, bunun nedeninin özellikle YÖK'ten sonra kontenjanların iki katına çıkması ve devletin pek mali yardım yapmaması olarak açıkladı. Tosun, kendisinin dekan olmasıyla birlikte sosyal faaliyetlerin azaldığını ve imkan sağlanmadığını söyleyerek, bunun nedenini soran bir öğrenciye okulda yer yok ne yapabiliriz yanıtını verdi.

Bir başka öğrenci de, tiyatro kolunda çalışan öğrencilerin isimlerinin yazılı olduğu listenin fakülte sekreteri tarafından polise verildiğini söyleyince, olaydan haberi yokmuş gibi, öğrencinin konuşmasını bir kez daha yinelemesini istedi ve daha sonra toparlanarak "Ne olmuş yani, ya aranızda terorist varsa. Bir işletmeci olarak her türlü olasılığı düşünmeniz gerek" açıklamasını tı. Daha sonra soru sormak isteyen bir kaç öğrenci bunu başaramadılar çünkü dekanın işi vardı.

Önce kim başlatacak?

Gençlik dünyasının önceki sayılarında yer verdiğimiz Genç işçiler ve sendikalar konulu soruşturmamızla ilgili düşünlerini ve soruşturmaya katılan sendika yöneticilerinden yaptığımız bir derleme bulacaksınız.

Soruşturmamıza katılan değerli sendikacılarımıza teşekkür ediyoruz.

İşçi Servisi

Toplumun çeşitli kesimleri kendilerini örgütsel bir biçimde ifade etmenin aranış ve çabası içinde. İşçiler, öğretmenler, doktorlar, hukukçular, üniversite gençliği, çeşitli esnaf kesimleri, terzi, bakkal, manav, berber, kahveci, Sanatçılar. Sanayici, işadamı, işveren... Ve genç işverenler* Daha aklımıza gelmeyen mesleki ve sosyal grubun düzeyde örgütlenmelerini sıralamak mümkün.

Peki, hiçbir örgütlenmesi bulunmayan grup ve kesimler de yok mudur; Var :

1- Dini yada insani duyarlılığa, toplumun vicdanına sığınan dilenciler: Bunlar için devlet tarafından göstermelik te olsa aşevi, darülaceze, ve osmanlıdan kalma fukaraperver cemiyeti kurulmuş.

2-Örgütlenmeleri devlet tarafından yasaklanan işsizler ordusu.İşsizlerin sendika kurmaları resmen yasaklanmış durumda.

3-Kısmi de olsa örgütlenmesi mümkün olan ama bugün örgütsüz bir durumda bulunan genç işçiler. İşçi gençlik.

Evet, dilenciler, işsizler ve genç işçiler.

Şüphesiz böyle söylemekle gençliğin arzettiği önemi dilenciler ve işsizlerle aynı kefeye koymadık. Sadece varolan bir gerçeğin çarpıcı bir mukayesesini yaptık. Ve gençlik diliminin ucunda:

O gelecektir insanın geleceği, toplumun geleceği, sınıfların geleceği... Gençlik kiminse gelecek onundur. Mücadelenin sonuna sen karar vereceksin.

Yani omuzlarında sınıfsal-tarihsel bir misyonu taşıyan işçi gençliğin sınıf mücadelesinde örgütlü bir biçimde yerini dolduramayışını vurgulamak istedik.

Türkiye'de kapitalizmin gelişim seyri içinde, üretim sürecinde genç işgücü giderek yoğunlaşıyor. Resmi kayıtlara göre bir milyonun üzerinde çırak bugün fiilen çalışmakta: yapılan yeni düzenlemelerle bunun 5 yıl içinde iki katına çıkarılması hedeflenmektedir. Sendika kaynaklarına göre ise işçi sınıfı içinde gençlik oranı yüzde 30-40 olarak tahmin edilmektedrir.

İşte genç işçilerin üretim süreci içinde giderek artan katılımı ve üzerinde taşıdığı sınıfsal-tarihsel misyonundan hareketle , örgütlenme sorununun önündeki engellerin neler olduğu ve nasıl aşılabileceğini değişik işkolundan dört sendikanın görüş,yaklaşım ve içinde bulundukları durumla birlikte irdelemek istedik.

Amacımız çözüm üretmeye-önermeye yönelik adım atabilmenin olabilirliğini araştırmak olduğundan dolayı doğal olarak görüşlerine başvurmayı hedeflediğimiz sendikaların niteliğini de gözönünde bulundurmamız gerekiyordu. Sorularımızı yönelttiğimiz PETROL-İŞ, OTOMOBİL-İŞ, DERİ-İŞ ve BANKS'ın kendi alanlarında sahip oldukları potansiyel ve çeşitli etkinlikleriyle ekonomik-demokratik mücadelede ileri konumları itibariyle yaklaşım ve önerilerinin genellenebilirliğe daha elverişli olacağını gözönünde bulundurduğumuzu da belirtmek isteriz.

Adı geçen sendikalar başta olmak üzere; genel olarak tüm sendikaların işçi gençlik sorununa yaklaşımları şu noktalarda ağırlık kazanmaktadır:

1-Genç işçilerin yakıcı sorunları vardır.

2-Yasal engeller sendikal varlığı topyekün tehdit etmekte ve gençlikle ilgili hükümler büyük bir engel oluşturmaktadır.

3-Bugünkü sendikal mücadele genç kadroların omuzunda. Sendikalar bir gençlik potansiyeline sahip.

4-İşçi gençliğin örgütlenme sorunu ülkemizin genel sorunlarının çözümüne bağlıdır.

5-Gençliğe yönelik çalışma biçimleri yapılmalıdır.

1-Genel olarak tüm sendikalar genç işçilerin bulunduğu yakıcı sorunlarının farkında. Ancak bu acınacak bir hal duygusunun ötesine geçme sınırını aşamamakla birlikte başta çıraklar olmak üzere genç işçilerin SENDİKASIZLAŞTIRMA çabalarının bir aracı durumuna getirilmesi, sendikaları işçi gençlik konumunda tedirginleştirmekte ve çaba sarfetmeye zorlayan tek neden olmaktadır.

2-Görüşlerine başvurduğumuz sendikalar ve genel olarak tüm sendikal yayınlarda gençlik sorununda en çok YASAL ENGELLER ileri sürülmektedir. Bu durum artık neredeyse hemen her konuda baskın çıkan bir anlayış biçimini de hakim kılmaktadır. Gençlik konusunda da üyelik ve yöneticilik kademelerine getirilen kısıtlamalar diğer tüm alanlarda ölçü olarak kabul edilmektedir. Sendikaların gençliğe yönelik yapabilecekleri çalışma biçimleri hiçbir yasal hükümle sınırlanmadığı halde yapılmayan herşey YASAKlarla izah edilmektedir. Ya da genel yasal kısıtlılığın bu alandaki çalışmaları yapılamayacak derecede zorlaştırdığı ileri sürülmektedir.

3-Bugünkü sendikal mücadele, büyük ölçüde genç, ya da görece genç olan bir kuşağın omuzlarında. Bütün kısıtlamalara rağmen sendikal kapsamda yer yer ortaya çıkan kıpırdanmaların bir etkeni olarak görüşlerine başvurduğumuz sendikalar kadro ve temsilcilerinin genç olmalarını işaret etmektedirler. Öyleyse sendikalarda genç var. Ancak kendine özgü tavır, davranış ve etkinliği ile birleşik bir gençlik gücü, gençlik hareketliliği ortaya çıkamamaktadır.

4-Sendikaların gençliğe dayanan kadro ve potansiyeli olmasına rağmen, işçi gençliğin örgütlenme sorunu Türkiye'nin genel sorunlarının çözümüne bağlanmaktadır. Bu anlayış sorunun hiç çözülmemesi anlamında ağır basmaktadır. Genel sorunların çözümü, bu sorunların etkilediği herkesin üzerine düşeni yerine getirmesiyle çözümü, bu sorunların etkilediği herkesin üzerine düşeni yerine getirmesiyle mümkündür. Hiç kimse önce demokrasi getirelim, sonra sendikacılık yapalım diyemediği gibi her ekonomik-demokratik kazamının elde edilmesi için sendikaların varlığı zorunludur.

Eğer Türkiye'nin sorunları genç işçileri daha yıkıcı bir biçimde etkiliyorsa gençlik bu sorunun çözümüne neden kendi organlarıyla katılmasın?

5-Sendikalar gençliğe yönelik çalışma biçiminin olabilirliğine olumlu bir yaklaşım içindedirler. Gençlik kapsamında organlı yapı ve etkinliklerin önünde hiçbir yasal engel bulunmamaktadır. Bu konuda hiçbir girişim bulunmadığından tabandan gelen gençlik talepleri örgütsel bir akış kanalı bulamamakta, tek faaliyet çeşitliliği olarak sosyal-kültürel etkinliklere yönelmektedir.

Sonuç olarak:İçinde yaşadığımız ekonomik sosyal ve siyasal ortamın ağırlığı sendikal hareketi daha şiddetli bir biçimde etkilemekte ve tüm dikkatler genel sorunlar üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu durum "En temel sorunlar" çözülmeden gençliğe yönelik çalışma biçimleri yapılamaz anlayışını hakim kılmaktadır. Bu açıdan bakıldığında ya genç işçiler "en temel sorunlar"ın dışında görülmekte; ya da bu sorunların çözümüne katılımı gözden uzak tutulmaktadır.

Diğer bir husus ise üretim sürecinde genç işçilerin varlığı bu güne değin sendikal alanlara yansımadığından, işçi gençliğin somut mevcudiyeti ve yoğunluğu karşısında geçmişten gelen bir ilgisizliğin söz konusu olduğu da bir gerçektir.

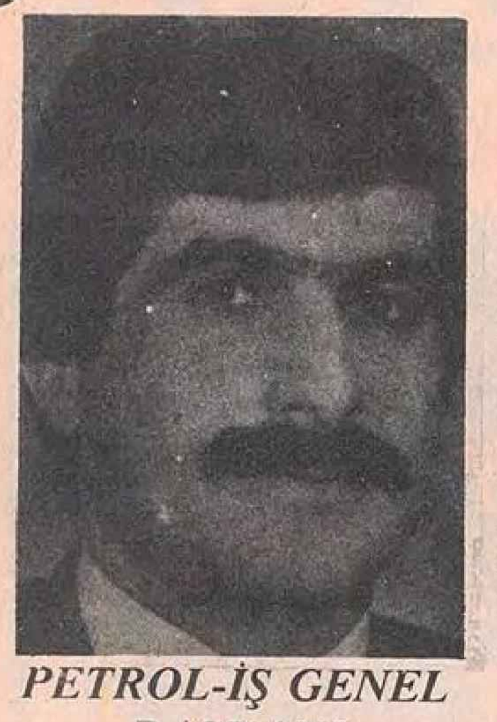
Altını daha kalınca çizmek gerekirse;

I.Bugün sendikal alanda var olan işçi gençlik potansiyeli nicel ve nitel olarak 1980 öncesine göre daha belirgindir.

II.Sendika gençlik birimleri karşısında hiçbir yasal engel yoktur.

III. Ortam ve koşullar böyle bir çalışmanın başlatılmasının önünde belirleyici engel değildir.

* Bu kadar işveren kuruluş ve sendikası ile birlikte ayrıca GENÇ İŞVERENLER DERNEGİ mevcuttur.

PETROL-İŞ GENEL BAŞKANI MÜNİR CEYLAN:

Ancak demokratik sınıf sendikacılığının temel gereği olan sendikal demokrasi yaşama geçirildikçe işçi gençliğe yönelik çalışmalar yaşama geçecektir.

Gençlik bir bütün olarak sorunlarına, onları toplumun sorunlarından kopartmadan sahip çıktıkça özellikle de işçi gençlik örgütlenme, sendikalaşma ve sendikal hakları geliştirme mücadelelerini yoğunlaştırdıkça engelleri aşacaktır.

(Gençlik Dünyası 2.sayıdan. EYLÜL'88)

DERİ-İŞ GENEL BAŞKANI VEKİLİ MUNZUR PEKGÜLEÇ:

Eğitimden kopartılarak çalışmaya itilen gençlerin bu açıklarında sendikalar yardımcı olmak zorundadır. Genç işçinin dünyayı anlama ve yorumlama çabasına katkıda bulunmalı ve mücadelesinde öncü olmak sorumluluğu vardır. Ruhsal ve bedensel gelişiminde sendikaların kendi bünyelerinde etkinliklere görmesi ve çabalaması şarttır.

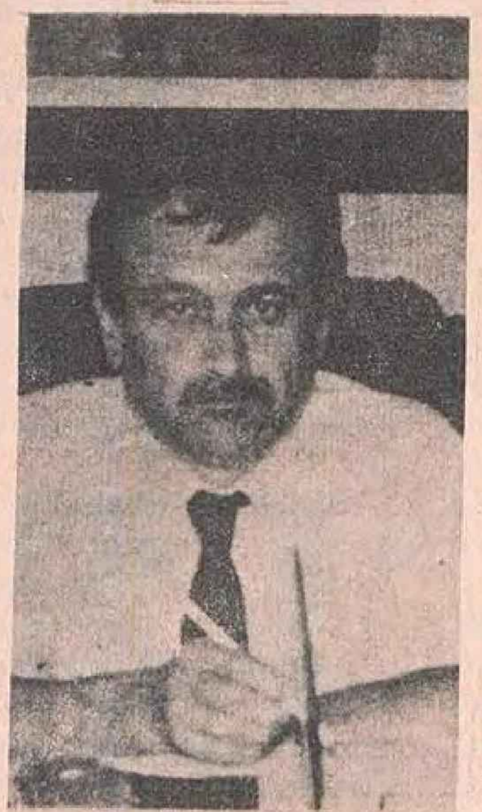
(Gençlik dünyası 13.sy,KASIM'88)

BANKS GENEL BAŞKANI MERAL EKİM:

Bugün, varolma ve en temel hakları bile yeniden kazanma mücadelesi veren sendikalar, giderek genç emekçilerin sorunlarına da eğilmektedir. Ancak genç emekçiler içinde somut talepler ve bu talepleri yaşama geçirerek organlar daha büyük bir hızla oluşturulmalıdır. Bu konuda ülkemizin en büyük sendikal konfederasyonu olan Türk-İş ve sendikalar arasında yapılacak ortak çalışmalara büyük sorumluluk düşmektedir. Bu alanda tek tek sendikalarca yapılacak çalışmaların da özendirici ve yönlendirici bir etkisi olacaktır.

(Gençlik Dünyası 14.sy ARALIK'88)

OTOMOBİL-İŞ GENEL BAŞKANI İLHAN DALKILIÇ:

Günümüzün olağandışı koşulları nedeniyle gençliğe yönelik özel bir çalışma yürütülememektedir. Bu bir eksikliktir. Bunu kabul ediyoruz. Ancak bugünkü koşullarda işçi gençliğin kendini ifade edebilmesinin yolu açıktır. Bunu sendikamız için söylüyorum. Otomobil-iş sendikası demokratıktır ve demokratik bir yapıda ise tüm kesimlerin temsil hakları ve yolu açıktır. Zaten sendikamızın kadrolarının çok büyük bir bölümü genç işçilerden oluşuyor. Daha özgür bir ortamda, işçi sınıfının problemlerinin çözülmüş olduğu bir ortamda özel çalışma biçimleri yaşama geçirilebilir.

(Gençlik Dünyası 12.sy.EKİM'88)

TORNAMIZDAN

Güç bizde

Güven Pektaş

Genç bir işçinin 24 saati nasıl geçer? Şöyle bir düşünelim isterseniz:

Sabahın erken saatlerinde uyanır. Büyük bir kentte yaşıyorsa bir saatini de yolda harcar. Sonra da yorucu, bıktırıcı çalışma saatleri... dokuz, on on iki hatta on altı saati bulan mesailer. Anasından emdiği süt, çeşmeden içtiği su burnundan gelir. Acele, acele soyunur, giyinir.

Gece geç saatlere kadar oyun masasının veya "karı -kız muhabbetinin" esiri olur.

Kahve alışkanlığı olmayan da televizyonun başından kalkmaz. Genç işçimiz kadınsa eğer, akşamları da evde çalışır. Örgü örer bir de, zamanının ve gözlerinin değerini bilmeksizin. Hafta sonlarının kaderi de üç aşağı-beş yukarı böyledir.

Çoğumuz böyleyiz. Evet çoğumuz.

Oysa bütün bunların dışında koskoca, sıcacık bir dünya daha var. Sadece arı gibi koşturup durmayan, hem çalışan, hem düşünen hem konuşan, hem okuyanların kurduğu bir dünya.

Şu dört bir yanımızda gördüğümüz her şeyi ama her şeyi biz ve bizim gibi çalışanlar üretmiyor mu? Evleri, makinaları, daha bilmem bin türlü şeyi...

Kaçımız o evlerde, o arabalarda yaşıyor? Kaçımızın akşam doğru, dürüst karnı doyuyor?Kaçımızın gelecekten bek-

Bunda bizim hiç payımız yok mu?

Toplumda neden ağırlıklı, kişilikli bir güç olamıyoruz? İşyerindeyken koyun gibi çalıştığımız, en ufak bir hakkımızı aramadığımız, işten çıkınca da kahve köşelerinde zaman öldürdüğümüz, sendikamıza gitmediğimiz, sorunlarımız üzerine kafa yormadığımız için mi? Kısaca kendimizi çevremize, toplumumuza kabul ettirmediğimiz için mi?

Bakın koca, koca kitaplar yazmışlar biz işçiler üzerine. Kendi devletlerini kurmuş işçiler. Üreten biziz, yöneten de biz olacağız demişler. 70 yıldır işçilerin, emekçilerin kurduğu devletler var dünya yüzünde.

Dünyanın dört bir yanında demokrasinin, insan haklarının savunuculuğunu üstlenmişler. Patronları analarından doğduğuna da pişman etmişler, güçlerini birleştirince.

İşçiler başarmış bunu. Yalentisi var? Evlenmek isteyen bir genç utanmadan, sıkılmadan muhataplarına ben işçiyim, evlenmek istiyorum diyebilir mi?

Evet, dünyayı kuran biziz. Biziz ama adam yerine konmayan, yaşamı tüketilen de biziz.

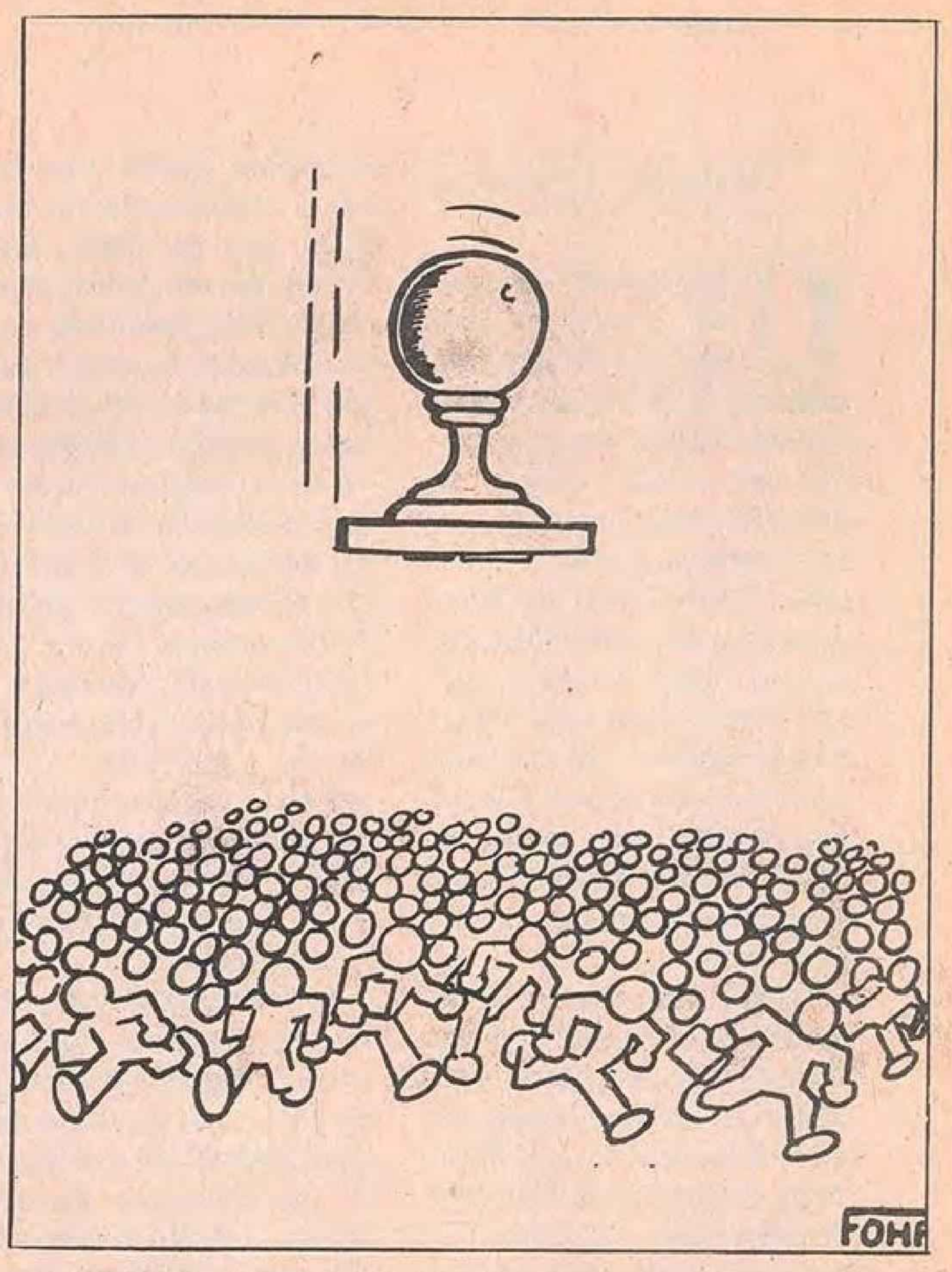
rınını düşünen, haklarını savunan, okuyan, düşünen, örgütlenen işçiler. Sendikalarını kale gibi savunmuşlar, partilerini gözbebekleri gibi korumuşlar. Her bir işçiyi, hangi ulustan, hangi ırktan olursa olsun sınıf kardeşi gibi görmüşler.

Bu karanlıktan kurtulmanın, bu bizi adam yerine koymayan düzenden kurtulmanın başka bir yolu da yok zaten.

Gücümüz her şeyimiz. Bu güç grev alanlarında, 1 Mayıs alanların da, demokrasi mücadelesin de savaşkan kararlı sendikalarda.

Yani GÜÇ BİZDE.

Yeni yıl bize ve ülkemize bu gücü kazandırsın.

Sanki onların kuklasıyım

Hanım Akkaya

Köyde kendimiz için çalışan bir aile bir toplumduk. O rahatlığın içerisinde köyün oldukça dar birtakım eksiklikleri gençliğimde kendini göstermeye başladı. Böyle olunca büyük şehirlere bende gitme hevesi uyandı, o büyük şehirlere bende gitmeyi ve görmeyi istiyordum. Çalışırsam bende eğlenirim, güzel güzel giyinirim diye düşünüyordum. Nitekim İstanbul'a geldim işte. Konfeksiyon işine girdim. Başımda o kadar çok sorun vardı ki altından çıkmaya gücüm yetmedi. Umduğumu bulamamıştım. Bu durumda yaşamak güçleşti. Çevremde ev işlerinde daha rahat olacağımı söyleyenler oldu. Ben de çaresiz kabul ettim. Sonra bir temizlik işi bulmaya koyuldum. Güç olmadı. Ablamın senelerdir çalıştığı eve girmem için beni çağırdı. Ailenin dürüst, işlerinin az, kimsenin evde kalmadığını, evde rahat çalışacağımı ve aylık konusunda düşünmememi söyledi. Sabah oldu gittim, konuştum, anlaştım. Beni cahil bulduklarından söylediklerini yapacağımı bildikleri için herşeyi kendilerine göre ayarlıyorlar, ne istiyorlarsa onu yapıyordum. Benim en çok en çok yakındığım şey, aynı zamanda, diğer işlerden farklı yanı, bu daha çok temizlik işi olmasından kaynaklanıyor. O evde yalnız başınızasınız.

Temizlik yapacaksınız, hizmet göreceksiniz, söylenenlere uyacaksınız, kendinizi savunmayacaksınız herşeyden siz sorumlusunuz. Banyodan bardağa kadar. Yıkıyorsunuz siliyorsunuz istiyorsa tekrar ediyorsunuz. Çevremde bir çok genç kız bu işte. Gücüme gitmiyor. Daha çok insan korkuyor. Yabancı bir evde tek başınasınız, kız halinizle çalışıyorsunuz. Bir yakınımdan duydum. Yatılı kalan ve yatak yeri alt katta olan, bir arkadaşım tecavüze uğradığını, bu olay karşısında aklını kaçırdığını öğrendim. Şimdi nerede olduğunu sordum tekrar köye gönderildiğini öğrendim. Tabii bunlar unutulacak şeyler değil. Yine çok yakın zamanda kendisiyle konuştuğum bir arkadaşım bi işe ilk başladığı günleri şöyle anlatıyor. Eve girdim hiç kimseyi tanımıyordum. Köyde o kadar tanıdık insan arasından kendimi aniden boşluğun içinde buldum. İlk günler nasıl geçti bilmiyorum. Öyle bir zaman ki, aylar yıllardır buradayım sanıyorum. Kendimi yalnız bir odaya atıp haykıra haykıra ağlamak geliyordu içimden, öyleki kendimi, imkansız, tutamıyorum, çalışırken ağlıyorum aklımdan ailem geçiyor, köyüm geçiyor, sevdiğim ne varsa aklıma yerleşmiş çıkaramıyorum. Akşamları başucumda teyibim hem dinliyorum hem ağlıyorum. Dinlediğim tek şey arabesk. Ağlamama yardımcı oluyor. Özellikle çok sevdiğim bir şarkı var: Anadan ayrı, babadan ayrı. Onu dinlerken kalkıp duvarları tırmalıyorum. Çünkü elimden başka birşey gelmiyor. Korkmam, çekinmem için bunlar yeter.

Sanki onların kuklasıyım. Evdeki insanları, eve gelen misafirleri çok dürüst, çok büyük ve hepsini güzel buluyordum. Ama sonunda baktım ki herşey göründüğü gibi değil. Ben onları büyük, onlar beni küçük, ben onları güzel, onlar beni çirkin. Ben onlara yaranmaya çalışıyorum onlar daha fazlasını istiyorlar. Kadın bir haliyle kalmıyor hangisini öğreneyim. Benimle konuşurken başka, kocasıyla konuşurken başka, oğluyla konuşurken başka.

Benim yaşımın yarısı çocuk bana emirler yağdırıyor. Söylediğini yapmazsam beni dövecek o çocuk. Adam keyfine göre kılığına haline bakmadan ortalıkta dolaşıyor. Ben onlara göre hiçim. Evlerini temizlediğimin farkında bile değiller. Sanki hiç iş görmüyorum. Boş boş gelip gidiyormuşum. Aylığa zam istediğimde, senin aylığın piyasadan çok fazla yavrum sen daha niye zam istiyorsun diyor. O maaşı verdiğinde de alıp üzerinde yatıp, benden aldığı her şeyi sıkıp çıkarırcasına yüklenirim. Artık beni bu kadar küçülten bu paranın benim için hiç bir değeri olmayan o paradan hırsımı böylece almak istiyorum. Özellikle misafir geldiği günleri hiç sevmem. Gece sabaha kadar ayakta hizmet görüp, sabah tekrar 6-7'de kalkmak çok zor. Durmadan çalış, yorul, emirlere uy, onlara bıkıp tükenmeden iş yapmak yaranmak, uyurken korkmak yalnızken ağlamak...

DAYANILACAK GİBİ DEĞİL

SOSYAL

Sosyal Demokrasi'nin yerli standartları

Sosyal demokrasi isminin başına niçin "yerli" sıfatını koymak zorunluluğunu duydum? Çünkü her iki sosyal demokrat partimizin en belirgin ortak ayırd edici özelliği yerli ölçütlere göre bir sosyal demokrasiyi benimsemiş olmaları.

Sosyal demokrasinin solundaki gençlerin, tüm demokratik gençlik kesimlerini birleştirebilecek bir anlayışla örgütlenme politikası gütmeleri, sosyal demokrasinin basiretsizliğini ve itaatkarlık politikasını geçersiz kılacak yegane çözüm olacaktır.

Mehmet Doğanay

Ülkemizde iki tane sosyal demokrat parti var. Her iki parti arasında belirli politika ayırımları olmakla birlikte bu ayrılık yapay bir nitelik taşıyor ve önemli ölçüde bunlardan küçük olanının -kendi deyimleriyle- "Doğal Lideri"nin öznel tutumlarından kaynaklanıyor. Her iki sosyal demokrat partimizi birisi daha solda, diğeri daha sağda vb. gibi zorlama tasniflere tabii tutmaya olanak bulunmadığı için, ikisini de "yerli sosyal demokrasi" diye tanımlamamız doğru olur kanısındayım.

Sosyal demokrasi isminin başına niçin "yerli" sıfatını koymak zorunluluğunu duydum? Çünkü her iki sosyal demokrat partimizin en belirgin ortak ayırdedici özelliği yerli ölçütlere göre bir sosyal demokrasiyi benimsemiş olmaları.

Bu özellik de herşeyin ötesinde, onların devlet karşısındaki konumlarından kaynaklanıyor.

Sosyal demokrasinin beşiği olan Batı'da, bu politik akımlar işçi sınıfından doğmuşlardı. Daha sonra yollarını Marksizm'den ayırdılar ve işçi sınıfı ile burjuvazi arasında arabulucuk yapan ve kapitalizmin reformlar yoluyla sürdürülmesini öngören -bu anlamda son çözümlemede- burjuva partileri haline dönüştüler. Buna rağmen, evrensel sosyal demokrasi belirli ölçülerde emekçi dinamiklerini içinde taşımaya, sendikalara, işçi sandıklarına, kooperatif örgütlerine dayanmaya devam etti.

İşte sosyal demokrasinin bu **aşağıdan gelme** karakteri, onun demokratlığının temeli oldu. Her ne kadar, Birinci Dünya Savaşı çıkınca savaşan emperyalist devletlerin sosyal demokratları sosyal şovenizm güderek burjuvaziyle birlikte savaş politikası izledilerse de ya da işçi sınıfının iktidar eşiğine geldiği her durumda sosyal demokrasi karşı-devrimci bir işlev gördüyse de (Weimar Cumhuriyeti ya da son Portekiz örneği gibi), genelinde sosyal demokrasi, çeşitli uzlaşmalarına, zigzaglarına, tutuculuklarına rağmen bugün pek çok ülkede geniş kitle desteği olan demokrat güçler arasındadır ve demokratik normları benimsemiştir.

Ülkemizdeki sosyal demokrasi de kuşkusuz toplumda ciddi ve önemli bir demokratik güçtür, ne ki, yukarıda da değindiğimiz gibi onu Batı'daki türdeşlerinden ayırdeden özellik, geleneksel devlet partisi olan CHP'de doğmasından ve devletten bir türlü özerkleşememesinden tüm temel politikalarını devlet eksenine göre belirlemesinden doğmaktadır.

Yani, bizdeki sosyal demokrasi, işçi sınıfından, emekçi yığınlarının hareketinden doğmamış, kapitalizmin belirli bir gelişkinlik aşamasında işçi sınıfının ve emekçi halk hareketinin hızlanmasıyla **yukarıdan gelmiştir** ve yukarıdan bir türlü kurtulamamıştır.

Örneğin, sosyal demokrasimizin demokrasi anlayışı Batı'daki -ve Doğu'daki- türdeşlerinin gerisindedir. Bu husus, onun özellikle, çok uzun yıllardır merkezi otorite tarafından tabu halinde tutulmuş konulardaki tutumunda kendisini göstermektedir. Gene, sosyal demokrasimizin emekçi dinamiklerinden çekinmesi, demokratik hakların elde edilmesini kitlesel mücadele yoluyla değil, parlamento dengeleriyle sağlamaya çalışması, kitle hareketlerinden çok mu çok çekinmesi, bu amaçla da kitleleri pasifize etmek için elinden geleni yapması, onun belirgin özelliğidir.

Bu nedenledir ki, korkunç koşullar altında yaşayan tutuklu ve hükümlüler, bu denli kötü koşullarının bir nebze olsun azaltılması için yaygın bir açlık grevi eylemine geçtiklerinde, ana muhalefet partisi durumundaki sosyal demokrat partinin lideri bu mücadeleyi "terörizm" olarak niteleyebilmekte, bir tutuklu olarak dahi sahip olması gereken asgari hakları için kendi kendilerini aç bırakan insanların bu davranışlarından çekinmektedir. (Oysa, daha sonra yapılan bir kamuoyu yoklaması, toplumun yarıdan fazlasının hapishanedeki koşulların gayrıinsani olduğunu düşündüklerini ve düzeltilmesini istediğini ortaya koymuştur. Toplumda çeşitli katmanlardan olan ve oranları % 60'ı aşan bu denli geniş kesimin doğrudan ya da zımnen haklı bulduğu bir eylemi, ana sosyal demokrat partinin terörizm olarak nitelemesi nasıl izah edilebilir? Olsa olsa bu eylemler devlete karşıdır düşüncesiyle.)

Sosyal demokrasideki aynı şartlanma, aynı itaat güdüsü, onun gençliğe bakışında da ortaya çıkmaktadır. Zira gençlikten demokrasi adına çekinilmektedir. Gençlik hareketlenmesinden korkulmaktadır.

Muhalefet partileri olarak gençliğin hiçbir sosyal, ekonomik ya da demokratik sorununa çözüm getiremeyenler, onlar için kayda değer hiçbir çaba göstermeyenler, gençliğin kendi demokratik hakları için harekete geçmesini de önlemeye çalışmaktadırlar. "Bir daha ki genel seçimleri bekleyin, ben iktidara gelince tüm sorunlarınızı çözeceğim" gibilerinden bir vaat politikası, sosyal demokrasimizin ülkede hak ve demokrasi arayan tüm toplum kesimlerine yöneltti̇ği bir çeşit uyutma ve oyalama politikasına dönüşmüştür. Bundan da en çok yararlanan, kuşkusuz ki, rejim olmaktadır.

Gençlik, kendi haklarını elde etmek için demokratik olarak örgütlenmek ihtiyacındadır, uzunca bir süredir bunun çabası ve mücadelesi içindedir. Sayısız yasal engeller vardır, mevcut anti-demokratik yasaları da aşan bir çok keyfi uygulama vardır. Polis baskısı ve YÖK engeli, yönetici tehdidi vardır.

Buna rağmen, sosyal demokrasi muhalefet partisi olarak parmağını bile kıpırdatmadığı gibi, yüksek okullardaki sosyal demokrat eğilimli gençlere demokratik gençlik örgütlenmesinden uzak durmaları için partisel yoldan sıkı sıkı talimat vermektedir. Onların yaygın bir demokratik örgütlenme dışında kalmasına çalışmaktadır.

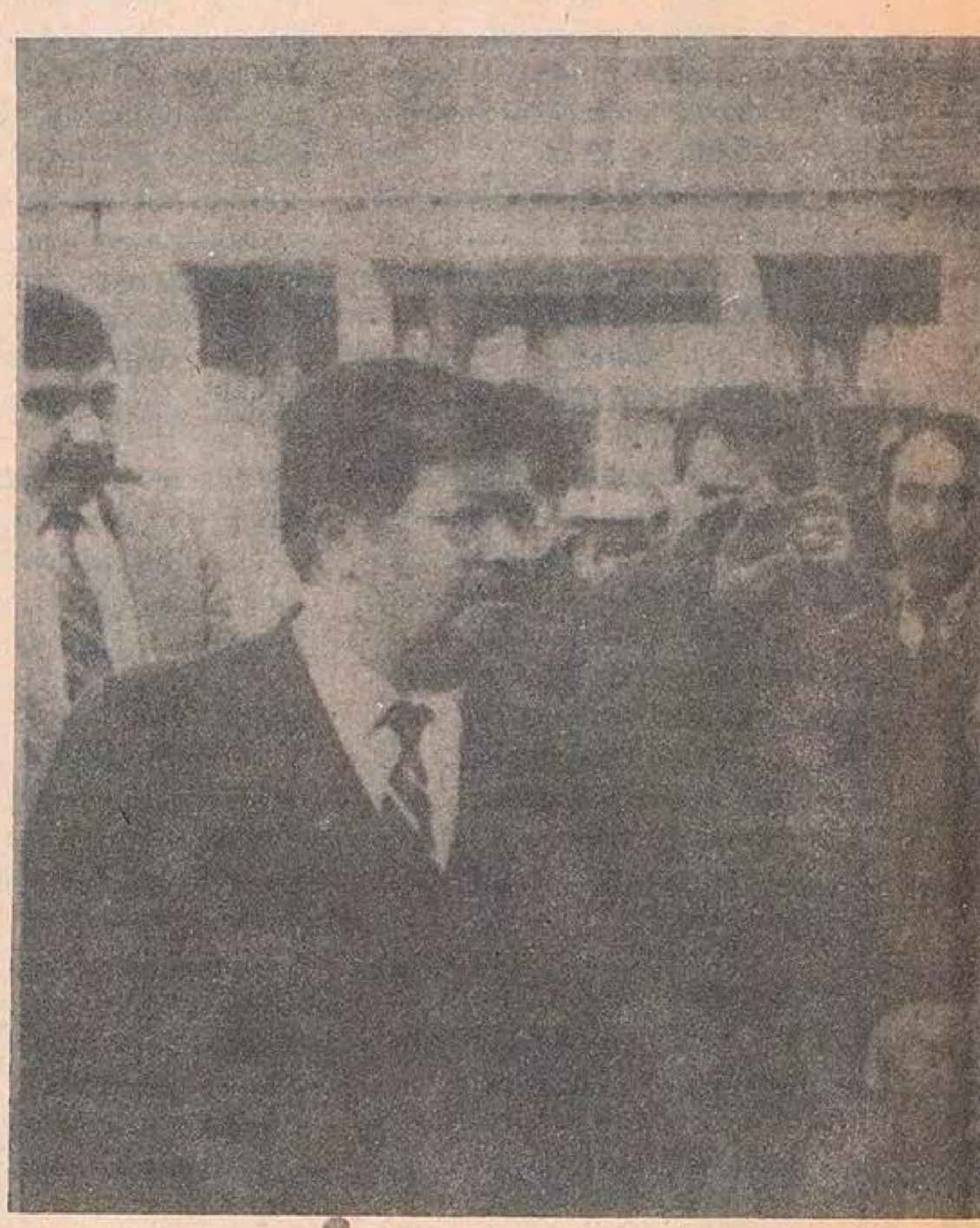
Şu halde, sosyal demokrasinin solundaki gençlerin, yüksek öğrenimdeki tüm demokratik gençlik kesimlerini birleştirebilecek bir anlayışla örgütlenme politikası gütmeleri, hem rejimin baskılarını geriletebilecek ve gençliğin azami potansiyelini birleştirebilecek bir adım, hem de sosyal demokrasinin basiretsizliğini, ürkekliğini ve itaatkârlık politikasını geçersiz kılacak yegâne çözüm olacaktır.

SHP ve

12 Eylül ile oluşturulmaya çalışılan ancak henüz oturmamış iki ana partili otoriter siyasal sistemin yedek partisi olmayı SHP peşinen kabul etmiştir.

12 Eylül sonrasında sosyal demokrasinin hali içaçıcı değildir. Güncel koşullarda S.H.P ile temsil edilen sosyal demokrasinin neleri yapıp yapamayacağının sınırlarının belirlenmesi gerekmektedir. 1983 yılında icazetli H.P ile başlayan sosyal demokrasinin serüveni henüz kimliğini bulamamış, kitlelere alternatif sunamayan yarım yamalak bir parti görünümüyle devam etmektedir. Sınıflı bir toplumda karşıt sınıf çıkarlarını aynı siyasi organizma içinde ifade etme nafile çabası ile emek ve sermaye arasında gidip gelen ikircikli politikalara mahkum olan dünyadaki tüm sosyal demokrat partilerin yanısıra, Türkiye'deki örnek, emek kökenli olamayışın, içinde emekçi insiyatifini geliştirememenin ve oluşumundan kaynaklanan burjuva devlet adet ve gelenekleriyle bürokratizmini bağrında taşımanın olumsuz özellikleriyle ağır ülke sorunları ve demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması mücadelesinde habire yalpalamaktadır. Bu özelliklerinden ötürü ekonomik, siyasi ve askeri alanlarda emperyalist metropollere ve onların güç merkezlerine tamamen angaje olan ve kendisini şimdi ANAPile ifade eden finans kapital oligarşisi karşısında SHP'nin köklü alternatifler getirebileceği düşünülemez. Öte yandan, genel olarak, egemen olma anlamında kendi başına çözümler üretebilme kapasitesinde olmayan Türk burjuvazisinin bağlı olduğu merkezler dışında ve emperyalist iş bölümüne aykırı çözümlere vanasmavacağı da

Parti içinde kimi örgütlerin anti-demokratik bir şekilde görevden alınmaları, "bunlar şiddet eylemleridir" diyerek açlık grevlerine karşı jurnalci bir tavır takınması mevcut yürüyüşe uygun düşmektedir.

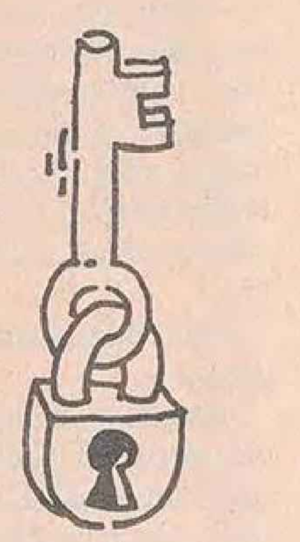

DEMOK

Sosyal Demokrasi

1- SHP iktidarı ülkemiz sorunlarını çözebilir mi?

2- SHP ve DSP arasında bir fark

İhsan Özal (İ.Ü.Diş Hekimliği Fakültesi 3.sınıf öğrencisi)

1-Türkiye'de bugün yaşanan ilkel kapitalizmin bunalımsal sorunları ve yansımalarıdır. Zaten, SHP'nin bugünkü iktidara alternatif olamaması (sola kaymaktan korkması) ve yedi il yönetiminin tasfiyesi SHP'nin iplerinin bugün iktidarda olan sınıfın elinde olduğunu gösterir belgelerder.

Nitekim bu sorunların çözümü kapitalizmin alternatifindedir.

2-SHP'yle DSP arasında bizi ilgilendirecek kadar büyük farklar yoktur. Ancak SHP'nin daha kitlesel olması ve ana muhalefet partisi olması gibi bir özelliği vardır.

Ayla Sılay (Marmara B.Y.Y.Okulu 1.sınıf öğrencisi)

1-SHP'nin önce kendi içindeki sorunları çözmesi gerekir. Bu ülkenin sorunlarını ancak sosyalizm çözer.

2-DSP hakkında yeterince bilgim yok. Onun için bilemiyorum. Ama birleşmelerini isterdim.

Tülay Beşli (Marmara B.Y.Y. Okulu 4.sınıf öğrencisi)

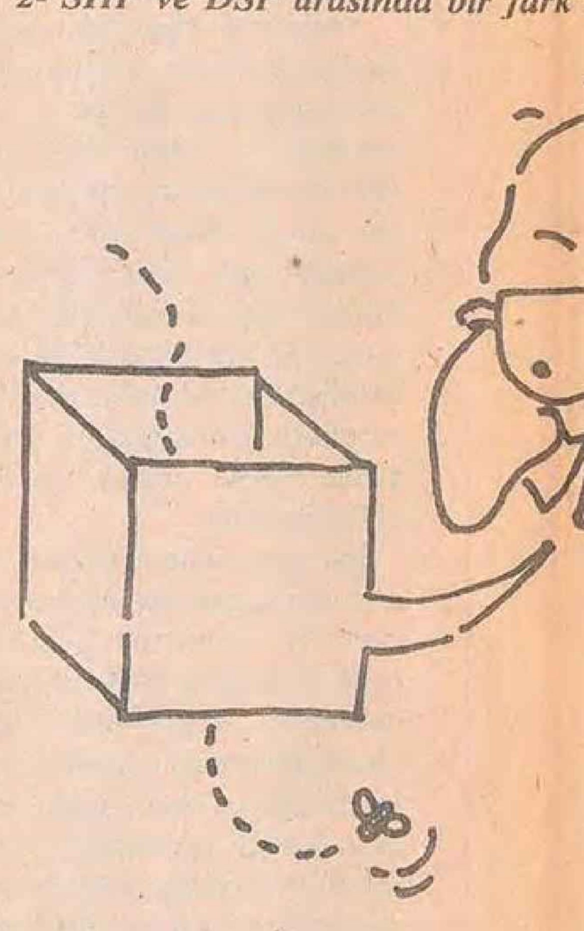
1-Ekonomik sorunları çözebileceğine inanmıyorum. Siyasi sorunların ve sosyal sorunların hemen hemen tamamını çözebileceğine inanıyorum.

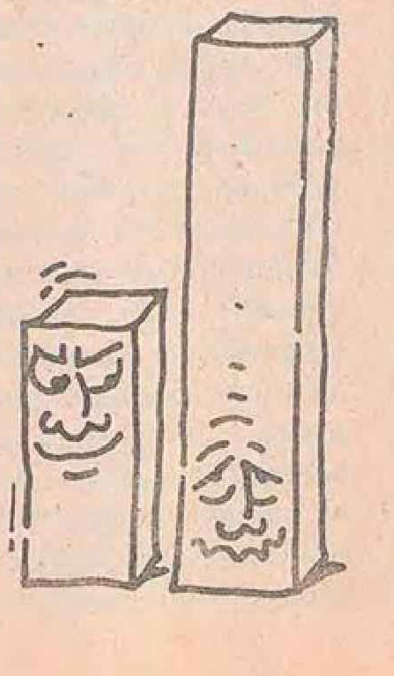
2-Fark var tabi. Ama çok belirgin bir ortak noktaları var: muhalefet olmayı ve bunun önemini bilmiyorlar. Bilinçli de değiller.

Kerim Gürer (Marmara B.Y.Y. Okulu 3.sınıf öğrencisi)

1-Hayır çözemez. Bunu çözecek ne bir programa sahip nede böyle bir misyonu var. Bunları çözebilmek için SHP'de daha köklü bazı dönüşümlerin gerçekleşmesi gerektiğine inanıyorum.

2-Misyon olarak çok büyük farklılıkları yok. Parti tavanı örgütlülük anlamında bir takım farklılıklar taşır.

Yusuf Uçar (Marmara B.Y.Y. Okulu 1.sınıf öğrencisi)

1-İlk aşamada hayır. Bu sorunları çözebilmek için ülkenin ekonomik-politik yapısını bugünkü formasyondan tamamen farklı bir formasyona dönüştürmesi gerekiyor. Kısa vadede bu-

12 Eylül

Ekonomik, siyasi ve askeri alanlarda emperyalist metropollere tamamen angaje olan ve kendisini ANAP'la ifade eden finans kapital oligarşisi karşısında SHP alternatif olamaz.

açıktır. SHP'de bu itibarla iktidara gelme çabasını iç ve dış sermaye çevrelerinden alacağı vizeye bağlamış görünmektedir. Son aylarda geliştirilen "iktidara yürüyen parti" imajı tamamen bu vizeye uygun olarak yürütülmektedir. Parti içinde kimi örgütlerin antidemokratik bir şekilde görevden alınmaları, cezaevlerinde insanca bir muamele için yapılan açlık grevlerini ve destek grevlerini "bunlar şiddet eylemleridir" diyerek çok kaba bir jurnalcilik yapılması mevcut yürüyüşe uygun düşmektedir. Programındaki "emeğe dayalı kitle partisi" ibaresini "emeğe saygılı kitle partisi"ne dönüştüren işte alternatif raporu ise en son örnektir. Demokratik hak ve özgürlüklerin güvence altına alındığı gelişmiş kapitalist ülkelerde eğitimin ulusal gelirden aldığı payın % 70 lerin altına düşmediği oysa Türkiye'de % 30'un üzerine çıkmadığı göz önüne alınırsa; gelir dağılımı bu kadar bozuk olan bir ülkede sosyal demokrasinin sermaye sınıfına bu denli angaje olması da başka önemli bir sorundur.

Bu angajman neticesinde SHP'nin 12 Eylül faşizmine ve demokratik hak ve özgürlükler mücadelesine bakışı da alabildiğine sağlıksızdır. 12 Eylül ile oluşturulmaya çalışılan ancak henüz oturmamış olan iki ana partili otoriter siyasal sistemin yedek partisi olmayı SHP peşinen kabul etmiştir. Çünkü, mevcut rejimin demokrasi olduğunu beyan etmekte, anti-demokratik uygulamaların ANAP iktidarından kaynaklandığını iddia etmektedir. 12 Eylül ve ANAP'ın bir ve aynı olduğunu görmek istememekte, 12 Eylül tasfiye edilmedikçe demokrasi olmayacağı gerçeğine gözlerini kapatmaktadır. Kaldı ki kendi partisi içinde 12 Eylül'ün tartışılmasını bile yasaklayabilmektedir. Bunların neticesinde, demokratik haklara ve özgürlüğe muhtaç kitleler adına, kısa vadede, umutlanacak veya umut vadedici bir sosyal-demokrasi tablosu çıkmamaktadır. Bu kadar olumsuzluğu bağrında taşıyan bir sosyal demokrasiden uzun vadede özgürlük ve demokrasi adına güçlü sesler çıkamaz mı? Belki. Tek ve en güçlü alternatif emekçi sınıf örgütlerinin cılız çıkan seslerinin güçlendirilmesi ve kendi kaderlerini tayin özgürlüğünü ele geçirmeleridir. Gerisi sosyal demokrasinin bileceği iştir.

RASİ

i için ne dediler?

var mı?

günkü uygulamadan farklı bir şey yapamaz. Fakat uzun vadede: önce toprak reformu artı sanayi yatırımlarına ağırlık verilince çözüme gidilebilir. Gereksiz üretim yapan otomotiv endüstrisi ufak değişikliklerle üretime yönelik mallar üreten tesisler haline getirilebilir. Örnek olarak, toprak gelirini arttırmak için ithalata bağlı olmadan traktör, kamyon gibi üretime yönelik değişimler yapılabilir.

2- Pek farklı olduğunu sanmıyorum. Fark kişilerden doğuyor. Parti programları farklı değil.

Ahmet Birsin (Marmara B.Y.Y. Okulu 2.sınıf öğrencisi)

1-Sosyal demokrat hiç bir parti bu sorunları çözemez. Daha doğrusu bu parlamenterist sistemde yer alan hangi parti gelirse gelsin sistemde köklü değişiklikler yapılmadan sorunlar kesinlikle çözülemez.

2-Özde fark yok. Ancak tavanda toplanan kişiler arasında, incelenirse, bazı farklılıklar olduğu görülür. Örneğin SHP'de kendilerinin dışındaki sola daha ılımlı bakabilen insanlar var. Parti başkanları da incelendiğinde Erdal İnönü'nün kariyer tutkularından uzak sadece sosyal damokratları aynı çatı altında toplamak için çalışan ve bunu yapma adına her türlü özveride bulunmuş ve bulunabilecek bir lider olduğu görülür.

Zafer Arıkan (İ.Ü.İşletme Fak.)

SHP sol bir parti olmasına rağmen, tabanını geniş tutmak için her görüşten insana kapısını açıyor. Benim görüşüme göre, aşırı sola açıldığı yolundaki tepkilere kulak asmamalı ve tüm solu temsil etmelidir. Anayasa sol partiye izin vermediği için SHP bu görevi üstlenebilir. Fakat SHP, egemen güçlerden gördüğü baskılardan dolayı somut birşey yapamıyor.

Emperyalizme olan bağımlılığı nedeniyle SHP, halkın ekonomik durumunu düzeltemez. Fakat demokratik hakları genişletebilir, 141-142'yi kaldırabilir, antidemokratik uygulamalara son verebilir. SHP'nin tüm bunları yapması gerektiğine ve yapabileceğine inanıyorum.

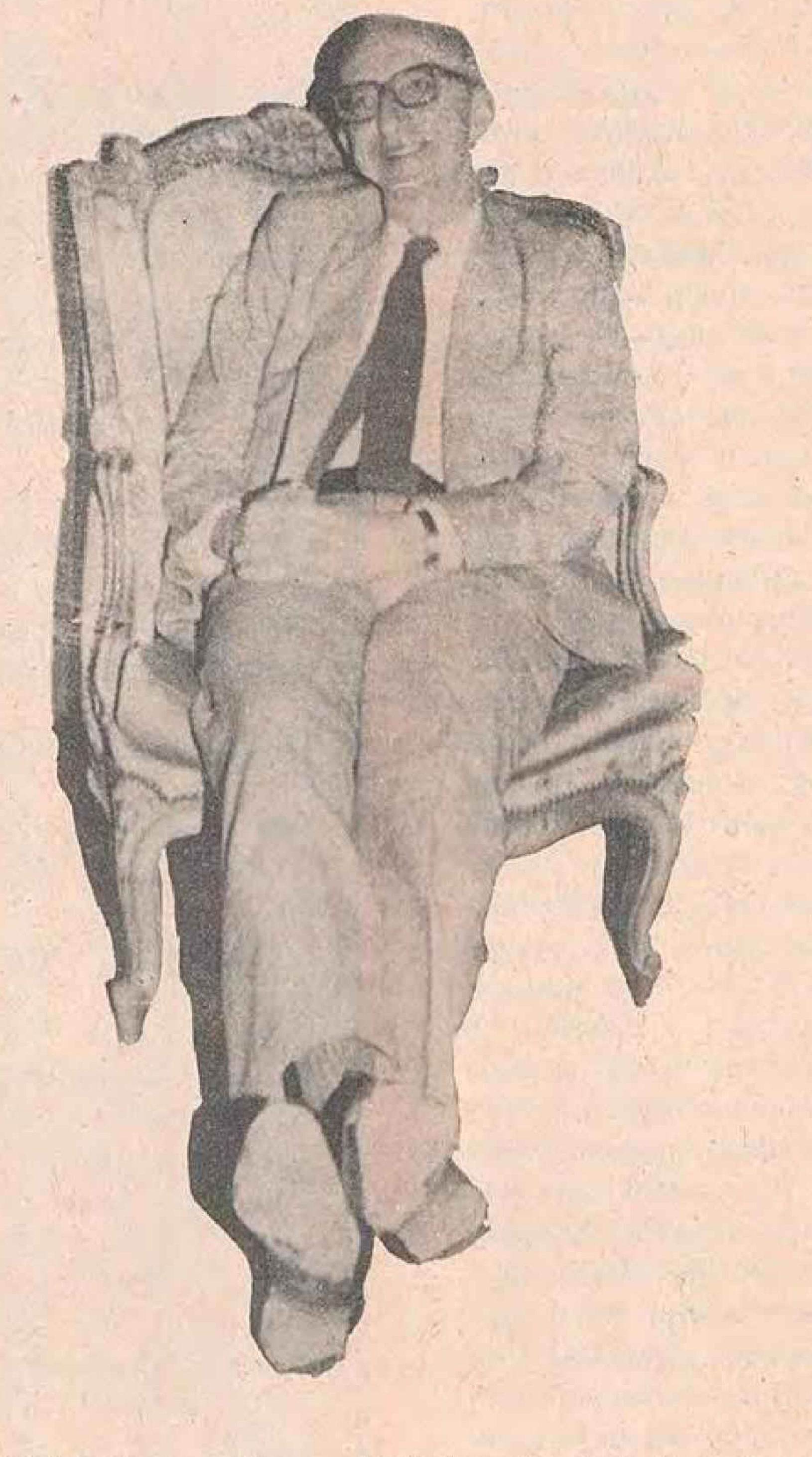
SHP ve Türkiye Solu

73-80 arasında Türkiye Solu'nun içine girdiği kimlik arayışı nüans ayrılıklarına varıncaya kadar ciddi bölünmelere yansıdı. Sosyalist siyasetin güçsüzlüğü, sol hareketle CHP kuyrukçuluğunun, CHP içinde çalışma anlayışının yaygınlaşmasını da beraberinde getirmiştir.

SHP liderinin cezaevlerinde insanca bir yaşam için ölmek pahasına direnen açlık grevlerini 'şiddet eylemcisi'' olarak nitelemesi kimlik bunalımı içindeki solcular için hâlâ uyarıcı olamıyorsa, onlar için söylenecek tek şey artık "sosyal demokratlaşmış" olduklarıdır.

Engin Öz

Cumhuriyet Halk Partisi, 60'lı yılların ortasında "Milli Şef" İsmet İnönü'nün ürettiği "ortanın solu" kavramıyla tanıştı ve benimsedi. Cumhuriyet'in kuruluşuna ve tek parti dönemine damgasını vuran CHP'nin bu incelemeye değer yeni açılımı, onu bir ölçüde "klasik devlet partisi" görünümünden kurtarıyordu. 60 sonrasının demokratikleşme ortamı ilk yansımasını CHP'nin şahsında böylece göstermiş oluyordu.

Bülent Ecevit'in kongrede seçim yoluyla İnönü'yü devirmesinden sonra CHP, sosyal demokrat bir kimlik kazanma yönünde hızlı bir gelişme gösterdi. Özellikle 12 Mart faşist darbesinin sonrasında yapılan 73 seçimleri CHP ve onun liderinin kitlelerinin demokratik özlemlerine yanıt veren demokratik çıkışlarına sahne oldu. Yığınların 12 Mart'a yönelik kabaran öfkesini "insanca, hakça bir düzen" vaadiyle kendi partisine kanalize etmesini çok iyi beceren Ecevit, önce 74, sonra 78'deki koolisyonlu iktidar denemeleri ile bu yaygın beklentileri boşa çıkardı. Tekelci sermayenin dayatmalarına boyun eğdi. Sivil faşist saldırganlığın karşısında kararsız davrandı ve sürekli geriledi. Dahası CHP'nin iktidara gelmesinde büyük pay sahibi olan kitle örgütlerinin demokratik istemleri karşısında "kimseye ödeyecek diyetimiz yok" diyerek, kitleleri "güdülecek sürü, oy deposu" olarak gören klasik burjuva politikacılığının yeni bir örneğini vermiştir. Ne acı ki askeri darbenin ayak sesleri duyulmaya başlandığında aynı Ecevit, yığınları trübünlerden sahaya inmeye çağırdığında artık kimse kendisini ciddiye almamıştır. Bir dönemler yığınların "umudu" olan Bülent Ecevit ve partisi CHP, yarattıkları hayal kırıklığı ile önce kitleler nezdinde toplumsal meşruiyet ve güven dalını kendi elleriyle kesmişlerdi. Gerçekten de 12 Eylülcüler'in "Atatürk'ün partisi" olarak anılan CHP'yi diğer partilerle birlikte kapattıklarında CHP tabanı dahil hiç kimseden ciddi bir tepki gelmemiştir.

CHP'nin hiç değişmeyen politikalarından birisi de sola kapalılıktır, sol siyasi güçlerle işbirliğine kesinlikle yanaşmamaktır. Gerçi bu alanda Sol Kanat'ın küçümsenemeyecek olumlu adımları görülmüştür. Ama bunlar CHP merkez yönetiminin sola duvar örme politikasını sürdürmesine engel olamamıştır.

73-80 arasında Türkiye solunun içine girdiği kimlik arayışı, nüans ayrılıklarına varıncaya kadar ciddi bölünmelere yansıdı. Bılımsel sosyalist hareketin bölünmüşlüğü legal siyasi sahnede iki ayrı parti ile kendini gösterdi. Sosyalist siyasetin güçsüzlüğü, sol harekette CHP kuyrukçuluğunun, CHP içinde çalışma anlayışının yaygınlaşmasını da beraberinde getirmiştir. Solun bağımsız siyasi kimlik arayışı, kitlelerin somut özlemleriyle bütünleşemeden marjinal boyutlarda kalmıştır. Solun büyük bölümü ise kendisini dernekçilik ve dergicilikle sınırlandırarak siyaseti CHP'nin tekeline bırakmışlardır. Her seçimde CHP kuyrukçuluğu yapmışlardır. Böylece soldaki genel kimlik arayışı, bazıları için de kimlik bunalımına dönüşmüştür.

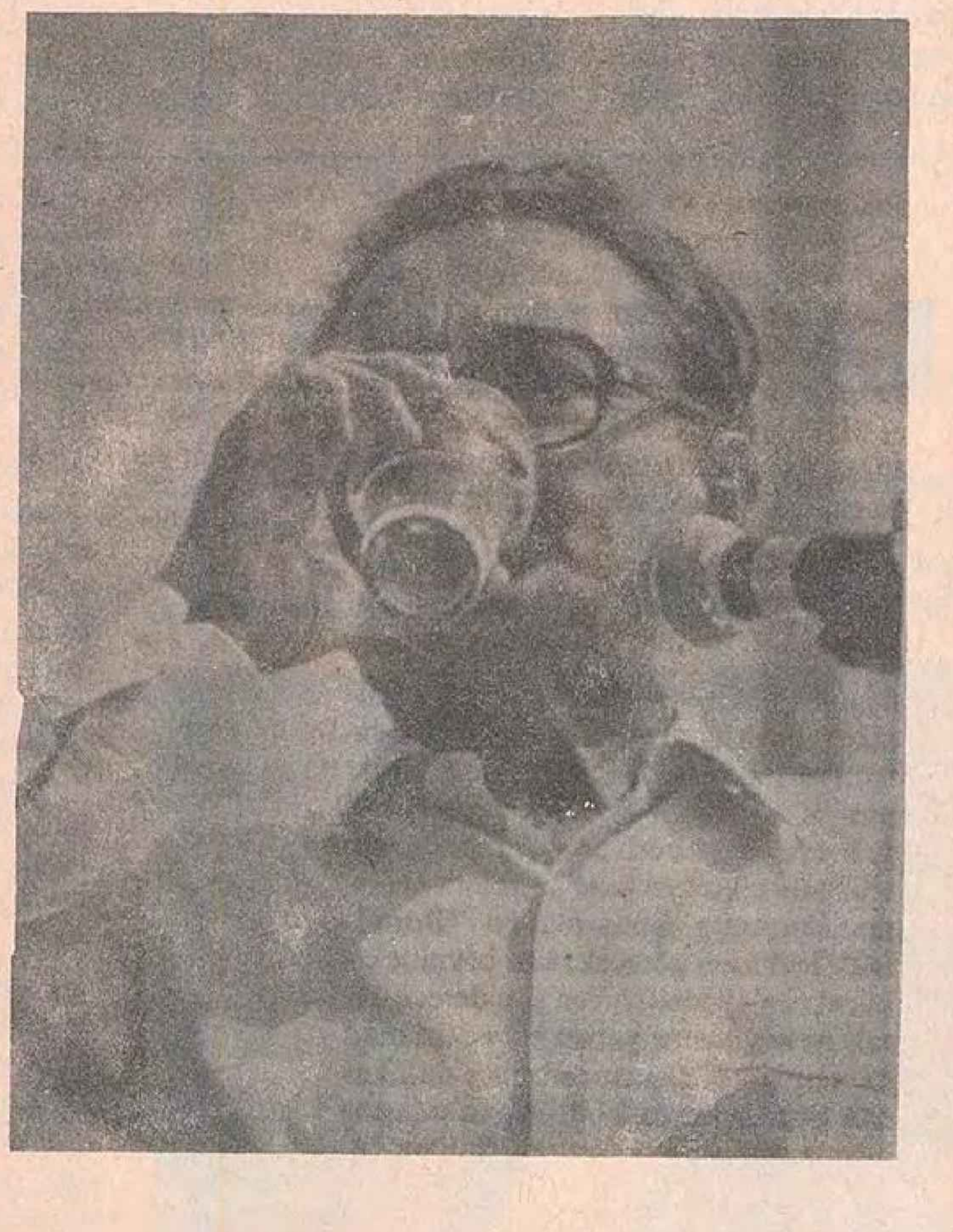
12 Eylül sonrasında sosyal demokrasinin yeniden örgütlenişi ve solla ilişkileri dönemin gerektirdiği yeni çizgiler taşısa da esas olarak 80 öncesinin ana eğilimleri ile tutarlılık içindedir. Örneğin bütün iddialarına rağmen SHP'nin sosyal demokrat kimliğine damgasını vuran demokrasinin önceliği değil, devletin önceliği ve sürekliliği fikridir. Batı'da değil sosyal demokrat bir Hıristiyan demokrata dahi darbeci faşistlerle uzlaşma olayını anlatamazsınız. SHP'nin yaptığı ise tamı tamına budur: 12 Eylülcülerle uzlaşmak!

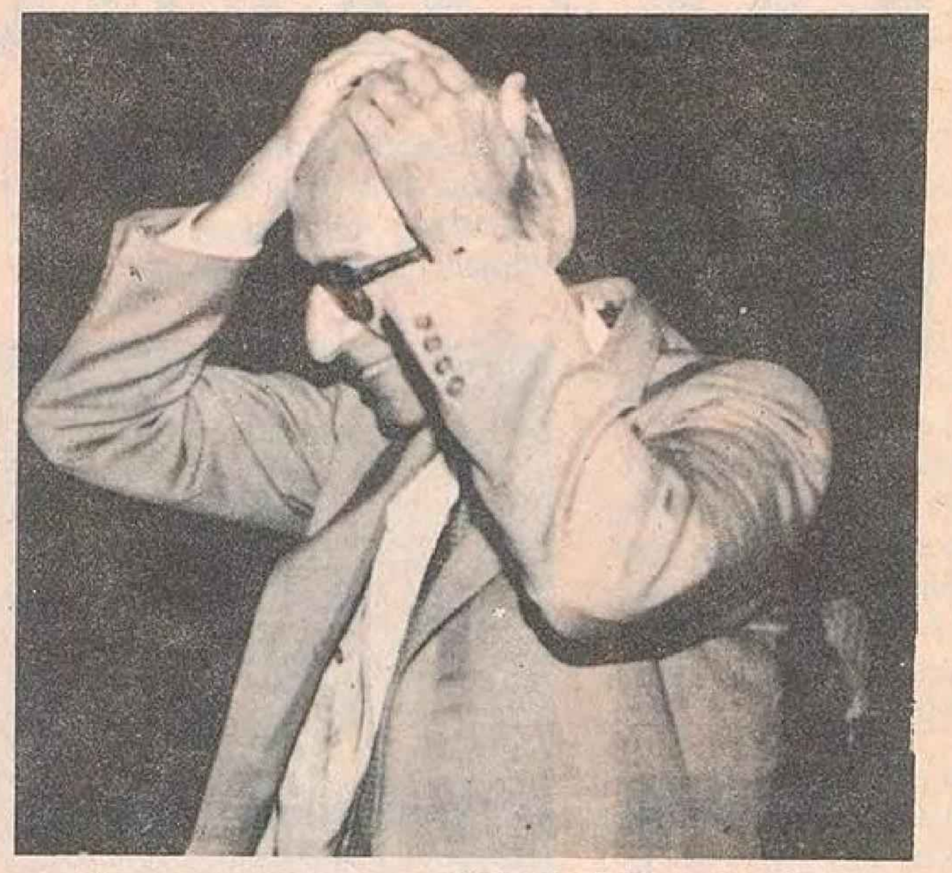
Yanlış anlaşılmasın Batı'daki bütün burjuva partilerinin de devlete ilişkin tutumları, devletin sürekliliğinde düğümlenir. Ne var ki söz konusu devlet, askerlerin de sivillerin emrinde olduğu demokratik bir devlettir. "Sosyal devlet, refah devleti" şeklinde ifade edilen, faşist yapıdan arındırılmış ve demokratikleştirilmiş -tabii ki burjuva anlamında- bir devlettir. Buradan da anlaşılacağı gibi SHP'nin temel demokratik hak ve özgürlükler karşısındaki umursamaz tavrının kaynağı, mevcut devletin hukuk ve yasadışılığını fiilen onaylamasında yatıyor. Dünyanın hiç bir yerinde beş yıldır politik sahnede olan bir sosyal demokrat hareket böylesine aciz ve zavallı bir konuma düşmemiştir. Bu durumun tarihsel kökleri gerçekten incelenmeli ve yeni kuşakların bilgisine sunulmalıdır.

Öte yandan SHP liderinin cezaevlerinde insanca bir yaşam için ölmek pahasına direnen açlık grevcilerini "şiddet eylemcisi" olarak nitelemesi, yine bu olaya bahane ederek sol kanada yönelik tasfiye hareketi, kimlik bunalımı içindeki solcular için hâlâ uyarıcı olamıyorsa, onlar için söylenecek tek şey artık "sosyal demokratlaşmış" olduklarıdır. Hemen ekleyelim. Sol kanada mensup olmak, sosyal demokrat olmaya engel değildir. Çünkü sosyal demokrasi homojen bir bütün değil, sağı ve solu ile hetorojen sosyal demokrat bir bütündür.

Bugün devrimci, sosyalist kimliğini gururla taşıyan herkes şu soruyu siyaset sahnesinde bir kez daha açıkça yinelemelidir: Sosyal demokrasi mi - Sosyalizm mi?

Soruya "sosyalizm" yanıtını verenlerin önünde onurlu ama o ölçüde zorlu bir görev duruyor. Yasal sosyalist birlik partisini daha fazla gecikmeksizin örmek ve örgütlemek. Bu hedef, sosyalistleri örgütsüzlük batağından kurtaracağı gibi, soldaki yeni kimlik arayışlarına olumlu bir yanıt verecek ve nihayet soldaki kimlik bunalımını sona erdirecektir. Yaban otu ile buğdaylar artık karıştırılmayacaktır. Ancak o zaman solun SHP ile demokratik çerçevede bir işbirliği somut olarak gündeme gelebilecektir. Aksi halde "Demokrasi için SHP'nin desteklenmesi" durumu sürgit devam edecektir.

(Fotoğraf: Hüseyin Alsancak)

UMUT MU?

12 Eylül filmi yapılmalıdır

Bu ayın konuğu sinemamızın genç kuşak yönetmenlerinden Ömer Kavur. Kendisiyle yaptığımız söyleşiyi yayınlıyoruz.

Söyleşi: Hakan Yılmaz

G.D. Filmlerinizi kimin için yapıyorsunuz?

Filimlerimi düşüncelerimi, duygularımı başkalarıyla paylaşabilmek amacıyla yapıyorum. Bu bağlamda popülist bir yaklaşımım olduğu söylenemez. Filimlerimi yaparken belli tecimsel ya da başka beklentilere yönelik kaygılarım da olmuyor. Gerçekten söylemek istediğim bir söz varsa, aktarmak istediğim bir düşünce, bir duygu varsa bunu dile getirmek istiyorum. Daha seçkin bir izleyiciye yönelik film yaptığım söylenebilir. Ancak filimlerim geniş kitlelerce izleniyorsa ve bu anlanda başarıya ulaşmışlarsa beni çok memnun eder.

G.D. Filimlerinizi yaparken mesaj kaygısı güdüyor musunuz?

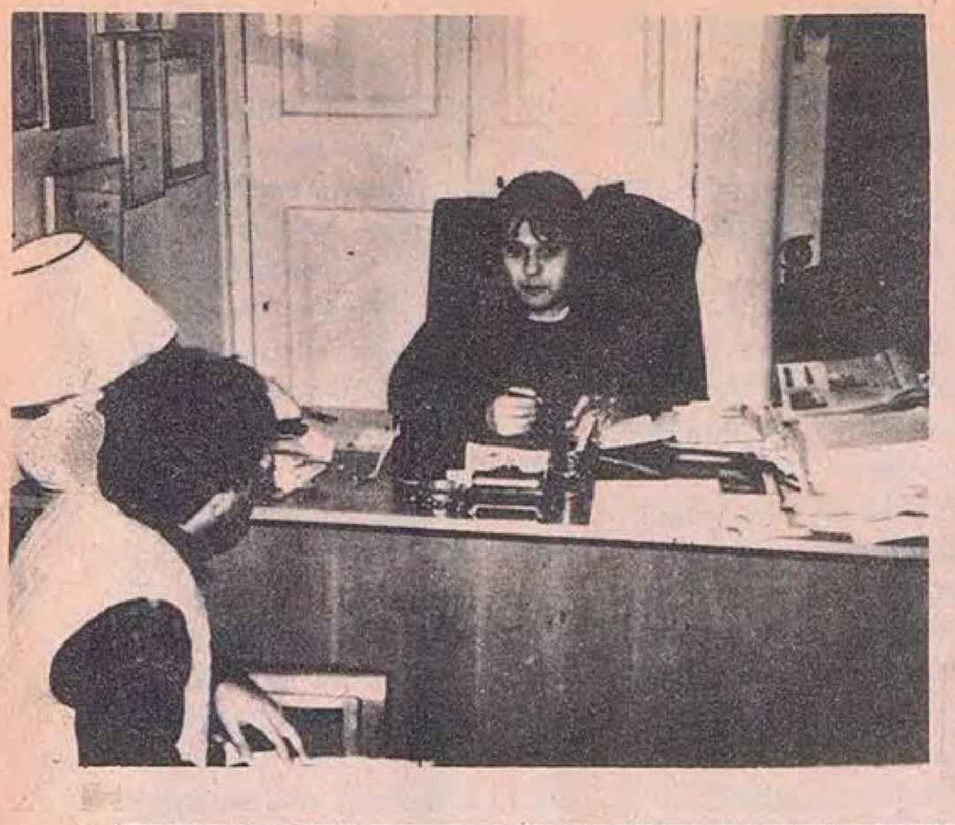
Mesaj beni irkilten bir sözcük. Bir sanat yapıtıyla mesajı içiçe düşünemiyorum. Mesaj temelinde belli bir didaktizmi içerir. Didaktik olan doğrudan öğretici olandır. İnsanlara ne yapmaları gerektiğini söyleyen düşünceyle yaratıcı düşüncenin çok farklı şeyler olduğunu söylemek gerekir. Ama haliyle her filim kendi içinde, belli bir mesaj içerir. Bu tecimsel olan filimden daha farklı kaygılarla yapılmış olan daha sanatsal, daha nitelikli filimin mesajı, genel olan resmi ideolojinin bir uzantısı şeklindedir. Yani insanları düşünceye yöneltmemek, eğlendirmek, bir anlamda afyonlaştırmak. O filimin mesajı da odur zaten. Nitelikli filimlerde her seyirci galiba kendi başına kaldığında mesajı kendi çıkarır. Kendi kişisel mesajını bu anlamda oluşturur. Bu bakımdan filim ile seyircinin iletişimi ya da ilişkisi doğrudandır. Ve artık izleyiciyi kendi kafasında bir takım düşünceler, bir takım duygular oluşturur. Mesajını o ortaya çıkarır. Bu da, tabii, filmi oluşturan kişiye çok bağlantılı bir durum değildir. Ama genelde bir mesaj iletmek kaygısıyla yapılan filimlerin yarardan çok zarar getirdiği kanısındayım. Çünkü en azından insanları zihinsel bir tembelliğe itmektedir.

G.D.Sinemanızı belli bir sinema anlayışının uzantısı olarak görüyormusunuz?

Şimdi her sanatçı içinde bulunduğu toplumun bir parçası olarak sayılmalıdır. İçinde yetiştiği toplumdan, topraklardan soyutlanamaz. Birçok sanat yapıtından, birçok esintiler hata belli bir etkileşimler söz konusudur. Bu da son derece doğaldır. Ve o sanatçıyı zenginleştiren etkilerdir. Ve hatta yabancı ülkelerin sanatçılarından yada sanat yapıtlarından etkilenme de söz konusudur. Bu da bana göre zenginleştirici bir şeydir. Kendime gelince çok beğendiğim sinemacılar olmuştur, kendi kişisel uslupларını geliştiren bir anlamda kişisel sinemayı oluşturan ve bunun çok iyi örneklerini veren bir Metin Erksan, bir Yılmaz Güney kendi kuşağının içinde Erden Kıral, Ali Özgentürk gibi yönetmenleri saymak mümkündür. Bunlar kendi dünyalarını kurabilmişler ve bunu bir ölçüde aktarabilmişlerdir. Ancak kendimi hiçbir sanatçının uzantısı olarak görmemekteyim. Her ne kadar bu toplumun ürünü sayılsam da kendi dünyamı kurmaya çalışan, kendi uslubumu değiştirmeye çalışan, kendi düşünce ve duyarlılığını filmlerime aktarmaya çalışan bir sinema için gayret gösteriyorum. O bakımdan belli akımların uzantısı olarak kendimi göremem.

ÖMER KAVUR
YAPIMCI/ YÖNETMEN
1944 yılında Ankara'da doğdu. Sosyoloji, Sinema ve gazetecilik öğrenimi gördü. Birçok belgesel ve reklam filmi çekti.

FİLMOGRAFİ
1974 YATIK EMİNE
1979 YUSUF İLE KENAN (Mifed Film Festivali-1980 /Büyük Ödül)
1981 AH GÜZEL İSTANBUL
(Antalya Film Festivali-1981/ En iyi 2.film)
(Türk sinema eleştirmenleri 1.lik Ödülü)
1981 KIRIK BİR AŞK HİKAYESİ
(Antalya Film Festivali-1982/En iyi 3. Film)
(Türk sinema eleştirmenleri 3.lük ödülü)
1982 GÖL
1984 KÖREBE
(Kültür ve Turizm Bakanlığı-1985/Sinema Başarı Ödülü)
1985 AMANSIZ YOL
(Kültür ve Turizm Bakanlığı-1985/Sinema Başarı Ödülü)
(İstanbul Sinema Günleri-1986/ En iyi Türk Filmi ödülü)
1986 ANAYURT OTELİ
(İstanbul Sinema Günleri-1987/ En iyi Türk Filmi Ödülü)
(Venedik Film Festivali-1987/ Sinema Eleştirmenleri Ödülü)
(Valencia Akdeniz Film Şenliği-1987/ Bronz Ödül)
(Nantes 3.Kıta Film Şenliği-1987/ Büyük Ödül)
(Türkiye Sinema Yazarları 1987-1988 Sezonu
Yılın En iyi yönetmeni
Yılın En iyi Erkek oyuncu
Yılın En iyi Yardımcı Kadın Oyuncu
Yılın En iyi Özgün Müzik
1987 GECE YOLCULUĞU (kültür ve Turizm Bakanlığı-1987/ Sinema Başarı Ödülü)
(Cannes Film Şenliği-1988/ Özel bir bakış, bölümünde gösteri)
(Antalya Film Şenliği-1988/En iyi Film Ödülü
En iyi Yönetmen Ödülü
En iyi Erkek Oyuncu Ödülü
En iyi Özgün Müzik Ödülü
En iyi Görüntü Ödülü

G.D.12 Eylül'den sonra bir 12 Eylül edebiyatından, 12 Eylül müziğinde söz ediliyor, size göre bir 12 Eylül sinemasından söz edilebilirmi?

12 Eylül darbesi beraberinde bir politizasyon düşüncesi getirmiştir. Hatta apolitizasyon politikası getirmiştir de diyebiliriz. İnsanlara bir anlamda politik eylemlerden uzaklaştırma, örgütlenmelerini engelleme, dernekleşmelerini engelleme gibi bir sürü engellemede getirmiştir. Bu anlamda 12 Eylül öncesi yapılan filmlerin devamının gerçekleştirmek, böylesine bir ortamda çok zordur.Ancak şöyle bir ortamda ortaya çıktı sanıyorum:12 Eylül sonrası birçok aydınımız, bir çok sanatçımız kendileriyle bir muhasebe yapmayı zorunlu gördüler. Bu kişisel muhasebe kendilerine ait sorunların daha fazla ortaya çıkmasına ve bireyi daha çok ortaya çıkarmaya yönelik bir takım gelişmelere neden oldu. Ve nitekim bunun ürünlerini, bunun sonuçlarını sinemamızda görm..ye başladık. Örneğin bir feminist hareketinin devamı olarak sayılabilecek, kadın sorunsalını irdeleyen filmler yapılmaya başlandı. Toplumsal olaylardan yavaş yavaş daha kişisel, daha bireyi irdeleyen filmlere yönelme başladı. Ve 12 Eylül öncesi daha çok kırsal kesimlerde geçen konular, daha çok kentsel kesime kaymaya başladı. bu da bir gereksinmeydi ve bunun böyle olması sinemamız için olumlubir adım sayılabilir, giderek bu ürünler belli bir yetkinliğe ulaştığı süreç içinde sanıyorum daha zengin bir sinemaya, daha tutarlı bir takım tezleri savunan bir sinemaya ulaşmış olabileceğiz.

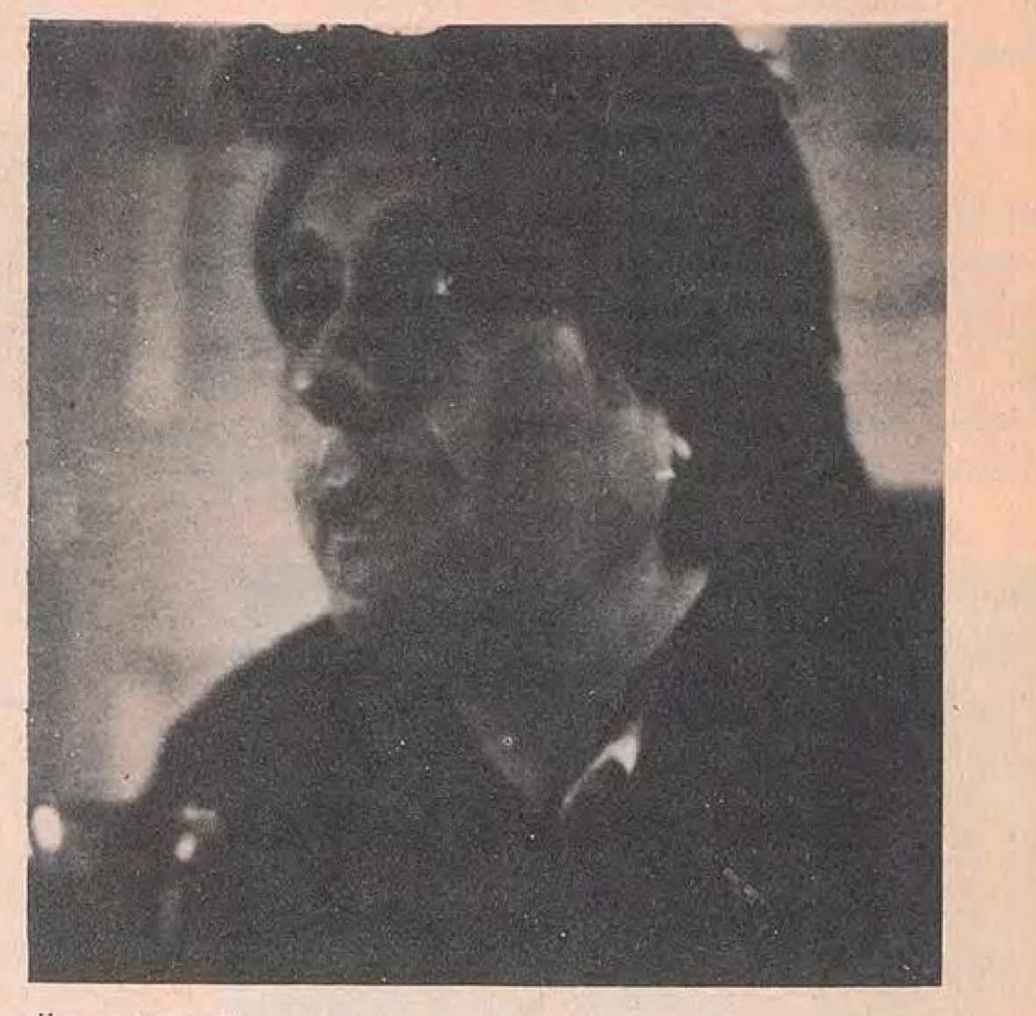
G.D. 12 Eylül'e değinen filmler sizce varmı? 12 Eylül'ün filmi yapıldı mı?

12 Eylül'e değinen filmler yapıldı. Fakat doğrudan 12 Eylül'ü irdeleyen, ya da 12 Eylül olayını anlatan film henüz yapılmış değil. Ama 12 Eylül sonrası sonuçlarını dile getirmeye çalışan, toplumda açtığı yaraları anlatmaya çalışan bireyler üzerindeki etkisini, toplum üzerindeki etkisini belli bakış açılarında ele almaya çalışan filmler yapıldı. Bunların örneklerine gelince Şerif Gören'in "Sen Türkülerini Söyle", Zeki Ökten'in "ses" adlı filmi, Zeki Alasya'nın "Dikenli Yol" adlı filmi 12 Eylül sonrası ve sorunlarını irdelemeye çalışan filmlerdi. Bunun dışında 12 Eylül'ü yada 12 Eylül'ün etkilerini hissettiren bazı filmler var. İki tanesi sanıyorum bana aittir. "Anayurt Oteli" ve "Gece Yolculuğu". 12 Eylül sorununa bence doğrudan eğilmek gerekir. Bunu bugün toplum tartışıyor; değişik siyasi örgütlerde, değişik derneklerde, basında, edebiyatımızda zaman zaman, tartışılan bir konudur. Sinemada da bunun yapılması gerekir.

Yapılan film çok nesnel olmayabilir, çok nesnel değerlendirilmeyebilir. Ama bir kişinin kendi öznel duygu ve düşüncelerinde bence ileriye atılmış bir adımdır, bunu da dile getirmesi gerekir.

G.D.Son yıllarda filmlerde bir sinema dili anlatımı kaygısı görülmekte. Bundan öncekilerde ise genellikle tiyatrosal bir hava ağırlıklı. Bu gelişmeyi nasıl görüyorsunuz? Bu gelişim ne kadar başarılı?

Her sinemacı, her ülkenin sinemacısı biraz bu yolu dener. Bu da olumlu bir gelişmedir. Yani bir anlamda kendini anlatır. Bunu ister yapısalcı bir üslupla, ister daha gerçekçi bir üslupla yansıtıyor olsun, sadece sinemayı anlatmak temel mesele ise bunun çok geniş bir yetkinliği olduğu söylenemez. Fakat sinemayı anlatmak düşüncesi ile yola çıkarak, başkaca toplumsal ya da siyasal bir takım olaylara eğilebiliyorsa ve onları dile getirebiliyorsa bu yüzden sinemayı anlatmayı seçmişse bence bu hoş bir gelişmedir.Kaldıki bir sinemacı, kendi mesleğini çok iyi bilebilen ve o yüzden içtenlikle davranabilen bir konuma sahiptır. Bunu ben çok olumlu buluyorum.

Ömer Kavur

G.D.Avrupada Türk sinemasına bakışta geçmişten gelen ve egzotik filmler bekleyen bir bakış açısı var. Son yıllarda sinemamızdaki gelişimi göz önüne alırsak bu bakış açısı ve Türk sinemasının bu konumu arasındaki ilişkiyi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu tamamen doğru. Batı bizi azgelişmiş hatta ilkel bir toplum olarak değerlendiriyor. Bu önyargıları bir türlü kırılmadı. Ve bundan ötürü de batıdan beğeni alan filimlerin çoğuda böyle değerle böyle motiflerle yapılmış filimlerdi. Batının bu hoşuna gidiyordu. Zaten görmek istedikleri ürünleri almaktaydılar. Batının böyle bir egzotizm, pitoresk, folklorik yaklaşımı bütün 3.Dünya ülkeleri için vardır. Bu salt Türkiye ye özgü değildir. Bunu da ilave etmek isterim. Ve bu üstten bakış Avrupa dışı bir takım ülkelerden gelen ürünlere yönelik bir beklentiyi ortaya çıkarıyor. Fakat sinemamızda, kaldı ki bizden batıya giden filimlerin büyük çoğunluğun da maalesef böyle öğelerin olduğunu söylemek lazım. Fakat son iki yıl batıda Türk sinemasına yönelik bakışın değiştiği gözlendi. Bizden giden ürünlerin farklılığından kaynaklanıyor. Bu kentsel insanların sorunlarına değinen daha psikolojik, daha çağdaş diye tanımlayabileceğimiz sorunların daha çağdaş bir uslupla yansıttığımız sürece, bu bakış açısından sanıyorum değişecektir. Ve bugün için böyle bir değişimin söz konusu olduğu söylenebilir. Son zamanlarda şenliklere giden filimlere bakacak olursak, hiçbirinde egzotik yada pitoresk folklorik bir yan olmadığı görülür. Bunlar Batı'da yeni bir keşifmiş gibi ortaya çıkarıldılar ve Batılılar da biraz bizim sinemamıza farklı bir gözle bakmaya başladılar.

G.D.Son olarak gazetemiz aracılığıyla okurlarımıza iletmek istediğiniz özel bir mesajınız var mı?

Şunu söylemek isterim, düşüncelerinde bütün gençlerin özgürce davranabilmeleri, düşüncelerini ve haklarını savunabilmelerini, bunun için eyleme bile geçmelerini isterim. Kemikleşmiş toplum yapısını onların düzeltebileceğini ve bu anlamda seslerini duyurmaktan korkmamaları , başkaldırıcı olmaları , kolaycılıklara teslim etmemeleri düşüncesini savunan bir insanım. 68 olaylarını yaşamış biri olarak bunun ne demek olduğunu çok iyi biliyorum.

G.D.Teşekkür ederiz.

Senaryosunu yaşayan bir film

"KARA SEVDALI BULUT"

Osman Çelik

"Kara Sevdalı Bulut" filmi, senoryosunu yaşayan sinema tarihindeki ilk film oluyor.

Polisin, yurt dışına kaçırılma ihbarı üzerine Sineray Film labaratuarından çıktığı gün peşine düştüğü film ikinci günü (27.3.88) Kinomozaik Film Şirketinden sahibi Atila ÖZER'le alınıyor.

Atila Özer ilk ifadeden sonra serbest bırakılırken film 28.3.88'de sınırlı sayıdaki izleyici karşısında verdiği sınav da sinemanın, gerçeği kitlelere ulaştırma yolunda önemli, etkili bir araç olduğunu ispatlıyordu. Ne varki 29'unda Beyoğlu 3.Sulh Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığı Adli Emanet Memurluğunca 16 Makara film (Pozitif ve negatif), afiş ve kopiler zapt olunuyordu. Böylece, Cannes Film Festivaline yapılan başvuru ile gelen davetin yerine, her an bozulma tehlikesi ile karşı karşıya olacağı Adli Emanet Memurluğu deposuna gidiyordu.

Mahkemeler uzarken, olası olumlu sonuçlanmaya karşı film için endişeli olan Muammer Özer şunları söylüyordu.

"Olanları anlayabilmek zor!.. Yurt dışına kaçırılma ihbarı ile el konulan film, şimdi ise yabancı yönetmen çalıştırmak suçuyla mahkemede. Eger yasalar çerçevesinde bu suçsa bile, bu filme el koymayı gerektirmez. Yani, bir lokantacı yabancı aşçı çalıştırıyor diye yargılanabilir ama yemekleri de alıp götürülmez veya atılmaz!

Sonra her sanatçı için ürünü çocuğu gibi birşey. Zaman olaraksa doğumu daha uzun ve sancılı. Senaryo, çekim, labaratuar çalışmaları...

Çekim setlerinde prova ve kameralı çekimlerde gözünü budaktan ayırmayan yönetmen, sahnelerdeki ayrıntılara gösterdiği ilgiyi şöyle açıklıyordu.

"... Gerek Pier-Loti'deki çay bahçesinde yakalanan gence halk saldırırken, özellikle kadının vurması, gerek evdeki baskın sahnesinde, çocuğun korkuyla büzüldüğü yatağından gördüğü silahlı adamın üzerindeki yorganı kaldırmasıyla, kendini kasması, bir an (çok kısa)da geçecek bu sahne belki seyircinin dikkatini çekmeyecek ama hissedeceği, yaşayacağı bir an.

Film içinde bizi ençok zorlayan sahneler -hele küçük çocuk olursa- anlık geçecek bu sahneler, 5-10 prova, 4-5 kez çekim ile ulaşılıyor ancak."

12.5.88'de Kara Sevdalı Bulut yapılan başvuru sonucu verilen mahkeme kararı ile Mimar Sinan Üniversitesi Sinema ve T.V Bölümü Türk Sinema Arşivi'ne, 27.5.88'de olumlu sonuçlanan mahkeme ile Kinomozaik Film Şirketi sahibi Atila Özer'e teslim ediliyordu.

Ve Antalya Film Festivaline başvuruluyor.!.

Girdiği sansür kurulunda - sansürden geçecek sahnelerin bulunmayışından olsa gerek- gösterimi yasaklanıyor.

şimdi de gösterim yasağının kalkması için mahkemede!.. İlginç bir gelişme ise Berlin Film Festivali için gelen seçici kurul, Antalya Film Festivali filmlerini seyrettikten sonra gösterilmek istenmemesine rağmen ısrarla "Kara Sevdalı Bulut"u görmek istiyor.

Karar, Berlin Film Festivalin'de Türkiye'yi temsile değer tek Türk filmi.

"Filmin kahramanı Sibel 21 yy'da torununa 20 yy'da umuda ve özgürlüğe aşık "Kara Sevdalı Bulut"un masalını anlatır.

Bir zamanlar cennet kadar güzel bir ülke varmış. O ülkede insanlar özgür değilmiş. Ve orada insanlar korku içinde yaşarlarmış. Çünkü ülkenin hakimi zorbanın biriymiş.

o yaşanası ülkede, fabrikada çalışan bir anne, banka memuru bir baba ve küçük kızları Papatya yaşarmış... Görmek, işitmek, hissetmek, düşünmek ve koşmak, koşmak alabildiğine ve bir çocuk gibi şaşarak yaşamak... Çok güzel şeymiş onlar için."

Senaryodan alıntı.

GENÇLER İÇİN YAZDILAR

Reklam neden ilgi çekiyor?

Ünsal Oskay

Tüketimin, çoğu insanal değerlerin ve mutluluk tasarımlarının unutulmasına yarayan bir değer ve mutluluk tasarımı yerine geçtiği gelişmiş Batılı toplumlarda olduğu gibi, bizde de, anlamsız bir değer halini aldığı, alabildiği doğrudur. Bu nedenle, bütce açığını düşünen yönetimler, zaman zaman halkın tüketim eğilimlerinin kamçılanmasını eliştirmektedir. Oysa, ekonominin verili yapısı içinde işlerliğini sürdürmesi için birçok rasyonel olmayan tüketim kalıplarının da sürmesi, sürdürülmesi gerekmektedir. Altyapısı kurulmamış bir sosyo-ekon.omik ortamda lüks malların tüketimin kamçılanması ülkenin, toplumun daha önemli sorunlarının çözüme kavuşturulmasın da kullanılması gereken kaynakların heder edilmesi sayılabilir. kişisel açıdan da, doğru dürüst bir konutta oturamayan, tiyatroda sinema da iyi bir oyunun ya da filmin bilinçli izleyicisi olma yeteneği kazanamamış bir insanın, oturup, pahalı losyonlara, giysilere, içkilere merak sarması dogru görülmeyebilir.

Toplum açısından da, kişisel açıdan da tüketimi bu yönlere itmek isteyen reklâmlar akla uygun olmayan birer tecimsel ve kültürel iletişim formu sayılabilir. İnsanlar, iyi kötü, belirli bir oranda sağ duyuya, akla, mantığa sahip oldukları için bugünkü reklamların söyleminin çekiciliği, etkinliği bizi şaşırtabilir.

Ama, işe bir sosyal bilimci ve siyaset bilimcisi gibi bakabildiğimizde bu olgunun akıl almaz bir olgu olmadığını fark etmeye başlıyoruz. Reklamların söylem biçimi ilgi çekiyorsa, bunun, günümüzdeki kitle toplumu hayatında siyasal hayattaki söylem biçiminde bize özne olarak seslenilmemesine karşılık, reklamların söylem biçiminde bize mutlak bir özne gibi seslenilmesinden ileri geldiğini fark etmeye başlıyoruz.

Şunu söylemek istiyorum: günümüzün siyasal hayatında insanlara seçim kampanyalarında seslenilmekte; ancak sıradan insana çok karmaşık yapılanmalar içinde işleyen siyasal etkinlikleri dolaysız olarak kendisinin yönetmesi önerilmemekte, buna karşılık reklamların söylem biçiminde insanlara, mutluluğa erişmek için giden yolda yapılması gereken her işte kendilerinin özne olduğu söylenmektedir.

Ortada yaşanan toplumsal hayat kendi bütünlüğü içinde değişmeden durduğu sürece reklamların söylemindeki bu seslenmenin bir aldanım yaratmayı amaçladığı söylenebilir. Ama bu olgunun önemi, bu aldanımın neyi göstermekte oluşundan geliyor. İnsanlar, bütün bir hayatı yeniden düzenlemenin biricik etkinlik alanı olan siyasal hayata özne olmaktan uzak tutulmak istenseler de, siyasal hayatın karmaşık işleyiş mantığını anlamak çok zorlamış olsa da hayata biçim vermede/ özne olmadaki bu ısrar henüz bütün bütüne terk edilebilmiş, ya da unutulabilmiş, unutturulabilmiş değil...Reklamlar bir aldanım yaratma boyutu ile verili sistemlerin içinde ve onun için çalışıyor. Ama, bu etkinliğini sürdürürken bir karşı kültür işlevini de yürütmek zorunda kalıyor. Bilgi üretiminde, toplumun yönetiminde dışlanan modern toplum insanına hala, hayata ve insanın aradığı mutluluklara erişmekte insanın kendisinin özne olmasından başka çözüm bulunamayacağı görüşünü temel alıyor.

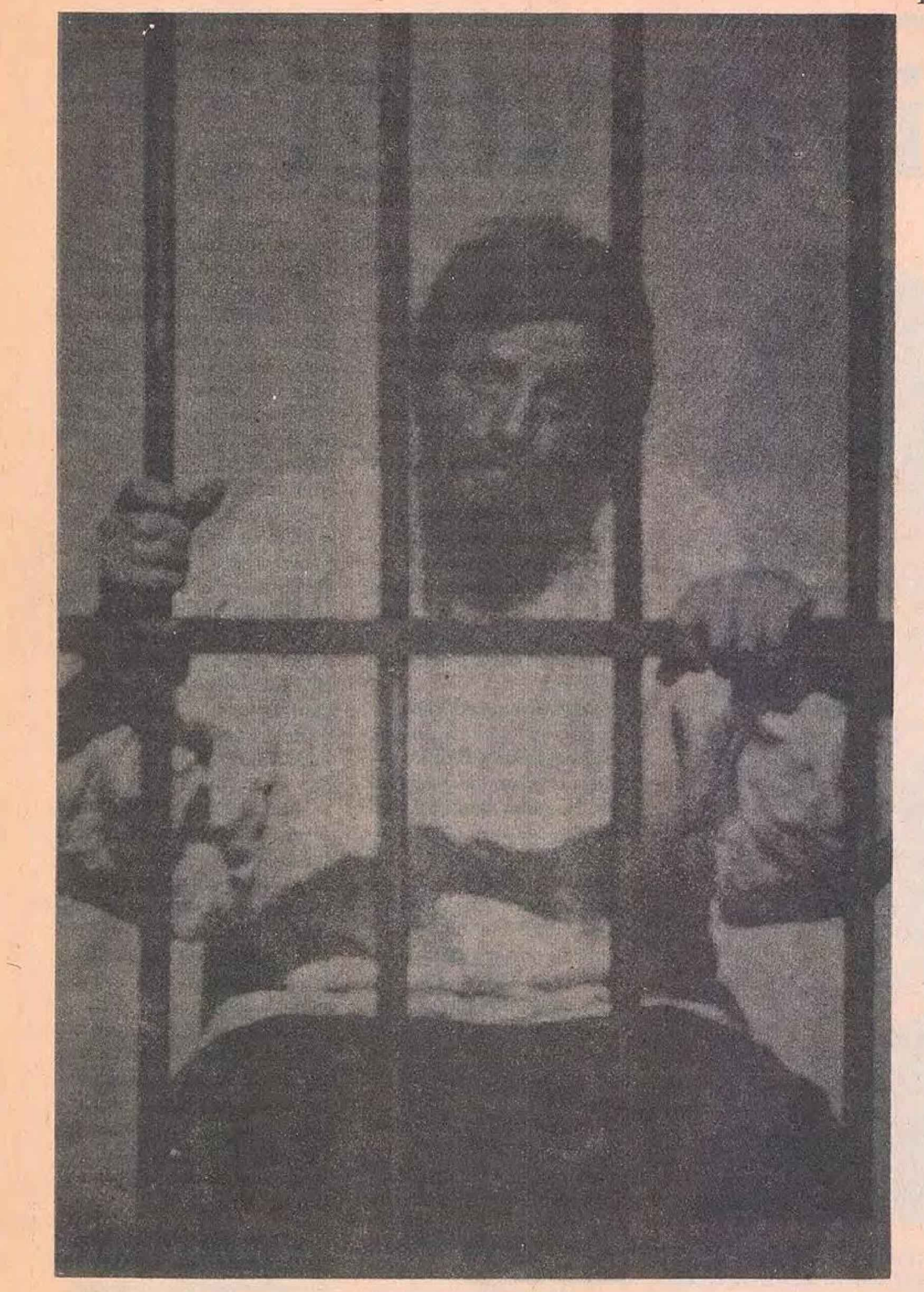
Siyasal hayatın, bilgilenme süreçlerinin bize unutturmak istediği bu temel gerçeği, verili sistemler için çalışan reklamların söylemi bize hatırlatıyor..

Prof.Dr.Ünsal Özkay: Marmara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Radyo-Televizyon Bölüm Başkanı.

Reklamların söyleminin ilgi çekiciliği, içimizdeki insan olma onurundan (dignity) henüz bütün bütüne yoksun kılınamadığını hem gösteriyor, hem de-istemeden de olsa- bunun canlı kalmasını sağlıyor, yardımcı oluyor...

Reklamların söylemindeki çekicilik, siyasal hayatımızın söylemindeki fazlasıyla durmuş oturmuşluktan ya da edilginleştirici semantikten kaynaklanıyor.

Müşfik Kenter 'Van Gogh'da

"Dürüst yoksulluk benimki"

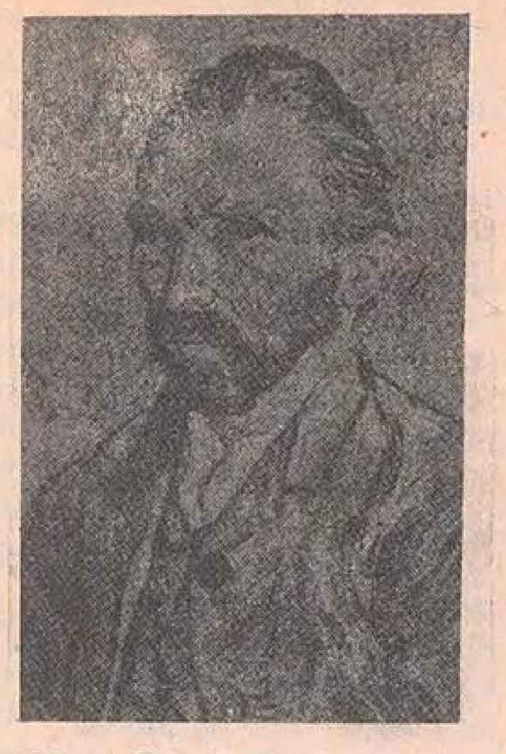
Perde açılıyor...

Yırtık siyah pardesüsü, kırmızı şalı boynunda; kızıl sakalları saçları arasında, acıdan ustura gibi bilenmiş gözleriyle; ellerini açmış, korkuluk gibi duruyor sahnede VAN GOGH-; usta oyuncu Müşfik KENTER'in ellerinde.

Sitem ediyor yaşamına, yaşamı boyunca kendini anlamayanlara!

En büyük acıyı, Kuzeni KEY'e duygularını açtığı zaman tadıyor. Anlam veremiyor, aşkına karşılık "Hayır, hayır!" diye attığı çığlıklara. Ve "Bir buz parçası gibi aldım onları, dayadım yüreğime ısıtmak için" diyor. Oyun süresince diğer acıları karşısında da aynı tavrı gösteriyordu.

"Bir uçurumun kenarında yürüyorum. Sonunda ışığın olduğunu bildiğim karanlık tünelde yürürken."diyor Van Gogh. Ve yaşamı boyunca, "Bir çeşit özgürlük" dediği resimlerinden vazgeçmiyor.

Van Gogh

En büyük desteği kardeşi Theo.Sergilenemeyen, satılmayan tablolara rağmen para göndermeye devam ediyordu sürekli ona. Borçluluk duygusu altında ezilirken büyük saygı duyuyordu kardeşine ve "Sanatçıyı besleyen, ancak sanatçı bir insan olabilir" diyor. Yine kendi deyimiyle yaşamı "Bir tutku muydu, geri dönülemeyecek kadar yol aldığına inandığı, yoksa okyanusta yol alan yelken miydi karayı görmek arzusuyla". Dürüst yoksulluk demek daha doğru ama dayanamıyor bu yoksulluğa Van Gogh ve usta elleri beynindeki sesleri susturmaya yöneliyor (Uzanıyor) son kez!

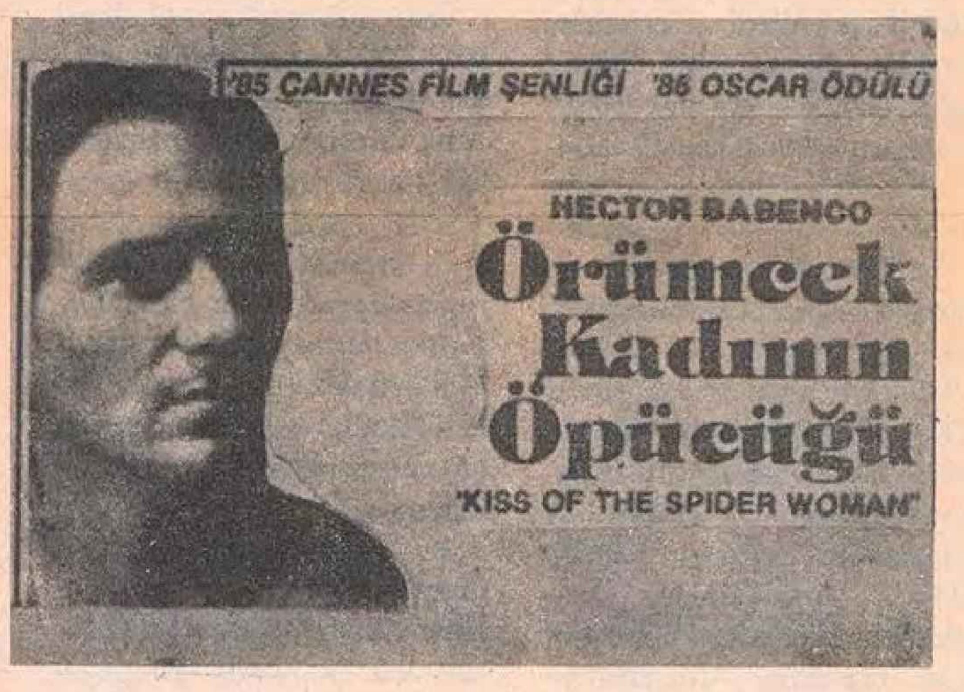
Etkileşimin boyutları

İsmail Hatunoğlu

Filmin bir sanat yapıtı olarak tüm yönleriyle eleştirisini sanat eleştirmenlerine bırakıp, sıradan bir izleyici olarak, filmi izlerken bu filmdeki ilişkiler ve yaşantılar üzerine düşündüklerimle, filmin kendisi arasındaki bağı, kurabildiğim kadar yazmaya çalışacağım.

İnsanın düşleriyle yaşaması, yaşamını düşleri üzerine kurması, gerçek yaşamın ne denli dışında ya da gerçekleşmesi ne ölçüde olanaklı ve doğal? Düş ve gerçek. Birbirine karşıt iki kavram! Düşünceyi nesnel gerçekliğin insan beyninde yansıması, yeniden üretilmesi ve bu yeniden üretilmesi sürecindeki göreli bağımsızlığı içinde ele aldığımızda, yaşamın sonsuz varoluş biçimi ve karmaşıklığında düşle gerçeğin hiç de kavramlarda olduğu gibi birbirine o kadar karşıt ve birinin diğerini dıştalamadığını, birbiri içine girerek dönüşebileceklerini varsaymak gerekiyor. Bir eşcinsel olan Molina'nın, kendine has duyarlılığıyla yaşama bakışı, hayalleriyle yaşayarak kendini üretmesi de bir ölçüde bunu göstermiyor mu? Hayalindeki filmin kadın kahramanını anlatırken filmin içine girip kendini filmdeki kadın kahramanla özdeşleştirmesi ve vücuduna dokunarak kadını yaşaması, onunla bütünleşmesi, eğer yaşamını hayalleri üzerine kurmuşsa bir insan, mümkün olabiliyor demek ki.

Düşlerini yaşadığı ölçüde dünyası anlam kazanan, istediği gibi "özgürce" filmler düşleyen, üstüne kapanan kapıyı açacak hazır anahtar bulamayınca bildiği tek yöntemle kaçmaya çalışan, gerçek bir erkek arayan ama gerçek erkeklerin de güzel kadınlar istediğini bilen, acılarını bile filmini anlatarak gideren, "erkekler kadınlar gibi davransa bu kadar şiddet olmazdı" diye düşünen Molina'yla bir hücreyi ve bu hücre içinde birşeyleri paylaşmak. Hem de kendisine dünyayı değiştirmeyi amaç edinmiş, bu soylu amaca hizmet ettiği ölçüde, hayatın, önüne daima mücadele sunduğunu düşünen, aşkını bile devrim sonrasına "erteleyen" Valantin'le birlikte...

İşkence altında yapılan sorgulamalar, mücadele arkadaşının gözleri önünde öldürülmesi, dışarısı ve bunlara karşın hiç birşey yapamamanın kahredici anı ve duygusallığında Valantin için Molina, tüm bunlardan ve toplumsal gerçeklerden habersiz, ilgisiz, bireysel iç dünyasına hapsolmuş bir zavallıdır. Hatta arkadaşının ölümü anında küfrederek üzerine yürünüp boğazlanacak kadar nefret edilecek bir zavallı... Biricik annesi, farklı duyarlıkları, incelikleri, aşkları ve filmleriyle kendi dünyasını yaşayan Molina için ise Valantin, anlaşılmaz birisidir. "Pis lafları ve kahrolası devrimiyle" yaşamdan ve kendisinden uzak anlaşılmaz bir kişi... Kimi zaman yukarıdaki gibi birbirlerine uç algılayışlar, uzaklaşmalar, kimi zaman yine aynı iki insanın sevgiyi, dostluğu ve birbirlerini paylaşmaları... Böylesine farklı iki insanın bir hücredeki yakınlaşmaları.

Sonsuz zenginliği ve karmaşıklığı içinde, yaşamın tüm boyutlarıyla kavranması ve duyarlığın tüm alanlarda kullanılması çoğu kez tek bir insanda somutlanamıyor. İnsana yabancı olmayan herşeyi üreterek yaşamak, yaşamı buna göre algılamak, çözümlemek, dönüştürmek; düşünülebilen ve yaşamda yeri olan herşeyi bir başka yer ve zamana ertelemeden gerçekleştirmek de öyle... -Belki de geleceğin insanı içine doğduğu koşulların farklılığıyla bunu başarabilecek ve de yaşayabilecek . Onun ötesinde herkes yaşama durduğu yerden ve biçimden yaklaşıp anlamaya, belki de dönüştürmeye çalışıyor. Farklı duruş biçimleri ve algılayışlar yaşamla kurulan ilişkilerin de farklı olmasını ve bu ilişkinin biçimine göre belki de yaşamın dışına savrulmaları zorunlu kılıyor. İşte tam da bu anda yaşama bakış açıları, duyarlıkları, yaşam biçimleri farklı iki insanın bir hücrede "somut yaşamın kendisinde" buluşmaları, birbirlerini anlamasalar bile paylaşacak birşeyler ve birçok şey bulmaları ve hem kendileri olarak kalıp hem de etkileşerek başkalaşmaları ve sonuçta gerçek yaşama biraz daha yaklaşarak kendilerini yeniden ürettiklerini görüyoruz. Hem de bir üst düzeyde. Öylesine ki, Valantin'in dışardaki arkadaşlarına göndereceği mesajı ulaştırmayı kabul etmek, Molina için ölümü göze almaktır. Valantin'in işkence sonrası uyuşturulması anında sevgilisini düşlemesi de etkileşimin başka bir boyutu değil mi?

Yaşamın içinden süzülen bu filmin herkes tarafından izlenip bir kez daha yaşam, mücadele, etkileşim, sevgi, paylaşım vb. kavramlar üzerinde düşünülmesi ve tartışılması gerekiyor sanıyorum.

YAŞAMA DUYARLILIĞI

Yıldız Dilek

Yaşama karşı alınan tavır gelişimi içinde duyarlılığın ürünlerini de beraberinde getirecektir. Yeter ki başlangıcında biz kılıç balığının öyküsünü dinlerken "Deniz kızı girmiş düşünceme / Ben iflah olmam" deme cesaretini gösterip yaşamımıza sahip çıkalım.

Yaşama ve dolayısıyla kendimize göstereceğimiz bu ilgi, sevgimizin gelişimi içinde sayısız dölü ürüne dönüştürürken, beraberinde yeni arayışları da gerekli kılacaktır. Arayış içinde yaşamı daha fazla tanıma fırsatı doğarken, doygunluğunda -yaşamın sayısız renkleriyle tanıştıkça artan bilincimizle- gelecek günler korkulu kara basan olmaktan çıkıp umutla beklenir, görünür olacaktır.

Korku istemin bastırılmasıyla sürerken yaşanılması ile son bulacaktır. Seyircisi olduğumuz denizin, içinde olduğumuz zamanda tanımsızlığı -yaşanıyor olmasıyla bizi kendine yakınlaştırırken- onu kendi yanımızla kabul ederek, yüreğimizin vuruşlarının içinde yayıldığını düşünmek, görmek, benzer sesleri yakınımızda duymak "Deniz tanımlanmaz, içinde yaşanır ancak!" dedirtecektir.

Sanat ürünleri, yaşamı kavrama çabasının sabırlı, sevgi dolu dölleridir, beklenmedik anlarda karşımızda buldukça yaşadığımızı, yaşamımızı yeniden yaşar, yaşatırız onlarla.

Paylaşma gereği duyarız çoğu kez ve bunun ilk yeri dostluklar olur genellikle. Sevdiklerimizin, bizi anlayanların, ortak yaşamın olduğu ocakta tüter, oradan yayılır, bazen de yalnızca orada kalır.

Gelişimin sağlıklılığı ve ivme kazanması açısından beğeni önemli yer tutarken, beğenmezlik karşısında doğal süreci engellemek gibi olumsuzluğu yaşamak geçicidir. Bu kişinin çoğu kez haklılığına olan inancı, gerçeği hissetmesine rağmen o anki güçsüzlüğün bilinci ile, güvensizlik duygusunun aşımı, yanlış anlaşılmak kaygısının suskunluğuyla geçer. Ve herşeye rağmen, tıpkı bir aşık gibi, başkalarının beğenisine bakmaksızın sevgimize, yaşadığımıza sahip çıkma cesaretini gösterip, yaşamı başkalarının etkisiyle değil, yaşanılanın bize olan yakınlığıyla yaşamayı yeğleriz.

Bertolt Brecht, genç ressamlar için, "Analarımız-babalarımız çayırların yeşil olduğuna karar verdiler diye bütün çayırları yeşil görmek zorunda kalmamız gerçekten çok can sıkıcı" derken, Arif Damar "...Nâzım Hikmet aşk şiiri yazmasaydı, ondan sonra gelen toplumcu-gerçekçilerin hiçbiri buna cesaret edemezdi" der.

Orhan Veli'nin şöyle bir sözü vardır: "Yoksuluz, ama, boyuna da yoksulluk sözü edilemez ya... Toplumcuyuz ama önce insanız, anılarımız var, aşklarımız var, kederlerimiz var. Ama şunu da söyleyeyim o dönemde bu şiirlerin çoğunu çekindiğim için yayınlamadım." Bu doğru olanın, yaşananın görünenin bizimle, içinde bulunduğumuz psikoloji ile tanımlanmanın en doğal hakkımız olduğuydu sanki.

Yaşama duyarlılığı bilincin aydınlığında olgunlaşırken umutsuz, güvensiz olanlar için emeği kutsanmış sanatçıların yaşamlarını kendi dillerinden tanımak büyük önem taşıyacak, yaratma eyleminin doğasını daha yakından görürken onun gökten zembille inmiş yeteneklerin değil, yaşamın içinde olgunlaşıp gelişen istekli, kararlı, sabırlı çalışmaların sonucu olduğunu göreceğiz.

Yani,

Hiçbir zaman, hiçbir yerde susmayan ses, en yakın örneğimiz!..

"Ruhi Su tutuklanır ve Sansaryan Han'ın hücrelerine konur (12 Kasım 1952). Bu hücrelerde Sıdıka Umut (Eşi) ile Ruhi Su'nun da içinde bulunduğu grup bahara kadar diğer grup ise 2 yıl kalacaktır.

Ruhi Su, hanın bodrumundaki hücrelerden birine konur. "Bu Nasıl İstanbul" kafasında burada oluşur. "Bu nasıl İstanbul zindan içinde / Kayboluverdi gecem gündüm / Bu nasıl İstanbul zindan içinde / Bavvo bave..." Gene Sansaryon Han günlerinden bir gün çok hasta ve kanamaları olan Sıdıka Umut doktorla konuşurken tabutlukta bulunan Ruhi Su konuşmaları duyar ve "Mahsuz mahali oluşturmaya başlar. "Mahsuz mahal derler / Kaldığım zindanda / Kalırım kalırım / Dostlar yandadır / İki elleri kızıl kandadır kanda... / Ölürüm ölürüm kardeş / Aklım sendedir/Aklım sendedir /..."

Evet, deniz kızı girmiştir düşüncemize, yaşam onsuz o yaşamın dışında olmaz. Bizimle beraberdir, ışığın olduğu yerde gölgemiz kadar yakındır bize.

Gelişmenin diyalektiği

SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov'un 4 Kasım günü Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü nedeniyle Moskova'da hazır bulunan siyasi parti ve hareket temsilcilerine hitaben yaptığı konuşmayı sunuyoruz:

Değerli yoldaşlar ve dostlar.

Sizi bir kere daha, bu defa her bakımdan olağandışı olan ve günümüz dünyasındaki derin değişiklikleri yansıtan bu toplantıda hazır bulunanlar olarak, selamlıyorum.

Bu vesileyle, geldiğiniz ve kutlamamızda yer aldığınız için teşekkür ederim. Bu bizim için bir onur ve destektir.

Yoldaşlar,

Hepiniz Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü kutlama toplantısına katıldınız. Bu nedenle, işlerimizden söz etmeme ihtiyaç kalmıyor.

Burada raporda belirttiklerime ilaveten bazı düşünceleri dile getirmek istiyorum.

Güçlü devrimci dalga geri çekildiğinde, pekçoklarınca Ekim Devrimi'nin çok yakınlaştırdığı düşünülen hedeflerin ne kadar karmaşık olduğunu, Lenin herkesten önce kavramıştı. Onun Yeni Ekonomik Politika kavramı, yine onun barış içinde birlikte yaşama (''barış içinde yanyana varolmaya'') değgin düşüncesini başlangıçta bulunduğu tümüyle siyasi, hatta diplomatik alandan çağın temel kanunlarının alanına taşıdı.

Fakat sonraları, zaman zaman başka düşünceler itibar kazandı. Ne ki, kimi zaman olandan değil, görmek istediğimizden hareket ederek tarihle oynama teşebbüslerine şimdi artık kesinlikle son verdik.

Dünyadaki gelişimin tüm savaş sonrası dönemde biriken ve olgunlaşan özellikleri, 1980'lerde açık seçik görünür hale geldi. Bunlar her şeyden önce bizzat insanlığın varlığını sürdürmesi meselesini öne çıkaran nükleer çağın özellikleriydi. Yine bunlar, günümüzdeki bilimsel-teknik devrimin teşvikiyle uluslararası ekonomik ilişkilerde karmaşıklaşma, dünya ülkeleri ve halkları arasında artan karşılıklı bağımlılık süreçleridir; dünya bütünlüğünün bu süreçlerin kendi çeşitlilik ve çelişiklik şartları altında ortaya çıkmasıdır. Nihayet bu, günlük yaşamın tehlikeleri, temposu ve streslerine intibak etme konusunda insanın biyolojik yeteneğine meydan okuyan global sorunların vahimleşmesidir.

Tüm bunlar barış içinde yanyana varolma fikrinin içeriğine, siyasi hareketlerin görevlerini yeniden değerlendirmelerini, tekrar incelemelerini ve mevcut ideolojik şema ve klişeleri aşmalarını gerektiren yeni bir ışık tuttu.

Bunu yapmak kolay değildir. Kimsenin elinde hazır reçeteler yok. Elinde günümüzün çelişkili dünyasının oluşturduğu labirentin çıkışını bulmakta yardımcı olabilecek Arian'ın ipini tutan kimse yok. Yeni düşünce kavramlarımızı dile getirirken, hiçbir şekilde bilgelik taşını bulduğumuz iddiasında değiliz: İnsanlığın yaşadığımız zamanın mayın tarlasını aşabilmesinin; 21. yüzyıla nükleer silahlardan arınmış ve şiddetin olmadığı bir dünyada girebilmesinin yollarını bizzat arıyoruz ve diğerlerini de bunu beraberce aramaya çağırıyoruz.

Elbette, tarihsel olarak bakınca, uygarlığın gelişiminde ortaya çıkan kritik anların aşılmasında tayin edici katkıyı sosyalizm yapacaktır, bundan eminiz. Sadece bu toplumsal düzen, insanlığın ilkesel olarak başka, onu kurtaracak kıyıya ulaşmasını mümkün kılacak, o Hegelci ''ölçüyü'', o çıkarlar dengesini aramayı sonuç alıcı biçimde etkileyecek potansiyel güce sahiptir. Sosyalizmin potansiyeli henüz büyük ölçüde tam anlamıyla açığa çıkmadı.

Özü itibariyle, kökenleri 1917 Ekimine uzanan son derece derin bir devrim sürüyor. Ama süresi, yeniliği, düzensizliği, ilerici değişimlerin ve geri çekilmelerin biraraya gelmesi ve birarada varolması, devrimci ve evrimci süreçlerin birbirinin yerini alması ve karşılıklı ilişkileri tüm mantıki, eski elkitaplarında çizilen şemaları cansız bir iskelet haline getiriyor.

Bu çağın sosyal hareketinin mantığı artan ölçüde gün yüzüne çıkıyor. Bunun özü, sömürücü toplumun kendisini maddi ve manevi olarak itibardan düşürmesidir.

Ne sosyalizmin tarihindeki olumsuz anlar, ne Marksizm karşıtlarının tüm kitap koleksiyonları, ne de dünyada sürmekte olan ideolojik polemiklerin keskinliği ve incelikleri kapitalizmin bir alternatifi olduğu sonucunu hükümsüz kılabilmiştir. Bu alternatif sosyalizmdir.

Ama gelişimin değişkenliği sürmektedir. Eski dünyanın güçleri tarihi helezonun her kıvrımında ilgili anın mevcut en tehlikeli çelişkileriyle baş edebilme ve egemenliklerini uzatma imkanı buluyorlar. Bu mesela bilimsel-teknik devrimin kapitalizm tarafından kullanılmasıyla olmaktadır. Elbette kapitalist düzenin iç antagonizmaları her yeni aşamada, ama yeni ve başka bir tarzda, tekrar oluşuyor.

Şurası muhakkak ki, teknolojik devrim daha henüz başlangıcındadır ve onun kapitalist biçimde kullanılışının esas sonuçları daha ileride görülecektir. Aynı şekilde bu konunun teorik olarak adamakıllı incelenmesinin de henüz başlangıç aşamasındayız. Bırakın politik öngörüleri, üretim tarzında nelerin olduğunun özü dahi, şimdilik, kapitalizmin genel krizinin sürekli derinleştiği şeklindeki alışılmış formülün arkasında son derece bulanık şekilde belirmektedir. Yaşayan sosyalizmin teknolojik gelişme düzeyi bakımından kapitalizmin hâlâ gerisinde kalması, bu süreçlerle ilgili yeni bir bilgi seviyesine erişmeyi engelledi. Bu arayı kapatmanın koşulları sosyalist toplumun devrimci dönüşümü ve sosyalist toplumun nitelik olarak yeni bir duruma geçmesi sürecinde şekillenmektedir. Bir sosyal alternatif arayanlara bunu sunacak olan işte bu toplum, sosyalizmin daha üst bir örneğini temsil eden yarının toplumudur.

Kutlama toplantısındaki raporumda kapitalizmin özellikle tehlikeli iki tezahüründen söz etmem dikkatinizi çekmiştir: Militarizasyon ve gelişmekte olan ülkelerle eşitsiz mübadele. Bunlar ancak bu yönde bir devlet politikasıyla mümkündür. Ne ki, ''Sovyet tehdidi'' korkusu sürdüğü; insanlar ''asli'' ve ikincil dereceden ulusal çıkarlar bulunduğuna, uluslararası politika ve ekonominin ''özneleri'' ve ''nesneleri'' olduğuna, yani yeni-sömürgecilik alanları olduğuna inanmaya devam ettiği müddetçe bu politika destek bulmaktadır.

Perestroikamız tüm uluslararası etkileriyle ''Sovyet tehdidi'' korkusunu ortadan kaldırmakta, militarizm siyasi haklılık iddiasını kaybetmektedir. Kaynakların kabul edilemez ve tehlikeli biçimde silahlanma yolunda israf edilmesi ekolojik tehlike nedeniyle ve bilimsel-teknik devrimin yeni safhasında öncekinden tümüyle farklı düzeyde bir probleme dönüşmekte olan artan işsizlikle bağlantılı olarak da belirginleşmektedir. Silahlanma yarışından, astronomik kamu borçlarından ve hegemonyacı ekonomik egoizmden kaynaklanan son derece ağır yükle baş edemeyen finans sistemi de ürkütücü sinyaller vermektedir.

Diğer taraftan bu aşamada ''Üçüncü Dünya''da oluşmakta olan özgürlükçü yeni ivme, (kavramla ilgili olarak benden önce konuşan Rama R.Rama ile aynı kanıdayım) gelişmekte olan ülkeler dünya ekonomisinde eşit bir yere sahip olmadığı, dünyada yeni ekonomik düzen fikri uygulamaya geçirilmediği, ''gelişme için silahsızlanma'' görevi pratiğe konulmadığı takdirde bir patlama tehlikesi ile yüklüdür.

İşte tüm bu yollarla uluslararası süreçte uygarlık için varolmak ya da olmamak sorusunu getiren ve dünyadaki tüm olaylara etkide bulunan bir ''kritik kütle'' oluşmaktadır.

Dünyadaki gelişmeyi yalnızca iki karşıt sistemin mücadelesi çerçevesinde düşünmek artık mümkün değildir. Bu gelişmenin diyalektiği çok sayıda faktörün birlikteliğini, rekabetini, yarışmasını ve beraberce etkide bulunduğunu göstermektedir. Farklı toplumlar arasındaki bu karşılıklı etkilenme, bu toplumların her birini sınavda başarılı olmaya zorlamaktadır. Bu elbette onlar arasında herhangi bir biçimde bir birleşme ya da bir tür konverjansın mümkün olabileceği anlamına gelmez.

Sosyalizmin hakiki değerlerinden zerre kadar vazgeçmeyeceğiz. Aksine onları zenginleştirip geliştirirken, sistemimizin insani muhtevasını tahrif eden her şeyden kurtulacağız.

Sınıf düşmanımızın bize ''aşık'' olması için asla çaba göstermeyeceğiz. Buna hiç ihtiyacımız yok. Hayatın onu gerçekleri hesaba katmaya, hepimizin aynı gemide olduğunu ve hepimizin bu gemiyi alabora etmeyecek şekilde davranmamız gerektiğini kavramaya zorlayacağına güveniyoruz.

Bu politikasıyla sosyalizm, bir toplumsal düzen olarak sınıf çıkarları ile insanlığın genel çıkarlarını kaynaştırdığını göstermektedir. Kapitalizm için de yanyana varolma ve yarışmadan daha akıllıca bir yol yoktur.

Dünya çapındaki ekolojik ''enfarktüs'' tehlikesi, ancak birlikte hareket edilerek geriletilebilir ve ortadan kaldırılabilir. Bu sorun uluslararası nitelik kazanalı hayli zaman oluyor. Bırakın denizlerin ve okyanusların zenginliklerinden yararlanmayı, her ülkenin enerji sorununa tek başına köklü bir çözüm getirmek hemen hemen imkânsızdır. Nihayet, uzaya tırmanma, dahası güneş sistemine ve yıldızlara yayılma işinin üstesinden yalnızca insanlığın kolektif aklı gelebilir.

Söylenenler ışığında, aralarında değerli ve itibarlı bir yere sahip olan ve sahip olacak komünist hareketin bulunduğu günümüz ilerici güçlerinin taşıdığı uluslararası sorumluluk olağanüstü ağırdır.

Burada SBKP'nin bir temsilcisi olarak, önceki gün raporumda bu hareket üzerine söylediklerime birkaç kelime eklemek istiyorum. Günümüz dünyasındaki pek çok şey gibi, komünist hareket de yenilenmeye ve niteliksel değişikliklere ihtiyaç duymaktadır.

Yalnızca ulusal değil, tabiatı gereği aynı zamanda uluslararası bir güç olması şimdi özellikle önem taşımaktadır. İnsanlığın böyle bir güce bugün özellikle ihtiyacı var. SBKP'ye gelince, o iç planlarını ve işlerini uluslararası bağlantıları dikkate alarak ve elbette bunların ideallerimizi paylaşan, kardeşlerimiz ve genel olarak ilerici güçler açısından ne ifade edeceği ya da edebileceğini gözönünde bulundurarak şekillendirmektedir. Durgunluk döneminde sosyalizmin uluslararası ivmesinde bir düşme olduğunu biz güçlü biçimde hissettik. Dolayısıyla Sovyetler Birliği'nde perestroika bu bakımdan da hayatiyet kazanmıştı. Yeni aşamada işimizin yalnızca dünya çapında ekonomik ve siyasi anlamda değil, aynı zamanda sosyalizm, demokrasi ve ilerleme güçlerini manevi olarak destekleme anlamında da önem taşıdığının farkındayız.

Ne ki tek tek ülkelerde paralel çalışma tek başına yeterli değildir. Ortak hareket edilmeli, fakat bu elbette günün gereklerine uygun biçimde olmalıdır. Şöyle söylemem gerekirse, ilerici güçler arasında daha mükemmel bir ilişkiler kültürüne ihtiyaç var. Böylesi bir kültür, tüm tecrübe çeşitliliğini biraraya getirmeyi ve etrafımızdaki dünyayı tüm çeşitliliği ve çelişkileriyle kavramamızı mümkün kılabilir. ''Herşeyi bilirlik kibiri''nin yeni sorunlarla başedememe korkusuyla yakından ilişkisi vardır ve diğer bakış açılarını hemen reddeden köklü bir alışkanlıktan kaynaklanmaktadır. Böyle olunca ne diyalog, ne de üretken tartışma mümkündür. En kötüsü, dava bundan zarar görür.

Nasıl ki Marx ve Engels'in ortaya koyduğu tezleri yüzyılın başında emperyalist çağa dogmatik biçimde aktarmak mümkün olmamışsa, 50'li, 60'lı ve hele hele 30'lu yılların önermeleriyle günümüz dünyasını değerlendirmeye kalkışmamak gerekiyor.

İnsanın sosyal kurtuluşu için bizden öncekilerin bıraktığı teorik mirasın yeni bir yorumuna, yeni gerçekliklerin doğru analizinden çıkarılan ve optimal en doğru siyasal sonuçlara götüren bir yoruma ihtiyaç var.

Antagonist topluma ve dünyadaki cepheleşmeyle bağlantılı gerilimlere karşı programatik bir alternatif arayışında cevap bekleyen pek çok soru var. Partimiz,onun teorisyenleri ve bilimle ilgilenen kadroları ciddi biçimde, başka bir zamanda ve başka yaratıcı olanaklarla ortaya çıkmış tasavvur ve şemaları terkederek bu soruları açıklamaya başladılar.

Yalnızca kardeş partileri, komünistleri değil, sosyalistleri ve sosyal demokratları, diğer düşünce ve eylem akımlarının temsilcilerini, insan zekâsının kazanımlarına değer veren ve onları gelecek kuşaklar için korumak ve kullanmak isteyenleri de işbirliğine ve birlikte arayışa çağırıyoruz. Uygarlığın yenilenmesinin insan soyunun varlığını sürdürmesini mümkün kılmak görevi ile birleştiği yeni durumu kavramak için bu çalışma özellikle önemlidir.

Yeni düşünce aynı zamanda yeni bir ahlâk, yeni bir psikolojidir. Yeni düşüncenin hedefi, her insanın ülkesinin yurttaşı, partisinin üyesi ve herhangi ilerici bir ulusal hareketin aktif üyesi olmayı sürdürürken, aynı zamanda tüm dünyanın nasıl olması gerektiği ve dünyanın varolup olmaması konusunda kendisine düşen sorumluluğun bilincinde olmasıdır.

Yaşamak ciddi bir iştir

Gazetemizin 1. sayısında yayınlanan bu yazıyı genel istek ve de aldığı sorunların önemi nedeniyle bir kez daha yayınlıyoruz.

Ö.Bedri Canatan

Hayatın, her şeyin, özellikle de eylem-insan ilişkisinin, biri görece ve biri de mutlak olmak üzere iki yanı var. İnsanın görece olanı kavrayıp bilgisine varması kolaydır. Çünkü, görece olan, günlük yaşamda, ayrıntılarda, gerek algı, gerek deney ve gerekse parça-bölüm bilgi olarak yaşanandır. Biz şimdi mesela bugün bu saat görece olanı yaşamaktayız.

Gündelik ve görece olan şeyleri bazan belli bir süreklilik içinde yaşadığımız da olmuyor değil. Örneğin Portekiz'de gözünü faşizme açan çocuklar, kırk yoldan sonra bile faşizmi yaşıyorlardı. Sürekliliğine aldanarak belli bir durumu sürekli ve mutlak saymak tehlikesi bu nedenle her zaman biraz mevcuttur. Örneğin Türkiye'de sivil kurşunları, paslı postal çivilerini, YÖK'ü, copu, işkenceyi ardarda bir süreklilik içinde yaşayan gençlerin yaşı henüz otuzuna bile varmış değil; acaba bu gençler için görece olanı mutlakmış gibi kavrama tehlikesi var mı?

Eylem-insan ilişkisinin görece yanı daha karmaşık gözüküyor. Varsayalım ki dini gericiliğe karşı sürekli eylem içinde olduğumuz dar bir çevredeyiz. Bilincimizin kaba materyalist bir gelişim göstermesi ihtimali mevcuttur. ''Bana insanın yaşadığı coğrafyayı verin size onun inancını tarif edeyim'' diyen filozof, işte bu insan-eylem ilişkisinin görece ve ilkel yanını dile getiriyordu.

Bizce bu nokta çok önemli ve bir başka örnekle açıklamaya muhtaçtır. Batı'da hemen herkes bilimsel ve teknolojik devrimin sonuçlarını tartışıyor. Oldukça başdöndürücü bir gelişme sokaktaki insanı gündelik yaşamında yakalayıp şekillendiriyor. Batılı insan bu gündelik bilinci burjuva demokratik bir düzlem içinde yaşıyor. Ve gecikmeksizin ona, düzenin sahipleri tarafından hazırlanmış ideoloji sunuluyor: ''Yakın vadedeki ağır yılları aşabilirsek tarihin çarkı sonsuza kadar demokrasi durumunda kalacaktır'' (D.More, **Will Robots Save Democracy?** Futurist, Wash.981, C.15,no.4, s.18)

Türkiye'de bugün, sadece gençlerin değil, hemen herkesin ilk sorunu ''demokratikleşme''dir. Gündelik yaşamı bu dolduruyur. YÖK'e, okullardaki baskıya, copa, işkenceye karşı demokratik bir özgürleşme isteği gündelik enerjimizin büyük bir bölümünü yutuyor. Acaba bu gündelik eylemin bilincimizi, eylem-insan ilişkisinin görece yanına şartlandırması ihtimali var mıdır?

Vardır. İşçilerin ücret, köylülerin toprak için mücadelesi tek başına ve kendi içinde mutlak bu amaçmış gibi kavrandığında nasıl ki ana tarihsel gelişim sürecine ters ve gerici bir karaktere bürünüyorsa, demokrasiyi mutlak bir ide düzeyine yükselten her yaklaşım, görece olana boyun eğen çorak bir düşüncedir ve ancak daha yetkin bir düşünce ve daha geniş bir perspektif, aynı zamanda kaçınılmaz da olan gündelik mücadeleyi anlamlı kılabilir.

Ne demektir ''daha yetkin düşünce'' ve ''daha geniş perspektif''? Bu, hayatın, her şeyin ve kendisinin mutlak yanının bilincine varabilmektir. Ölümlü insanın ve kendisiyle başlayıp biten eyleminin ''mutlak'' yanı mı olabilirmiş? Birey kendini bu soruya verdiği yanıtın biçimiyle belirler.

Mücadelenin ''çıkar'' ''talep'' vb. gibi kavramlarla temellendirilmesi, eğer sözün gelişi değilse, görece yanımızdan bir şeyler anlatır ama hayatın mutlak olan yanında başka değerler geçerlidir. Bütün değerlerin genel olarak bir insanca gelişme sürecine bağlandığı ve insanın doğadaki ve kendindeki bütün güçleri kontrol altına alabildiği eylem, tek tek bireylerin eyleminden mürekkep gözükse bile, görece olandan bağımsız ama bireyin görece eylemini de içeren **bağımsız** bir eylemdir. Bağımsızlığı şu veya bu bireysel veya milli çerçevenin dışında, evrensel karakterde olması kapsamındadır. Sen, kolunda sevgilin İstanbul'un Beyazıt Meydanı'ndan geçerken o Şili'de bir askeri panzerin paletleri altındadır. Senin üşüyen ayaklarının acısını o Nikaragua'ya gönderilecek bebek emziklerini Alma Ata'da belki bir komsomol fabrikasında ambalajlarken hissediyordur. Bir sen

Devamı 11. Sayfa'da

Sosyalizm ve Barış

Gelenektir ve gereklidir. Geçen bir yılın değerlendirilmesi, geleceğe ilişkin ipuçlarının ortaya konması, öngörülerde bulunulması, hedeflerin bir kez daha gözden geçirilmesi nerede olduğumuzun da koordinatlarını verecektir.

DÜNYA'DA

Geçen bir yılın gezegenimizin yüzünü güldüren en önemli gelişmesi kuşkusuz, nükleer silahsızlanma ve dünya barışının korunması yolunda atılan somut adımlar oldu. Dünya vatandaşlarının daha da yaşanılası bir gezegene sahip olacakları umudu dünyanın yıllardır kararan yüzüne önemli ölçüde renk kattı. Dünyanın en büyük iki devletinin, aynı zamanda iki farklı sisteminin de önde gelenlerinin çabaları azımsanmayacak bir boyuta ulaştırdı dünyamızı. SSCB Lideri Gorbaçov'un bu uğraştaki insiyatifi sosyalistlerin, sıcak olsun, soğuk olsun bir dünya savaşından çıkarları olmadığı gerçeğini bir kez daha ortaya koydu. Sosyalistlerin bu cesur girişimi ve barış yanlılarının aktif desteği, emperyalizmin nükleer silahlanma politikalarını gözden geçirmeye, silâhsızlanmayı kabul ettirmeye zorladı.

Gorbaçov'un karşılıksız silah indirimi, savunma paktlarının ortadan kaldırılması konularındaki açıklamaları sosyalistlerin dünya insanlığı karşısındaki sorumluluklarının gerçekçi bir tavrı olarak ortaya çıktı.

1988'in önemli bir diğer olayı da, Filistin direnişininin devlet ilanıyla sonuçlanmış olması. Direnişin kararlılığı başta İsrail ve ABD olmak üzere dünya gericiliğini bir kez daha köşeye sıkıştırdı. Direnişin başarısı 1900'lü yıllarda Ortadoğu dengelerini yeniden yapılandıracak ve öbür ulusal kurtuluş mücadelesinin "Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi"nin önünü açacaktır. Nagazaki ve Hiroşima nükleer felaketinden sonra en büyük nükleer felaketi Kürtler yaşadı. Saddam Halepçe'de kimyasal silahlarla 5000 insanı katlederken onbinlercesini yaraladı. Irak rejiminden kaçan yüzbini aşkın Kürt, İran ve Türkiye'ye sığınarak bu "dost" ülkelerden yardım istemek zorunda kaldı. 1988 Ziya-ül Hak faşizmini sona erdirirken, diğer bir diktatörlüğün de sonunun yaklaşmakta olduğunu ilan etti.

Benazir Butto'nun Pakistan seçimlerini kazanması, Pinochet'in referandumu kaybetmesi dünya demokrasi güçlerinin yüzünü güldüren gelişmeler arasında. Geçen yılın son aylarındaki bir darbe girişimi Arjantin halkının kararlılığı sonucunda başarısızlıkla sonuçlandı. Arjantin hükümetinin darbecilerle daha önce de uzlaşma yolları bulmuş olması bu girişimin bir kez daha yinelenmeyeceğinin garantisini vermiyor.

Genel hatlarıyla 1988 dünyaya yeni bir soluk, umut vaàteden bir geleceğin yolunu gösterdi denebilir.

TÜRKİYE'DE

Dünyadaki barış ve demokratikleşme kazanımlarına rağmen ülkemiz gerçekliği bu gelişmelerin karşısında duruyor.

12 Eylül rejimi bütün kurum ve uygulamalarıyla devam ediyor.

Ülkede yaşanan ve dozu alçalıp vasata gelen göreli yumuşamanın, rejimin özündeki bir değişimden kaynaklanmadığı olay ve olgularıyla ortada.

Anayasa ve yasalar 12 Eylül hukukunun resmi sonuçları olarak yürürlükte.

Binlerce insan anti-demokratik, barış düşmanı ve antikomünist histerinin sonuçlarını cezaevlerinde yaşamaya devam ediyor. 1 Ağustos genelgesinde somutlaşan rejim karşıtı ve yanlısı dinamik 12 Eylül'ün cezaevlerinde de sürdüğünü ortaya koydu.

Üniversitelerde YÖK ve polis hakimiyeti devam ediyor. Öğrencilerin bir kesiminin aktif çabalarına rağmen bu gerçeklikte değişmedi.

Politik göçmenlerin bir kısmının yurda sokulmayışı, yurda girmelerine izin verilenlerin de işkenceden geçmeleri, devam eden siyasi davalar, ülkenin bu cephesinde de daha kararlı ve örgütlü mücadeleyi zorunlu kılıyor.

Rejimin ekonomisi iflas noktasındadır. % 80'leri aşan resmi enflasyon, doların tırmanışı, artan dış borç ve bütçe açığı ülkeyi 12 Eylül'ün gerekçelerinden olan "bozuk ekonomi" noktasına getirmiştir.

12 Eylül rejimi kendini yinelemekte, yineledikçe de eskimektedir. Rejim karşıtı güçlerin kendilerini net ifade edemeyişleri, rejimin karşısına bir güç olarak çıkamayışları, rejimin tüm çıkmazlarına rağmen ülke gündemini belirleyen güç olma gerçeğini değiştirememiştir.

Ülke insanlarının en az % 65'i rejime hoşnutsuzluklarını "resmen" ilan etmiştir. Buna rağmen değişen bir şey yoksa çıkarılması gereken en önemli ders; sessiz çoğunlukların ülkede etkili olamadıklarıdır. Sessiz çoğunluğu sesli güce dönüştürmede temel görev rejime alternatif güçlerin seslerini bulmalarından, bunu halka ulaştırmalarından geçiyor. Kimse sadece kötü yaşam koşullarının çoğunluğu hareketlendireceğini sanmasın. Ülke insanı güven odaklarının, perspektif odaklarının olamayışının sıkıntısını yaşıyor.

YAŞADIKÇA

Baştarafı 1. Sayfa'da

vam ediyor.

Güçlü bir işçi sınıfı partisi ve onun politik gençlik örgütünün ağırlığından mahrum olan ülkemiz devrimci gençliği,89'da da muhtemelen, çelişkilerinin çözümü ya dergi köşelerinde yada öğrenci derneklerinde arayacak.

Dolayısıyla yine öğrenci derneklerini kendi ihtiyacına göre deforme edecek, işlevsizleştirecek, içini boşaltacak.

Ondan sonra da kalkıp, öğrenci dernekleri üzerine "ilkesel" bir tartışma başlatacak, filanca derginin sayfaları arasında.

Kimileri bu tartışmada "gençliği politik kamplara bölmemek gerektiği"nden dem vuracaklar yine. Öğrenci hareketinin rejim karşıtı niteliğini unutacaklar, "akademik bir kılıf" -siz ona "deli gömleği" de diyebilirsiniz- giydirmeye çalışacaklar harekete.

Kimileri de, bu görüşe şiddetle muhalefet edecekler ve demokratik öğrenci hareketine, hareketin değil, kendilerinin ihtiyaçları yönünden bakmaya devam edecekler. Parlak devrimci nutukların ardında, özünde SHP destekçisi, iflah olmaz reformist "politika"ları, yutturmaya çalışacaklar kitlelere.

O arada, zaman akıp gidecek.

□

Peki, öğrenci hareketi için 89'da hiç umut yok mu?

Olmaz olur mu? Her şeyden önce önümüzdeki yol, hareketimizin temel bazı seçimleri yapmayı zorlayacağı bir yıl olacak. Ortak Marksist bir Sol Parti girişimi, devrimci öğrencilerin derneklere aşırı yüklenme yapmalarını önleyebilecek.

Eğer böylesi bir parti, mümkün paydaların olabildiğince çoğunun katılımıyla gerçekleştirilebilirse, öğrenci hareketi de kendisine kısmen kendi dışında devrimci bir politik odak bulabilecek. Böylesi bir ortamda da, demokratik öğrenci hareketini kendi işlevine uygun bir konumlanışa doğru itmek nispeten kolaylaşacak.

Bu sayede, demokratik öğrenci hareketi, hem gerçekten etkili olacak bir rejim karşıtlığı temelinde örgütlenip, hızla siyasallaşabilecek, hem de kendi aslî görevlerine gerekli özeni gösterebilecek.

Bu gerçekten oldukça önemli. Çünkü son zamanlarda özellikle devrimci öğrencilerin, öğrenci derneklerinden yavaş yavaş el-ayak çekme eğilimi içersine girdikleri gözlemleniyor.

Rejimin planlı saldırısı ve ihmal ile çoğu kapatılma durumuna gelen derneklerin, devrimci öğrencilerde bir bıkkınlık yarattığı gözlemleniyor. Üstelik bu sadece bizim gözlemimiz de değil. Öğrenci dernekleri konusunda yüksek perdeden konuşmaya alışkın kimi çevreler de, öğrenci hareketinin bir tıkanma yaşadığını söyler oldular.

Bu da bize, özellikle öğrenci derneklerini sürükleyen devrimci öğrencilerin, bir yol ayrımına doğru hızla ilerlediklerini gösteriyor.

İşte tam da bu noktada, rejimle her açıdan uzlaşmazlık temelinde şekillenecek bir sol politikayı, farklı siyasal görüşlerdeki devrimci öğrencilerin de katılımıyla oluşturacak ve kitlelere mâl edecek, ortak bir Marksist Sol Parti'nin, nasıl yakıcı bir ihtiyaç olduğu gerçeği, bir kez daha kendisini hissettiriyor.

□

Evet, kendimizi ve hareketimizi Horatius'un çizdiği köylü tipolojisinden kurtarabildiğimiz ölçüde, akıp giden zamanın ağzı açık seyircisi olmayacağız. Dolayısıyla da, kendimizi,hareketimizin gelişmesinin önündeki en büyük engel olan faşizmi yıkma mücadelesinde, etkin olarak görev almış biri konumunda görme hakkına sahip olacağız.

"Bozkurtlar" Uluyor!

Baştarafı 1. sayfa'da

dönemde de yoğunlaşarak sürdü. Cunta'nın uzantısı YÖK'ün ilk yaptığı işlerden biri Demokrat-Aydın öğretim görevlilerini üniversiteden uzaklaştırarak, yerine "kart bozkurtları" istihdam etmek olmuştur. Bu "bilimadamları" nın ilk işi Aydınlar Ocağı'nda tezgahlanan Türk-İslam sentezini yerleştirerek sivil Faşist saldırıların 'teorik' temelini kurmak olarak söylenebilir.

Yine bu dönemde devletin koruyucusu olduğundan şüphe edilmeyen öğrencilere yurtlarda, okullarda, eğitsel ve kültürel çalışmalarda öncelik verilerek, bizzat korunarak kendilerini ifade edecekleri günler için beslenmişlerdir.

Son zamanlarda okul ve yurtlardaki gelişmelere bakılacak olunursa o günlerin uzağında değiliz. Şimdiden saldırmaya başladılar. Demokrat-ilerici öğrencilere yönelttiler hemde bu saldırılarını.

Çok ses çıkarıyor Demokrat öğrenci hareketi. YÖK'e hayır diyorlar, Akademik haklar diyorlar, Özerk-Demokratik üniversite diyorlar.

Bozkurtlar yeniden ulumaya başladığına göre kimbilir belki de resmi güçlerin işini kolaylaştırmayı onlara yardımcı olmayı istiyorlardır.

Ne demiş atalarımız: besle kargayı oysun gözünü ilericilerin, demokratların, yurtseverlerin.

ABDİ İPEKÇİ YURDU'NDA SİVİL FAŞİST SALDIRI

Geçtiğimiz günlerde Abdi İpekçi Yurdu'nda kalan bir grup öğrenci sivil faşistlerin ilk açık saldırısına hedef oldular. 11 Aralık gecesi, sol görüşlü öğrencilerden oluşan 4-5 kişilik bir grup kantinde otururken, 15-20 faşist planlı bir saldırısına uğruyor ve öğrencilerden üçü hastanelik ediliyor. Olaydan hemen sonra polise telefon etmek isteyen öğrencilere yurt telefonu kapalı tutuluyor. Yurt yönetimi saldırganların koruyuculuğunu üstlenirken, geç gelen polisin tutumu da bu yönde oluyor: Saldırıya uğrayan üç öğrenciyi, bu arada saldırganlardan sadece üçünü gözaltına alıyor.

Yurtlardaki bu ilk faşist saldırının Abdi İpekçi Yurdu'nda yaşanmasının bir tesadüf olmadığını belirten yurt öğrencileri şu bilgileri veriyorlar:"Yurt yönetiminin tanıdığı geniş olanaklar sayesinde, Abdi İpekçi yıllardır faşist örgütlenmede üs olarak kullanılıyor. Halen müdür yardımcısı konumunda olan Burhanettin Alkan'ın Erzurum Ülkü Ocakları mensubu olduğu biliniyor. Ayrıca saldırganların başını çeken Cengiz Tunçbilek adlı zat yurt yönetmeliğine aykırı olarak 7 yıldır bu yurtta barınıyor. Öğrenci olmadığı ve yurtta sahte belgelerle kaldığı herkesçe biliniyor. Aynı şekilde, başı çeken ülkücülerden bir çoğu, yine yurttaki normal sürelerini doldurdukları halde, yönetimin insiyatifinde olan yurt kapasitesinin % 3'lük kısmını tekellerinde tutuyorlar. Yurda dışarıdan belli aralıklarla misafir ve ziyaretçiler gelip, bu adamlarla toplantılar yapılıyor."

Yurt kantinindeki saldırıdan bir gün önce, demokrat öğrencilerden oluşan kalabalık bir grup topluca sinemaya gitmiş ve yurtlardaki baskılar, faşist örgütlenme gibi konularda bir forum düzenlemişti. Hemen ertesi gün yapılan saldırının, bu duyarlı öğrencilerin bir araya gelme girişimlerine yönelik bir gözdağı ve sindirme hareketi olarak planlandığı ortaya çıkıyor.

Saldırı olayı, yurtta geniş bir kesimin aktif tepkisine yol açarken, devrimci-demokrat tüm öğrencilerin gündemine girdi. Olay ertesi yapılan basın açıklaması ile saldırı kınandı. Yurt içinde, kantinde topluca oturma eylemi yapıldı. Meclise ve Cumhurbaşkanına topluca telgraf çekildi. Yurdun dışından öğrencilerin de katılımıyla İTÜ'de, olayın ve Abdi İpekçi özelinde faşist örgütlenmelere karşı alınacak tavırların tartışıldığı bir forum yapıldı. Saldırı olayı derneklerde ve platform toplantılarında gündeme geldi.

Öğrenciler yurtta faşist saldırı tehlikesinin potansıyel olarak hala varolduğunu, yurt yönetimi değişmedikçe ve ülkücü elebaşlar tasfiye edilmedikçe aynı tehlikenin süreceğini belirtiyorlar ancak, oluşan tepkilerin etkisiyle en azından "Ramazana kadar" bir saldırı beklenmiyor.(!)

Bu somut saldırı ve tüm yurtların bilinen konumları karşısında herkesin paylaştığı ortak kanı şu: Yurttaki bu ve benzer sorunların ancak, öğrencilerin kendi örgütlülükleri içinde çözülebileceği, dolayısıyla yurtlarda Demokrat-Devrimci öğrencileri bir araya getirecek bir örgütlenmenin gerekliliği.

Yaşamak ciddi bir iştir

Baştarafı 10. sayfada

Türkiye'de "boş verdin" diye o büyük kavga duracak mı?

Buna göre eylemle ilişkimizin görece yanı, bizim onu yaşayış tarzımızda bağımsız olmayarak ya hep görece, bize ait, ilkel ve genel insani düşünce tarafından hesaba katılmaya değmez nitelikte kalacaktır; ya da insanlığın evrensel çaptaki mücadelesinin kendi payımızdaki yansıması olarak, bize hiç birşey vaadetmeden genelleşecektir.

O halde ancak yetkin bir biçimde yaşanmış olan eylem ciddi bir şey ise "Yaşamak da ciddiye alınmalıdır." Bireysel yetkinliğimiz ve zenginliğimiz ne kadar geniş olursa, paylaşmamız o ölçüde bir hüküm ifade eder. Bir kaç slogandan, eşyanın kaba bilgisinden ibaretseniz kiminle neyi paylaşabilirsiniz? Bundan dolayı, piyano çalmayı da öğrenmelisiniz, balık tutmayı da. **Feuerbach Üzerine Tezleri** okuduktan sonra oturup şiir de yazmalısınız. Kütle-enerji ilişkisinin formülünü öğrenmeden sakın ola, kantara çıkıp tartılmayasınız. Ve bir gün polis yakanızdan tutup götürürken, sicil numarasına göz atmayı unutmayasınız.

"İnsana ait olan hiçbir şey bize yabancı olmamalı." Dünyayı insan yarattı, dünya bize yabancı olmamalı...

ÖLÜMÜNÜN 30. YILDÖNÜMÜNDE DR.ŞEFİK HÜSNÜ DEYMER'İ ANMAYA ÇAĞRI

Türkiye'de 70 yıla varan bilimsel sosyalist hareketin tarihi, onu varedenlerin tarihiyle de özdeştir.

Diğer bir deyişle denebilir ki; yaşamını işçi sınıfına ve onun aydınlık geleceğine adamış isimli ve isimsiz önderlerin yaşamları, Türkiye sosyalist hareketinin de tarihidir.

Tarihimizin karalanmaya, tahrif edilmeye, saptırılmaya, unutturulmaya çalışması karşısında geçmişe sahip çıkmak, yaratılmış değerleri günümüze taşımak, korumak ve geliştirmek, deneyleriyle günümüzü aydınlatmasını sağlamak, tüm bilimsel sosyalistlerin, tüm ilericilerin görevidir.

Bunun için işçi sınıfı hareketinin artık aramızda bulunmayan önderlerini, görüşleri, düşünceleri ve kattıkları değerler ile yaşatmak de bir görev olmaktadır.

Bu çalışmalarda, tarihi bilimsel açıdan ele alıp irdelemek, objektif kalmak, belgelere dayanmak, subjektif yaklaşımları önlemek önem taşımaktadır. Bu anlayış içinde, inceleme, araştırma, eleştiri ve tanıtım çalışmalarının belirli kişi yada kuruluşların tekelinde olamayacağı düşüncesindeyiz.

Bizler, 40 yılı bulan siyasal mücadelesinde, düşünce ve eylemiyle Türkiye'nin kültürel, siyasal, toplumsal yaşamını etkilemiş olan Dr.Şefik Hüsnü Deymer'i, ölümünün 30. yıldönümü dolayısıyla anma hazırlıklarına girişmiş bulunmaktayız.

Anısına ve çabasına değer verenleri, 1 Ocak-30 Nisan 989 tarihleri arasında çeşitli etkinliklerle sürdürülecek olan bu çalışmaya bulgu, belge ve tanıklıklarıyla katkıda bulunmaya çağırıyoruz.

TURGUT AKALIN • ZİHNİ ANADOL • FAHRİ ARAL • HALE KIYICI • ŞABAN ORMANLAR • SİBEL ÖZBUDUN • MEHMET EMİN SERT • SERVET ULUSOY

İRTİBAT: Mehmet Emin Sert (522 37 56)
Hale Kıyıcı (527 04 31)

ÖLÜMÜNÜN 10. YIL DÖNÜMÜNDE AKIN ÖZDEMİR'İN ANISINA

"Türkiye, Toprağı Aç, İnsanı Aç, Hayvanı Aç ülke olmaktan kurtulamamıştır"

Güçlü bir ses tam on yıl önce Adana'dan işte böyle sesleniyordu. Güçlüydü, çünkü bu ses halkın sesiydi, bu ses Ziraat Mühendisinin sesiydi, bu ses örgütlü yoksul köylünün sesiydi, bu ses Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin sesiydi. Bilinçliydi bu ses, çünkü Ziraat Fakültesi'nde öğrenci temsilcisi olarak mayalanmış, Anadolu'nun çeşitli yerlerinde Ziraat Mühendisi olarak yoğrulmuş, tutuklamalarla ve cezaevleriyle pişmiş, Adako-birlik ve Ziraat Mühendisleri Odası Adana Şubesi ile yetkinleşmişti. Araştırıcıydı, haklıydı, doğruydu bu ses çünkü yiğit bir yüreğin, neden? niçin? nasıl? diye sürekli düşünen ve cevaplarını bulup açıkça dile getiren bir beyinin ürünüydü. Duyuyordu, yaşıyordu, görüyordu bu ses ve gittikçe güçleniyor, büyüyor ve daha çok rahatsız ediyordu.

Gençlik Dünyası

Sahibi: **Cüneyt Can Oğuzer** • Genel Yayın Yönetmeni: **Yaşar Yiğit** • Yazı İşleri Müdürü: **Erdal Belenlioğlu** • **YönetimYeri:** Divan Yolu Cad. Işık Sok. Ali Faik Han No: 6 Kat: 3 Sultanahmet- İSTANBUL • **BÜROLAR: İSTANBUL (Kartal/Maltepe):** Bağdat Cad. Maltepe İşhanı No: 145/89 Kat: 2 Maltepe-İstanbul • **ANKARA:** Marmara Sok. Kirmir Apt. 12/21 Sıhhiye-Ankara • **İZMİR:** Soysal İşhanı Gazi Bulvarı No: 100/704 Çankaya-İzmir • **DENİZLİ:** Atatürk Bulvarı Yıldız İşhanı Kat: 6 Denizli • **ÇORUM:** Kale Mah. Emek Cad. Eser Pasajı Kat: 2 No: 12/E • 1 Yıllık Abone Bedeli: **10.000** Yurtdışı: **25 DM.** • Hesap Numarası: **Yapı Kredi Çemberlitaş 038430-5** **BURSA:** Akbıyık Cad. İpekçioğlu Çıkmazı Akarsu İshanı No: 22-23 Bursa **Baskı-hazırlık: Seçenek** **Matbaa:** *DİZER KONCA Ofset*

Bağımsız Filistin bayrağı yükselirken

Gençler ve çocuklar işgal altında doğdular. Kendi ana yurtlarında hapis ve kuşatma altında büyüdüler. Bağımsız Filistin Devleti'nin kuruluşunda onların kararlı savaşı ve cesareti de var.

*Okullar, üniversiteler kapatıldı, öğrencilerin karşı koyuşu tükenmedi. Şimdi tüm bu baskılar daha da saldırgan biçimde sürdürülüyor. Ama **intifada**'yı bastırmak hele şimdi hiç mümkün değil.*

Filistin Ulusal Konseyi'nin olağanüstü 19. Oturumu, diğer bir deyişle intifada oturumu Kasım ayı içersinde Cezayir'de toplandı ve tarihi bir karar aldı. Bağımsız Filistin devleti ilan edildi. Kısa sürede çok sayıda ülke tarafından diplomatik olarak tanınan Filistin devletinin kuruluşu B.M'in 1947 tarihli ve Filistin'de bir Arap, bir Yahudi devleti kurulmasını öngören 181 nolu kararına dayanıyor.

Bağımsız Filistin devletinin ilanı dünyada yaygın destek bulurken, Filistin halkının yegane ve meşru temsilcisi FKÖ'yü yıllardır uluslararası platformlardan uzak tutmaya çalışanlar çabalarının boşuna olduğunu gördüler. FKÖ lideri Yaser Arafat'a Birleşmiş Milletler Genel Kurulu oturumunda konuşmak üzere New York'a gelme izni vermeyen ABD yönetimi, Arafat'ın Genel Kurulun Cenevre'de yapılan oturumundaki konuşmasından sonra uluslararası gelişmelerin kaçınılmaz doğrultusunda FKÖ' yü tanıdı. Hemen ardından Avrupa Topluluğunun da FKÖ ile ilişki kuracağı açıklandı. Diğer taraftan Filistin sorununun ancak B.M Güvenlik Konseyi üyeleri ve FKÖ dahil ilgili bütün tarafların katılacağı uluslararası konferans yoluyla siyasi çözüme doğru ilerleyebileceği, dünya kamuoyunda en uygun yol olarak giderek artan bir desteğe ulaşmış bulunuyor.

Filistin Ulusal Konseyi'nin olağanüstü oturumunun adından da anlaşılacağı üzere varılan aşamada 1987 Aralık ayından bu yana, İsrail'in işgali altındaki Filistin topraklarında aralıksız süren halk ayaklanması belirleyici bir role sahip. Yaygın adıyla intifada denilen ayaklanma Filistin halkının en geniş kesimlerini ulusal çıkarlar temelinde ve örgütlü bir direnişle bir araya getirmiş, siyasi mücadeleye aktif biçimde katmış bulunuyor. Sivil itaatsizlik eylemlerini ve günlük talepleri yerine getiren halk komiteleri merkezi bir şekilde ve geniş bir yaygınlıkta yaratıcı çalışma yapıyor. İsrail saldırılarına karşı silahlı direnişin yanı sıra halk komiteleri sivil halkın direnişini örgütlüyorlar. Kitle haberleşme araçlarına doğru bilgi iletmekten sürekli kan toplamaya, okullar kapatıldığında eğitimin sürdürülmesinde İsrail askerlerinin grevlerini kırmaya yönelik saldırılarını püskürtmeye her alanda çalışıyorlar.

İsrail'in 1967'de bu toprakları işgal etmesinden bu yana 22 yıl geçti. Bu topraklarda yaşayanların %69'u 24 yaşın altında. Gençler ve çocuklar işgal altında doğdular. Kendi ana yurtlarında hapis ve kuşatma altında büyüdüler. Bağımsız Filistin devletinin kuruluşunda onların kararlı savaşı ve cesareti de var. İntifada'nın başlamasından bu yana pek çoğu gepegenç üçyüzden fazla Filistinliyi öldürdü. İsrail askerleri ilan edilen sokağa çıkma yasağı ile Gazze ve Batı Şeria'da Filistinliler günlerce, haftalarca abluka altına alındılar. Yaşadıkları evlerin, mahallelerin elektriği, suyu, telefonları kesildi. Sorgusuz sualsiz, keyfi tutuklamalarla toplama kamplarına gönderilenler arasında 12-13 yaşında olanlar vardı. 8-10 bir kişilik toplama kampları kuruldu. Direnişe öncülük edenler zorla helikopterlere, kamyonlara doldurulup sınırdışı edildiler. Yerleri boş kalmadı. Her türlü işkence denendi, tutuklulara boyun eğdirilemedi. Dışardakiler daha bilendi. Okullar, üniversiteler kapatıldı, öğrencilerin karşı koyuşu tükenmedi. Şimdi tüm bu baskılar daha da saldırgan biçimde sürdürülüyor. Ama intifada'yı bastırmak hele şimdi hiç mümkün değil.

Küba Devrimi 30 yaşında

Küba'da devrimin momentini yakalayan Fidel Castro ve arkadaşlarının hareketi yığınların hazırlıklı olması ve moraliyle bütünleşince, Batista'nın alaşağı edilmesi hiç de zor olmadı. Bu birbirini bütünleyen iki etkeni birbirinden ayrı görmek, bazen birini veya öbürünü öne çıkarmak, çeşitli örneklerde görüldüğü gibi siyasi maceralara yol açmıştır.

1 Ocak 1959'da zafere ulaşan Küba Devrimi 30. yıldönümünü kutluyor.

Uzun süre sömürge yönetimi altında yaşayan Küba halkı, anti-sömürgeci mücadelesini yine yıllarca sürdürmüş bir halktır. İspanyol sömürgecilere karşı 18.yüzyılda üç kez ayaklanan köylülerin mücadelesi 1892 yılında Jose Marti'nin önderliğinde Küba Devrimci Partisini doğurdu. Jose Marti'nin çağrısıyla ayaklanan Küba halkı, İspanyol sömürgecilerine karşı savaşlarında yenik düştü ve bunun üzerine Küba'da ABD hegemonyası kuruldu. Bağımsızlık ve Cumhuriyet şiarını Küba devrimci hareketine miras bırakan J.Marti hareketi, bu kez ABD tekellerine karşı kıyasıya bir kavgaya tutuştu.

Marksist Halk Sosyalist Parti'nin (PSP) kuruluşundan sonra başlayan terör, 1933 yılına kadar devam etti. Genel bir ayaklanma ile devrilen diktatör Machado yerine liberal bir hükümet iş başına geldi. Bu sıralarda sivrilmeye başlayan Batista adım adım iktidara yürüme planları yaparak, çeşitli zamanlarda ılımlı gözükerek Küba'yı gene terör cehennemine çevirdi. Batista döneminde 20 bin emekçi öldürüldü ve Küba ekonomisi bütünüyle ABD tekellerinin denetimine geçti. Batista diktatörlüğüne karşı tutarlı bir mücadele yürüten Küba işçi sınıfı partisi, içindeki reformist unsurların temizlenmesini ve birbiri peşisıra düzenlenen işçi gösterilerini, genel grevleri başarmıştır. Küba'da zaferi hazırlayan bilinçli kitlelerin oluşturduğu ortamın gelişmesinde bu partinin katkısı büyüktür.

1958 genel grevinin oluşturduğu politik ortam, bu grev başarısızlığa uğramış olsa bile, devrimci fikirlerin daha geniş yığınlara ulaşıp, siyasi krizin derinleşmesini getirdi. Küba işçi sınıfı partisinin dağlardaki yurtseverlerin "darbeci" girişimlerini onaylamadığı doğrudur. Ama devrim saatleri gelip çattığında, devrimin sağlamlaşmasını garantileyecek kitlesel desteğin hazırlanması, binlerce ve binlerce yiğit işçinin ölümü pahasına, yine Küba işçi sınıfı siyasi hareketine düşüyordu.

Küba'da devrimin momentini yakalayan Fidel Castro ve arkadaşlarının hareketi yığınların hazırlıklı olması ve moraliyle bütünleşince, Batista'nın alaşağı edilmesi hiç de zor olmadı. Bu birbirini bütünleyen iki etkeni birbirinden ayrı görmek, bazan birini veya öbürünü öne çıkarmak, çeşitli örneklerde görüldüğü gibi siyasi maceralara yol açmıştır. Çok önemli bir tarih olmakla birlikte, Küba'da devrimin başlangıcı 1953 Mocada olayı değildir. Bu tarih çok daha gerilere Kübalı komünistlerin yığın hareketlerini başlattıkları döneme uzanmaktadır.

Tüm ülkede yürütülen büyüklü küçüklü mücadeleler, ajitasyon çalışmaları, Batista'nın güçlerini denetim altında tutuyor, silahlı hareket üzerinde yoğunlaşmasını önlüyordu. Ordu ve polisin siyasi bakımdan etkilenmesine onların güçsüzleşmesine sebep oluyordu. Küba işçi sınıfı hareketinin çabaları bunlardan ibaret değildi. Silahlı mücadeleye doğrudan doğruya yardımcı oldu. Gerilla eylemleri ile genel grevlerin aynı zamanlara rastlaması için yapılan temaslar, dağlardaki mücadeleye ulaştırılan her çeşit yardımlar, Küba işçi hareketinin PSP'nin başarılarıydı. Küba Komünist Partisi'nin silahlı mücadele aşamasında sonra oluşturulduğu ve dolayısıyla onun sonucu olduğunu söyleyenler yanılmaktadırlar. Silahlı mücadeleden önce, silahlı mücadele sırasında ve ondan sonra da işçi sınıfının siyasi örgütü mevcuttu. Daha sonra silahlı mücadele, bu örgütle birleşmiştir.

Özet olarak, Küba devrimini hazırlayan koşulları onun üzerinde yükselen dağlardaki Fidel Castro hareketini birleştiren, aynı kanaldan akıtan emekçi kitlelerin yüksek devrimci bilinci, Küba'nın kurtuluşunda yegane dayanağı sağlamıştır. Yurtsever gerilla hareketi, aralarına komünist militanları da alarak 1959 zaferini, Küba emekçi halkıyla birlikte sağlamıştır.

Devrimden otuz yıl sonra da insan ilk günün coşkusunu duyabilir mi, sorusunu Fidel Castro şöyle cevaplıyor:

"Devrimin ilk yıllarında duyguların, zorbalığ ve adaletsizliğe duyulan nefretin ve değişikliğe olan arzunun ifade edilmesi söz konusuydu. Ardından davamıza daha somut ve daha bilinçli bağlanma geldi. Küba halkı şimdi daha önce görülmedik bir sosyal, siyasi ve kültürel düzeye varmış bulunuyor. Milyonlarca genç insan devrimle birlikte büyüdü.

İktidarların yıprandığı söylenir. Bu doğrudur. Ama bizim için geçerli midir? Biz bir zamanlar zengini ve fakiri, sömürüleni ve sömürenleriyle sınıf egemenliğinin olduğu bir toplumda yaşadık. Böyle toplumlarda hükümetler yıpranır. Bizimkisi ise çok farklı bir tecrübe: Toplum değişti, sömürücü sınıflar ortadan kalktı. Küba, halkın olan, halk tarafından ve halk için olan bir hükümetle yönetilmektedir.

Küba'nın insan haklarına saygı göstermediğini iddia edenlere şunu sorarım: Silahların işçilerin elinde olduğu bir ülkede insan haklarını ihlâl etmek mümkün müdür? Şunu öneriyorum: ABD ve B.Avrupa'da işçilerin eline silah versinler. Halkın nefret ettiği bir hükümet eğer işçilerin ve köylülerin eline silah vermişse varlığını sürdürebilir mi?"

